

Rapportage onderzoek

30 augustus 2019

Gemeente Hilversum

Deze rapportage mag uitsluitend worden aangewend ten dienste van de doelstelling van de opdracht. Het is niet toegestaan deze rapportage – of delen daaruit – zonder onze toestemming aan te wenden voor andere doeleinden.

BING biedt zijn opdrachtgevers gespecialiseerde adviesexpertise, onderzoeksexpertise en een vraagbaakfunctie aan op het gebied van integriteit. BING heeft zich sinds zijn oprichting in 2004 gespecialiseerd in een specifieke markt: de overheid, met name gemeenten. Dat heeft voor de opdrachtgevers vele voordelen: BING kent de regels, de mores, de cultuur en de omstandigheden.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel van de opdracht	3
1.2	Door BING verrichte werkzaamheden	4
1.3	Beschrijving van het onderzoeksproces	4
2.	Normatief kader	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Nevenfuncties	6
2.2.1	Regels omtrent het vervullen van nevenfuncties	6
2.2.2	'Qualitate qua'-functies en samenwerkingsverbanden	8
2.3	Deelname aan besluitvorming	11
3.	Bevindingen	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Grievens melders	17
3.3	Bevindingen inzake het melden van nevenfuncties	19
3.3.1	Overzicht van functies	19
3.3.2	Openheid over en besluitvorming ten aanzien van functies	20
3.4	Bevindingen inzake besluitvorming ten aanzien van (vermeende) q.q.-functies en subsidies	23
3.4.1	Positioneren van Hilversum	23
3.4.2	Afspraken inzake subsidieverstreking	23
3.4.3	Regio Gooi en Vechtstreek en Tomingroep	26
3.4.4	Stichting Stadsfonds Hilversum	26
3.4.5	Stichting Centrum Hilversum	31
3.4.6	Stichting Hilversum Marketing	35
3.4.7	Stichting Media Perspectives	37
3.4.7.1	Stichting Hilversum Media Campus	37
3.4.7.2	Stichting iMMovator	38
3.4.7.3	Stichting Media Perspectives	40
3.4.8	Stichting Dutch Media Foundation	42
3.5	Bevindingen inzake overige nevenfuncties	50
3.5.1	WIPAC B.V.	50
3.5.2	Gooische Bierbrouwerij	51
3.5.3	Metropoolregio Amsterdam, Economic Boards Amsterdam en Utrecht	51
4.	Reactie van betrokkene op bevindingen	53
4.1	Algemene reactie	53
4.2	Overige opmerkingen	54
5.	Beoordeling	56
5.1	Melden van nevenfuncties	56
5.2	Mogelijke belangenverstrengeling	58

5.3	Aanbevelingen	61
Bijlage 1 – Vragen van de begeleidingscommissie		63
Bijlage – (Concept) beantwoording raadsvragen SP		65

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van de opdracht

Bij aanvang van de opdracht zijn aanleiding en doel als volgt geformuleerd:

Aanleiding

Met betrekking tot een van de wethouders (hierna: de betrokken wethouder) is in april 2019 een drietal meldingen gedaan inzake een mogelijke integriteitsschending. De betrokken wethouder is in 2014 voor het eerst benoemd en heeft in de huidige collegeperiode Economie, Media, Cultuur, Evenementen, Regio en Hoger- en beroepsonderwijs in portefeuille. De meldingen zijn gedaan op 10 april 2019, 13 april 2019 en 20 april 2019. Tevens is berichtgeving over de zaak in nieuwsmedia verschenen.

In de meldingen wordt samengevat gesteld dat de betrokken wethouder ten onrechte geen melding zou hebben gemaakt van enkele nevenfuncties en dat de rechtspersonen waar de betrokken wethouder deze functies vervult, subsidierelaties zouden kennen met de gemeente Hilversum. De inhoud van de meldingen werpt de vraag op welke rol de betrokken wethouder heeft gespeeld bij het aanvragen en toekennen van deze subsidies, vanuit zijn nevenfunctie en zijn wethouderschap. Volgens de melders – ieder in eigen bewoordingen – zou sprake zijn van belangenverstrengeling en/of gebruik/misbruik van positie. In dit verband is (mogelijk) relevant of al dan niet sprake is van functies die de betrokken wethouder in zijn kwaliteit als wethouder vervult ('qualitate qua') en zo ja, of en in hoeverre dat relevant is voor de beoordeling van de feiten.

Conform het 'Stappenplan integriteitsmeldingen politieke ambtsdragers 2018' van de gemeente Hilversum, heeft een eerste screening plaatsgevonden door en onder begeleiding van de burgemeester. In dit verband is met melder 1 een gesprek gevoerd. Melder 2 en 3 hebben aangegeven af te zien van een verdere toelichting. De betrokken wethouder heeft inlichtingen verstrekt en er is dossieronderzoek gedaan. Uitkomst van deze eerste screening is dat vanwege de combinatie van functies en de financiële relatie tussen de gemeente en de betrokken instellingen, op voorhand niet uit te sluiten is dat belangen met elkaar conflicteren en dat sprake kan zijn van (de schijn van) belangenverstrengeling. Conclusie van de eerste screening is dat een feitenonderzoek gewenst is.

Het presidium geldt als opdrachtgever van het onderzoek, nu het onderzoek zich mede richt op besluitvorming in het college van B&W¹. Vanuit het presidium is een afvaardiging van twee fractievoorzitters gemandateerd om, met ondersteuning van de griffie, het onderzoek te begeleiden.

Doelstelling

Het feitenonderzoek richt zich kort gezegd primair op het in kaart brengen van de relevante feiten en omstandigheden en het geven van een weging daaraan, op basis van de volgende twee onderzoeksvragen:

1. Is sprake van een juiste en volledige opgave van nevenfuncties door de betrokken wethouder?
2. Is door het vervullen van de nevenfuncties en besluitvorming ten aanzien van subsidies, sprake van (schijn van) belangenverstrengeling?

In de bespreking van 8 mei jl. zijn meer gedetailleerde vragen ter tafel gekomen die passen binnen voornoemde doelstelling en onderzoeksvragen (bijlage 1). Het is uw wens dat deze vragen ook in het onderhavige onderzoek worden beantwoord.

Recent zijn meer integriteitsmeldingen met betrekking tot de betrokken wethouder ontvangen, die op onderdelen overlap vertonen met het onderwerp van onderzoek. Voor zover de inhoud van deze nieuwe

¹ Meer specifiek: de burgemeester begeleidt op grond van het Stappenplan normaliter het onderzoek naar integriteitsmeldingen. De burgemeester heeft zich op het standpunt gesteld dat hij niet voldoende afstand tot de casus heeft om het onderzoek te begeleiden.

meldingen buiten de reikwijdte van de hiervoor genoemde vragen vallen, zijn zij geen onderdeel van onderhavig onderzoek.

1.2 Door BING verrichte werkzaamheden

In het kader van dit onderzoek hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Kennisname en analyse van relevante documentatie, waaronder de toepasselijke gedragscode(s), opgaveformulieren van nevenfuncties, de subsidiedossiers (inclusief besluitenlijsten van het college van B&W) en inlichtingen daaromtrent en de rapportage van een onderzoeksbureau in het kader van de uitgevoerde risicoanalyse integriteit;
- Het verrichten van onderzoek in open bronnen en openbare registers (waaronder sociale (LinkedIn) en nieuwsmedia, het Handelsregister van de Kamer van Koophandel, Experian);
- Het opstellen van een normatief kader;
- Het vragen van inlichtingen van en interviews met:
  - de betrokken wethouder;
  - melder 1;
  - melder 2 en 3;
  - de burgemeester;
  - de gemeentesecretaris (in dienst vanaf september 2017);
  - bij de subsidiedossiers betrokken ambtenaren (telefonisch);
  - vertegenwoordigers van het Stadsfonds en de Gooische Bierbrouwerij;
- Het analyseren van de bevindingen;
- Het schriftelijk voorleggen van relevante bevindingen aan de betrokken wethouder (in het kader van wederhoor);
- Het rapporteren van de bevindingen en conclusies (beantwoording onderzoeksvragen).

1.3 Beschrijving van het onderzoeksproces

Het onderzoek is na opdrachtverstrekking aangevangen met het vragen van inlichtingen aan betrokkene over nevenfuncties en het opvragen van dossiers omtrent subsidieverlening. Na (digitale) ontvangst van de dossiers op 27 mei jl., hebben wij deze bestudeerd en zijn op 4 en 6 juni jl. interviews met melders, met de burgemeester, de secretaris en betrokkene gevoerd.

Op 12 juni jl. hebben wij met de begeleidingscommissie gesproken over te maken inhoudelijke keuzes ten aanzien van het onderzoek. De begeleidingscommissie heeft aangegeven graag inzicht te hebben in de financiële bijdragen die het Stadsfonds in de afgelopen jaren heeft toegekend, voor zover relevant voor onderhavig onderzoek. Daarop hebben wij contact gezocht met het Stadsfonds.

Geïnterviewden hebben zakelijke, puntsgewijze verslagen ontvangen ter verificatie op juistheid en volledigheid. Reacties op de verslaglegging hebben wij ontvangen op 17, 18 en 20 juni jl. Op 18 juni jl. hebben wij de begeleidingscommissie te kennen gegeven dat oplevering van een rapportage op 2 juli jl. niet langer realistisch was, omdat wij op dat moment nog van verschillende personen informatie en inlichtingen moesten ontvangen.

Op 24 juni j. heeft een interview bij het Stadsfonds plaatsgevonden. Het Stadsfonds heeft ons later die week (digitaal) stukken aangeleverd. Op basis van het dossieronderzoek en de overige onderzoekshandelingen, bleek daarnaast een nadere toelichting van betrokken ambtenaren op onderdelen gewenst. Daartoe zijn (telefonisch) inlichtingen ingewonnen in de week van 24 juni respectievelijk 1 juli jl.

In het kader van wederhoor zijn onze bevindingen (de concept-hoofdstukken 1 tot en met 3) op 29 juli 2019 schriftelijk gedeeld met betrokkene en zijn raadvrouw. Mede vanwege de vakantie van betrokkene hebben wij zijn reactie op 14 augustus 2019 ontvangen. Voor zover deze reactie feitelijke correcties en/of aanvullingen bevatte, is deze in de onderhavige rapportage verwerkt. Stellingnames ten aanzien van de door betrokkene gewenste weging van feiten hebben wij zoveel mogelijk weergegeven of samengevat weergegeven in het daarna toegevoegde hoofdstuk 4. Op 20 augustus 2019 hebben betrokkene en de begeleidingscommissie in concept onze rapportage ontvangen, voorzien van onze onafhankelijke

beoordeling (hoofdstuk 5). Dit voorleggen was bedoeld om hen in de gelegenheid te stellen om te bezien of wij de onderzoeksvragen beantwoorden en voldoende motiveren. Op enkele onderdelen hebben reacties geleid tot een nadere duiding of verheldering van onze weging. Op 30 augustus 2019 hebben wij onze rapportage in definitieve vorm uitgebracht.

2. Normatief kader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zetten wij het normatieve kader uiteen. Dit is bedoeld als kader waarlangs het handelen van betrokkene kan worden getoetst. Wij merken daarbij op dat het kader enerzijds bestaat uit bepalingen uit de wet (en hun uitleg, op grond van jurisprudentie) en uit bepalingen uit de binnen de gemeente Hilversum vastgestelde gedragsregels, en anderzijds – daar waar regels geen of onvoldoende duidelijkheid bieden – wordt gevormd door beschouwingen over dat wat gangbaar en gebruikelijk is, of waar juist discussie over bestaat. Wij hebben getracht dit zoveel mogelijk in de tekst aan te geven.

2.2 Nevenfuncties

2.2.1 Regels omtrent het vervullen van nevenfuncties

De Gemeentewet bevat een aantal bepalingen die betrekking hebben op het vervullen van andere functies naast het wethouderschap.

Artikel 36b Gemeentewet

1. *Een wethouder is niet tevens:*
  - a. *minister;*
  - b. *staatssecretaris;*
  - c. *lid van de Raad van State;*
  - d. *lid van de Algemene Rekenkamer;*
  - e. *Nationale ombudsman;*
  - f. *substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman;*
  - g. *commissaris van de Koning;*
  - h. *gedeputeerde;*
  - i. *secretaris van de provincie;*
  - j. *griffier van de provincie;*
  - k. *lid van de rekenkamer van de provincie waarin de gemeente waar hij wethouder is, is gelegen;*
  - l. *lid van de raad van een gemeente;*
  - m. *burgemeester;*
  - n. *lid van de rekenkamer;*
  - o. *ombudsman of lid van de ombudscommissie als bedoeld in artikel 81p, eerste lid;*
  - p. *ambtenaar, door of vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt;*
  - q. *ambtenaar, door of vanwege het Rijk of de provincie aangesteld, tot wiens taak behoort het verrichten van werkzaamheden in het kader van het toezicht op de gemeente;*
  - r. *functionaris die krachtens de wet of een algemene maatregel van bestuur het gemeentebestuur van advies dient.*
2. *In afwijking van het eerste lid, aanhef en onder l, kan een wethouder tevens lid zijn van de raad van de gemeente waar hij wethouder is gedurende het tijdvak dat:*
  - a. *aanvangt op de dag van de stemming voor de verkiezing van de leden van de raad en eindigt op het tijdstip waarop de wethouders ingevolge artikel 42, eerste lid, aftreden, of*
  - b. *aanvangt op het tijdstip van zijn benoeming tot wethouder en eindigt op het tijdstip waarop de goedkeuring van de geloofsbrief van zijn opvolger als lid van de raad onherroepelijk is geworden of waarop het centraal stembureau heeft beslist dat geen opvolger kan worden benoemd. Hij wordt geacht ontslag te nemen als lid van de raad met ingang van het tijdstip waarop hij zijn benoeming tot wethouder aanvaardt. Artikel X 6 van de Kieswet is van overeenkomstige toepassing.*
3. *In afwijking van het eerste lid, aanhef en onder p, kan een wethouder tevens zijn:*
  - a. *ambtenaar van de burgerlijke stand;*
  - b. *vrijwilliger of ander persoon die uit hoofde van een wettelijke verplichting niet bij wijze van beroep hulpdiensten verricht;*
  - c. *ambtenaar werkzaam voor een school voor openbaar onderwijs.*

Artikel 36b Gemeentewet omschrijft welke functies niet verenigbaar zijn met het wethouderschap. Dit betreffen (publieke) functies waarvan de wetgever op voorhand heeft gemeend dat een combinatie niet wenselijk is, omdat rollen en verantwoordelijkheden elkaar kunnen raken. De opsomming in het artikel heeft

– bezien vanuit het belang van de gemeente – een limitatief karakter. Met andere woorden: functies die niet in artikel 36b Gemeentewet worden genoemd, kunnen in beginsel worden gecombineerd met het wethouderschap. Dit laat overigens onverlet dat vanuit die andere functies eveneens beperkingen kunnen worden gesteld aan een combinatie met het wethouderschap.

Artikel 41b Gemeentewet

1. Een wethouder vervult geen nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van zijn wethouderschap.
2. Een wethouder meldt zijn voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie aan de raad.
3. Een wethouder maakt zijn nevenfuncties openbaar. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging op het gemeentehuis.
4. Een wethouder die zijn ambt niet in deeltijd vervult, maakt tevens de inkomsten uit nevenfuncties openbaar. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging op het gemeentehuis uiterlijk op 1 april na het kalenderjaar waarin de inkomsten zijn genoten.
5. Onder inkomsten wordt verstaan: loon in de zin van artikel 9 van de Wet op de loonbelasting 1964, verminderd met de eindheffingsbestanddelen bedoeld in artikel 31 van die wet.

Artikel 41b Gemeentewet bepaalt in lid 1 dat een wethouder geen nevenfuncties vervult waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van zijn wethouderschap. Uit lid 2 volgt dat een wethouder zijn voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie aan de raad meldt. Lid 3 bepaalt tot slot dat wethouders verplicht zijn nevenfuncties openbaar te maken. Eenzelfde verplichting geldt voor de burgemeester (artikel 67 lid 3) en voor raadsleden (artikel 12). Artikel 41b Gemeentewet maakt geen onderscheid tussen betaalde of onbetaalde functies. Anders dan bij de positie van burgemeester, maakt artikel 41b geen onderscheid tussen functies uit hoofde van het wethouderschap en andere (neven)functies. De wetgever heeft zich in beperkte mate uitgelaten over dit onderscheid, met name in het licht van (verrekening van) inkomsten².

Memorie van Antwoord, Kamerstukken II 19 403, nr. 10, p. 153 e.v.

'Naar onze mening is het van belang een onderscheid te maken tussen werkzaamheden die wel, en werkzaamheden die niet tot de «normale» taakuitoefening van de wethouder behoren. Hiermede wordt overigens geenszins beoogd een kwalitatieve aanduiding te geven van hetgeen een wethouder behoort te doen of te laten. Het onderscheid biedt slechts een bruikbaar criterium om taken die wel rechtstreeks in het takenpakket van de wethouder passen, te onderscheiden van nevenactiviteiten die weliswaar verband houden met het wethouderschap, doch niet in het reguliere takenpakket passen. Tot de «normale» werkzaamheden behoren in de eerste plaats de taken die de wethouder als dagelijks bestuurder van en voor de gemeente verricht. De vertegenwoordigende taken van de wethouder namens de gemeente zijn daarbij inbegrepen. In het laatste geval wordt wel eens gesproken van «neven»activiteiten, omdat het activiteiten betreft die niet alleen op de gemeente zelf zijn gericht.

Deelname in het bestuur van een samenwerkingsverband is daarvan een voorbeeld. In beginsel moeten deze taken echter tot het normale takenpakket van de wethouder worden gerekend. De vergoeding daarvoor wordt geacht in de bezoldiging van de wethouder te zijn verdisconteerd. Wij achten het niet wenselijk en niet goed mogelijk om de grenzen scherper te markeren. Betrokkenen kunnen het beste beoordelen of een taak in de specifieke situatie al dan niet een nevenactiviteit is die tot het normale takenpakket van de wethouder moet worden gerekend en of er een relatie bestaat met het wethoudersambt. In het laatste geval is dan sprake van een nevenactiviteit uit hoofde van het wethoudersambt.'

Uit de Memorie van Toelichting³ volgt dat de wetgever zich op het standpunt stelt dat de vraag of een nevenfunctie wenselijk of onwenselijk is, in de eerste plaats wordt overgelaten aan het beoordelingsvermogen van de wethouder zelf. In de praktijk buigt de commissie geloofsbrieven zich voor installatie van een wethouder doorgaans daarna over deze vraag, waardoor het de facto de raad is die instemt. Het voornemen

² MvA, Kamerstukken II 19 403, nr. 10, p. 153 e.v.

³ MvT, Kamerstukken II 27 751, nr. 3, p. 94.

om (tussentijds) een (nieuwe) nevenfunctie te aanvaarden dient daarnaast aan de raad te worden gemeld. Er zijn geen wettelijke voorschriften hoe deze melding dient plaats te vinden.

In de gedragscode van de gemeente Hilversum, vastgesteld op 16 september 2015, zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot (het melden van) nevenfuncties. Ook de toepasselijke gedragscode tot die datum, vastgesteld op 3 december 2003, bevat bepalingen over nevenfuncties. Wij hebben met betrekking tot de gedragscode een aanbeveling opgenomen, die is weergegeven in paragraaf 5.3. Zoals opgemerkt in de vigerende gedragscode, heeft de code het karakter van een interne regeling, bedoeld als nadere invulling en concretisering van de wettelijke regels.

Gedragscode 2015

Artikel 2.1.2

1. *De wethouder levert de gemeentesecretaris de informatie aan over de nevenfuncties die openbaar gemaakt moeten worden bij aanvang van het ambt. Als gaande de uitoefening van het ambt een nieuwe nevenfunctie aanvaard wordt of de omstandigheden met betrekking tot bestaande nevenfuncties wijzigen, wordt de informatie die hierop betrekking heeft binnen één week aangeleverd bij de gemeentesecretaris,*
2. *De informatie betreft in ieder geval:*
  - a) *de omschrijving van de nevenfunctie;*
  - b) *de organisatie voor wie de nevenfunctie wordt verricht;*
  - c) *of het al dan niet een nevenfunctie betreft uit hoofde van het ambt;*
  - d) *of de nevenfunctie bezoldigd of onbezoldigd is; en*
  - e) *indien bezoldigd – voor zover deze openbaar gemaakt moeten worden - wat de inkomsten daaruit zijn.*
3. *De gemeentesecretaris legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.*

Gedragscode 2003

3 Nevenfuncties

- 3.1 *Een bestuurder vervult geen nevenfuncties die strijdig zijn met het belang van de gemeente. Een lid van het college meldt zijn voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie aan de raad.*
- 3.2 *Een bestuurder maakt melding van al zijn nevenfuncties waarbij door leden van het college tevens wordt aangegeven of de functie wel of niet bezoldigd is. Deze gegevens worden openbaar gemaakt door ter inzage legging van een opgave van de functies op het gemeentehuis en door het plaatsen op de gemeentelijke website.*
- 3.3 *De kosten die een bestuurder maakt in verband met een nevenfunctie al dan niet uit hoofde van het ambt (q.q.-nevenfunctie), komen niet ten laste van de gemeente.*
- 3.4 *Een lid van het college die een nevenfunctie wil vervullen anders dan uit hoofde van het ambt, bespreekt dit voornemen in het college. Daarbij komt tevens aan de orde hoe wordt gehandeld met betrekking tot eventuele vergoedingen.*

2.2.2 'Qualitate qua'-functies en samenwerkingsverbanden

Een belangrijke constatering is dat de term 'qualitate qua' niet wettelijk gedefinieerd is. De term is binnen de lokale overheid wel gangbaar en laat zich vertalen als 'in de kwaliteit van'. Een wethouder die qualitate qua een andere functie vervult, doet dit daarmee in zijn kwaliteit van wethouder en niet op persoonlijke titel. Anders gezegd: het wethouderschap en niet de persoon die het invult, vormt de voorwaarde voor vervulling van de andere functie. Dit impliceert dat 1) benoeming in de functie en beëindiging van de functie, zoveel mogelijk parallel lopen aan het wethouderschap; en 2) dat zowel aan de zijde van de gemeente, als aan de zijde waar de functie wordt vervuld overeenstemming bestaat over het vervullen van de functie en een aantoonbaar belang hiervan voor de gemeente. Gangbaar – maar niet voorgeschreven – is dat aanbeveling, voordracht, keuze of benoeming geschiedt door de raad of het college van B&W.

VNG, het IPO, de UvW en het Ministerie van BZK hebben in 2016 een handreiking⁴ uitgebracht om gemeenten, provincies en waterschappen te stimuleren en te ondersteunen bij hun inspanningen om de bestuurlijke integriteit te versterken. In deze handreiking wordt ook aandacht gegeven aan q.q.-nevenfuncties.

Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen 2016

2.6 Q.q.-nevenfuncties

Sommige nebenfuncties vervullen bestuurders en in mindere mate volksvertegenwoordigers, uit hoofde van hun politieke functie. Dat zijn de nebenfuncties waarin zij 'qualitate qua' zijn benoemd. Aan de hand van de volgende criteria kan worden bepaald of een nebenfunctie een q.q.-nevenfunctie is:

- 1. Er is een aantoonbaar belang voor de betreffende overheid (gemeente, provincie of waterschap) dat de nebenfunctie door een politieke ambtsdrager wordt vervuld. Hij behartigt dan (in)direct de belangen van de gemeente, provincie of waterschap.*
- 2. De nebenfunctie is gekoppeld aan de inhoud en duur van het politieke ambt. Wordt dat beëindigd, dan moet de nebenfunctie ook worden neergelegd.*

Of sprake is van een q.q.-nevenfunctie zal uiteindelijk uit de feitelijke context moeten blijken. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de statuten van een stichting geen grenzen stellen aan de termijn waarin een commissariaat of bestuursfunctie wordt vervuld, zodat deze niet lijkt te voldoen aan de criteria voor een q.q.-nevenfunctie. Echter, als er ook bestuurders (of volksvertegenwoordigers) van andere gemeenten, provincies of waterschappen in hetzelfde stichtingsbestuur zitten hebben, dan kan er wel degelijk sprake zijn van een q.q.-nevenfunctie.

Net als bij 'algemene' nebenfuncties, kan zich ook bij q.q.-nevenfuncties belangenverstrengeling voordoen. Het belang van de regio waarvan de burgemeester voorzitter is, is niet altijd gelijk aan dat van de gemeente. En het belang van het energiebedrijf kan in conflict komen met dat van de provincie.

Een q.q.-nevenfunctie waarvoor veel aandacht bestaat, is die van het commissariaat bij bedrijven. De rijksoverheid is zeer terughoudend geworden in het benoemen van overheidscommissarissen. De Staat wil transparante verhoudingen met zijn deelnemingen en wil daarom geen bijzondere positie innemen jegens private aandeelhouders. Ook de andere overheden hebben - mede onder invloed van het rijksbeleid en de ontwikkelingen op het gebied van corporate governance - de positie van de overheidscommissaris tegen het licht gehouden. Gemeenten, provincies en waterschappen hebben overigens ook de mogelijkheid om anderen dan overheidsbestuurders als commissarissen te benoemen. Dat kan helpen om de schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan.'

Als het gaat om een functie in een orgaan waarin de gemeente deelneemt of waarvan zij deel uitmaakt, kan met recht worden gesproken van een ambtshalve functie. Zulks is bijvoorbeeld het geval bij een gemeenschappelijke regeling. Daarnaast kan binnen de gemeente de overtuiging bestaan dat het vervullen van een functie in samenwerkingsverbanden met andere (publieke of private) partijen, het gemeentelijk belang dient. De bevoegdheid tot het oprichten of deelnemen van de gemeente (als rechtspersoon) in privaatrechtelijke partijen ligt bij het college van B&W, maar de raad moet gelegenheid krijgen wensen en bedenkingen te uiten.

Artikel 160 Gemeentewet

- 1. (...)*
- 2. Het college besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerp-besluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.*
- 3. (...)*

De democratische legitimiteit van samenwerkingsverbanden waarin een gemeente participeert, is een geliefd onderwerp van onderzoek in wetenschap en praktijk. In principe kan een gemeente op elk terrein waarop zij

⁴ Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen 2016, <https://kennisopenbaarbestuur.nl/media/254384/handreiking-integriteit-politieke-ambtsdragers.pdf>.

taken uitvoert, samenwerken met anderen. Naast intergemeentelijke en interbestuurlijke samenwerking, zoeken gemeenten naar maatschappelijke samenwerking en co-creatie van beleid en uitvoering. Drie vormen van samenwerking worden door de VNG en het Ministerie van BZK⁵ onderscheiden: 1) afstemming; 2) samenwerking in een netwerkconstructie; en 3) het oprichten van een zelfstandige organisatie. Uit een inventarisatie uit 2012 blijkt dat een gemeente gemiddeld aan acht gemeenschappelijke regelingen en negen privaatrechtelijk vormgegeven samenwerkingsverbanden, deelneemt⁶. Verschillende termen worden daarbij gehanteerd, waaronder: *verlengd* lokaal bestuur, *verlegd* lokaal bestuur, publiek-private samenwerking of het *'op afstand zetten'* van activiteiten.

Onder meer de Raad voor het openbaar bestuur (Rob) constateert dat ongeacht de vorm van samenwerking (publiek of privaat) en ongeacht het domein van samenwerking (beleid of uitvoering), de invloed en controle van de volksvertegenwoordiging op samenwerking een terugkerend punt van zorg is⁷. De Rob constateert ook dat samenwerking doorgaans goed gaat als het gaat om iets positiefs; gaat het om 'het verdelen van de pijn', dan wordt het een stuk ingewikkelder.

In verschillende (wetenschappelijke of anderszins gezaghebbende) bijdragen is de wenselijkheid van het oprichten van en deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen door gemeenten, veel bediscussieerd. Criticasters wijzen onder meer op de omstandigheid dat publiekrechtelijke normering ten aanzien van het gebruik van bevoegdheden, besluitvormingsstructuren, toezicht, controle en openbaarheid in het private domein niet geldt. Daarnaast wordt erop gewezen dat discrepantie kan bestaan tussen het belang van de gemeente en dat van de privaatrechtelijke rechtspersoon, waardoor 'twee petten' kunnen ontstaan en risico's kunnen optreden in de sfeer van politieke verantwoordelijkheid en bestuursrechtelijke of civielrechtelijke aansprakelijkheid. Bovendien zou een dergelijke constructie kunnen leiden tot onduidelijkheid bij de burger en zou hierover in een democratische rechtsstaat zo min mogelijk onduidelijkheid mogen bestaan⁸. Voorstanders wijzen erop dat publiekrechtelijke alternatieven schaars zijn en dat de gemeente via het privaatrecht relatief eenvoudig met maatschappelijke partners doelstellingen kan bereiken. Er zijn ook geluiden die stellen dat de tijd rijp is voor verruiming van de privaatrechtelijke constructies⁹.

Wij hebben geïnventariseerd welke afspraken binnen gemeenten gangbaar zijn over het deelnemen aan privaatrechtelijke rechtspersonen en het vervullen van een functie daarbinnen door wethouders. De VNG-modelgedragscode uit 2015, die door diverse gemeenten als uitgangspunt is genomen voor de vaststelling van de eigen code – zo ook door Hilversum¹⁰ – bevat geen specifieke bepalingen ten aanzien van publiek-private samenwerkingen en/of (mogelijke) q.q.-functies¹¹.

De VNG-modelgedragscode uit 2013¹² noemt het fenomeen q.q.-functie wel expliciet, waaronder op de volgende wijze (een deel van deze tekst komt overeen met de hiervoor geciteerde tekst uit de in 2016 verschenen handreiking):

2.7 Q.q.-nevenfuncties

Sommige nevenfuncties vervullen bestuurders en in mindere mate volksvertegenwoordigers, uit hoofde van hun politieke functie. Dat zijn de nevenfuncties waarin zij 'qualitate qua' zijn benoemd. Aan de hand van de volgende criteria kan worden bepaald of een nevenfunctie een q.q.-nevenfunctie is: 1. Er is een aantoonbaar belang voor de betreffende overheid (gemeente, provincie of waterschap) dat de nevenfunctie door een politiek ambtsdrager wordt vervuld. Hij behartigt dan (in)direct de belangen van de gemeente, provincie of waterschap. 2. De nevenfunctie is gekoppeld aan de inhoud en duur van het politieke ambt. Wordt dat beëindigd, dan moet de nevenfunctie ook worden neergelegd. Of sprake is van een q.q.-nevenfunctie zal uiteindelijk uit de feitelijke context moeten blijken. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de statuten van een stichting geen grenzen stellen aan de termijn waarin een commissariaat of

⁵ VNG en Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Intergemeentelijke samenwerking toegepast. Handreiking voor toepassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen, oktober 2013.

⁶ Raad voor het openbaar bestuur, adviesbrief Democratische legitimiteit van samenwerkingsverbanden, januari 2015, p. 25.

⁷ Raad voor het openbaar bestuur, adviesbrief Democratische legitimiteit van samenwerkingsverbanden, januari 2015, p. 14.

⁸ S.E. Zijlstra, Bestuurlijk organisatierecht, Kluwer Deventer, 2009, p. 264-265.

⁹ Zie bijvoorbeeld F.J. van Ommeren e.a., Privaatrechtelijke taakbehartiging door decentrale overheden, Ministerie van Justitie, Den Haag.

¹⁰ Zie paragraaf 2.1.1.

¹¹ Website VNG; https://vng.nl/files/vng/brieven/2015/attachments/modelgedragscode-integriteit-dagelijkse-bestuurders_20150302_s_b1500475_1.pdf

¹² Website VNG; https://vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2013/20131007-integriteit-pol-ambtsdr.pdf

bestuursfunctie wordt vervuld, zodat deze niet lijkt te voldoen aan de criteria voor een q.q.-nevenfunctie. Echter, als er ook bestuurders (of volksvertegenwoordigers) van andere gemeenten, provincies of waterschappen in hetzelfde stichtingsbestuur zitting hebben, dan kan er wel degelijk sprake zijn van een q.q.-nevenfunctie. Net als bij 'algemene' nebenfuncties, kan zich ook bij q.q.-nevenfuncties belangenverstrengeling voordoen. Het belang van de regio waarvan de burgemeester voorzitter is, is niet altijd gelijk aan dat van de gemeente. En het belang van het energiebedrijf kan in conflict komen met dat van de provincie. Een q.q.-nevenfunctie waarvoor veel aandacht bestaat, is die van het commissariaat bij bedrijven. De rijksoverheid is zeer terughoudend geworden in het benoemen van overheidscommissarissen. De Staat wil transparante verhoudingen met zijn deelnemingen en wil daarom geen bijzondere positie innemen jegens private aandeelhouders. Ook de andere overheden hebben - mede onder invloed van het rijksbeleid en de ontwikkelingen op het gebied van corporate governance - de positie van de overheidscommissaris tegen het licht gehouden. Gemeenten, provincies en waterschappen hebben overigens ook de mogelijkheid om anderen dan overheidsbestuurders als commissarissen te benoemen. Dat kan helpen om de schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan.

2.8 Melding en openbaarmaking nebenfuncties

Bestuurders hebben een wettelijke meldplicht als zij het voornemen hebben om een nebenfunctie te aanvaarden. Zij melden dit aan respectievelijk de gemeenteraad, Provinciale Staten of het algemeen bestuur van het waterschap. Alle politiek ambtsdragers, waaronder dus behalve de bestuurders ook raadsleden, Statenleden en algemeen bestuursleden van een waterschap, zijn wettelijk verplicht om hun (neven)-functies openbaar te maken. Dat kan bijvoorbeeld via de website van hun overheidsorganisatie. Bestuurders hoeven hun q.q.-functies wettelijk niet te melden of openbaar te maken, maar het wordt wel raadzaam geacht¹³. Het is van groot belang om de lijst van nebenfuncties actueel te houden. De inhoud van de hoofd- of de nebenfunctie kan bijvoorbeeld veranderen, of de instantie waarbij de nebenfunctie wordt vervuld kan een andere relatie krijgen tot de overheid in kwestie. Bij dit soort veranderingen kan ook de toelaatbaarheid van de nebenfunctie anders worden beoordeeld dan in de oorspronkelijke situatie.'

Voor de helderheid: bovenstaande VNG-modelgedragscodes bevatten interpretaties van wettelijke verplichtingen en bieden een handreiking voor de praktijk. In veel gevallen gebruiken gemeenten deze handreikingen als leidraad voor het vaststellen van een eigen gedragscode. Het verdient vermelding dat de modelgedragscodes die door de VNG door de jaren heen zijn uitgebracht, niet alleen zijn omarmd maar niet-zelden en om uiteenlopende redenen ook zijn bekritiseerd. Het voert te ver om daar op deze plaats uitgebreid op in te gaan. Bij de weging van feiten hanteren wij de lijn dat wij in eerste instantie kijken naar de wet en de interpretatie die de wetgever zelf geeft.

Slotom van het voorgaande is dat de term 'qualitate qua' niet wettelijk gedefinieerd is en geen strikt afgebakende definitie kent. Eerder merkten wij op dat een q.q.-functie impliceert dat 1) benoeming in de functie en beëindiging van de functie, zoveel mogelijk parallel lopen aan het wethouderschap; en 2) dat zowel aan de zijde van de gemeente, als aan de zijde waar de functie wordt vervuld overeenstemming bestaat over het vervullen van de functie en een aantoonbaar belang hiervan voor de gemeente, of anders gezegd: dat dit belang parallel loopt aan het gemeentelijke belang. Wij zullen in de hoofdstukken hierna daarom bij de selectie van relevante feiten en omstandigheden en de weging daarvan, vooral deze implicaties als referentiekader gebruiken. Daar past de opmerking bij dat deze implicaties dus niet een constitutief karakter hebben, maar vooral een aanwijzing vormen dat in een concrete situatie sprake is van een q.q.-functie.

2.3 Deelname aan besluitvorming

De Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevatten bepalingen met betrekking tot deelname aan stemming en het voorkomen van beïnvloeding van besluitvorming door personen met een persoonlijk belang.

Artikel 58 Gemeentewet

De artikelen 28, eerste tot en met derde lid, 29 en 30 zijn ten aanzien van de vergaderingen van het college van overeenkomstige toepassing.

Artikel 28 Gemeentewet

1. Een lid van de raad neemt niet deel aan de stemming over:

¹³ Het is ons onduidelijk waar het standpunt dat q.q.-functies wettelijk niet gemeld of openbaar gemaakt moeten worden, op gebaseerd is. Wij kunnen deze lijn ook niet volgen.

- a. een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
- b. (...)

Artikel 2:4 Algemene wet bestuursrecht

1. Het bestuursorgaan vervult zijn taak zonder vooringenomenheid.
2. Het bestuursorgaan waakt ertegen dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden.

Regels over deelname aan het besluitvormingsproces zijn te vinden in artikel 58 juncto 28 Gemeentewet en artikel 2:4 Awb.

Artikel 58 juncto 28 Gemeentewet geeft aan wanneer een wethouder niet aan de stemming deelneemt. Wanneer het een aangelegenheid betreft die hem rechtstreeks of middellijk – dat wil zeggen: alle ter zake doende intensieve persoonlijke relaties – persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger – naar civiel recht¹⁴ – is betrokken, dan dient hij zich van stemming te onthouden. De zinsnede ‘persoonlijk aangaan’ impliceert daarbij een zekere exclusiviteit. Het doel van deze bepaling is de zuiverheid in de besluitvorming te waarborgen. De deelname aan de stemming wordt daarom beperkt in gevallen waarin van een belangenverstrengeling sprake zou kunnen zijn¹⁵.

Artikel 2:4 Awb is onderdeel van Hoofdstuk 2 Awb – ‘Verkeer tussen burgers en bestuursorganen’. Lid 1 van het artikel stelt de norm dat het bestuursorgaan de burger fair moet behandelen en met open vizier tegemoet moet treden. Dit is een uitwerking van het grondbeginsel dat besluiten genomen dienen te worden zonder aanzien des persoons¹⁶. Het verbod van vooringenomenheid verzet zich er uiteraard niet tegen dat het bestuursorgaan werkt vanuit bepaalde beleidskaders en politieke inzichten.

Lid 2 strekt ertoe de burger een waarborg te bieden voor naleving van de in lid 1 neergelegde norm. Deze zorgplicht rust op het bestuursorgaan en richt zich tot het bestuursorgaan gemeenteraad, maar ook de in de voorbereiding betrokken commissies. De centrale gedachte die achter artikel 2:4 Awb schuilgaat, is dat de oordeelsvorming door bestuursorganen niet behoort te worden verstoord door behartiging van particuliere belangen. Met de term ‘persoonlijk belang’ is bedoeld ‘op ieder belang dat niet behoort tot de belangen die het bestuursorgaan uit hoofde van de het opgedragen taak behoort te vervullen’¹⁷.

Door de jaren heen heeft de ABRvS een aantal prominente uitspraken gedaan over de betekenis en reikwijdte van artikel 28 Gemeentewet en artikel 2:4 Awb. Uit de uitspraken van de ABRvS kan worden afgeleid welke juridische lijn de ABRvS kiest hoe deze artikelen toe te passen op de situatie dat een wethouder vanuit een (mogelijke) q.q.-functie, een tweede betrokkenheid heeft. Strekking is dat de ABRvS meent dat geen sprake is van een persoonlijk belang – zoals hiervoor gedefinieerd – wanneer vastgesteld kan worden dat sprake is van een q.q.-functie. Deze lijn is niet geheel onomstreden, zoals uit zowel de voorgaande paragraaf als uit deze paragraaf blijkt. Naast de juridische interpretatie die wordt gegeven aan genoemde wetsartikelen, wordt ook een meer morele vraag opgeworpen waarmee ‘belangenverstrengeling’ in het bredere perspectief van ‘governance’ wordt geplaatst. Dat is ook begrijpelijk: nog afgezien van samenwerkingsverbanden met (publieke of private) instellingen die een ander belang kunnen hebben dan een gemeente, kunnen zich ook *binnen* een gemeente conflicterende verantwoordelijkheden voordoen. Degene die het geld beheert is idealiter niet degene die een betaling accordeert.

In de uitspraak ‘Velsen’¹⁸ laat de ABRvS zich uit over de positie van een wethouder die een commissarisfunctie bekleedt.

¹⁴ ABRvS 20 februari 1998, ECLI:NL:RVS:1998:ZF3370 (Simpelveld).

¹⁵ MvA, Kamerstukken II, 19 403, nr. 10, p. 148.

¹⁶ MvT, Parl. Gesch. Awb I, p. 179.

¹⁷ MvT, Parl. Gesch. Awb I, p. 180.

¹⁸ ABRvS 5 juli 1995, JB 1995/227 (Velsen).

Uitspraak Velsen

In een uitspraak van de ABRvS van 5 juli 1995 werd aangevoerd dat een wethouder van de gemeente Velsen niet had mogen deelnemen aan de besluitvorming omtrent de vergunningsverlening met betrekking tot een passagiersterminal, omdat de wethouder lid is van de Raad van Commissarissen van IJmuiden Zeehaven N.V. en de vergunninghouder aan deze N.V. havengelden betaalt.

De ABRvS verwerpt dit bezwaar:

'Onbestreden is dat de wethouder ten tijde van het nemen van het bestreden besluit bedoeld commissariaat bekleedde. In de statuten van IJmuiden Zeehaven N.V. is vastgelegd dat de portefeuillehouder economische zaken in het college van burgemeester en wethouders één van de vijf commissariaten van de vennootschap bekleedt. De desbetreffende bepaling vindt zijn oorsprong in de onderhandelingen die zijn gevoerd naar aanleiding van de privatisering van de zeehaven van IJmuiden.

Het commissariaat vloeit dan ook rechtstreeks voort uit het wethouderschap en eindigt bij het eindigen van het wethouderschap. Ook de voorgangers van de wethouder waren uit hoofde van hun functie commissaris van de onderneming.

De inkomsten uit het commissariaat vloeien in de gemeentekas.

Gesteld noch gebleken is dat de wethouder anders dan in zijn hoedanigheid van commissaris van IJmuiden Zeehaven N.V. betrokken is geweest bij het vergunde bedrijf.

Onder genoemde omstandigheden kan naar het oordeel van de Afdeling niet staande worden gehouden dat de desbetreffende wethouder persoonlijk belang had bij vergunningverlening. Derhalve faalt dit bezwaar.'

De annotator toont zich kritisch over deze uitspraak en roept een tweetal vragen op: *'Enerzijds omdat het toch een kwestie is van de schijn van partijdigheid die het vertrouwen in de overheidsbesluiten niet ten goede komt. Anderzijds omdat toch de vraag rijst hoe een wethouder die tevens commissaris is zich nu opstelt: als commissaris dient hij de belangen van de vennootschap te behartigen als wethouder het algemeen belang van zijn gemeente. Kan hij wel voorkomen dat hij soms beide petten tegelijk op heeft?'*

In de uitspraak 'Westerschouwen'¹⁹ laat de ABRvS zich uit over de positie van een wethouder die een voorzitter is van een stichting.

Uitspraak Westerschouwen

In een uitspraak van de ABRvS 1 november 1999 lezen we dat de gemeenteraad van Westerschouwen (nu: Schouwen-Duiveland), op voorstel van B&W, heeft ingestemd met een bestemmingsplan. Dit plan voorziet in de bouw van meer dan vijftig woningen. Het plan stuit op bezwaar.

Bij de ABRvS wordt onder meer aangevoerd dat de wethouder Ruimtelijke Ordening voorzitter was van Stichting Renesse. Deze stichting zou financieel belang hebben bij de totstandkoming van het bestemmingsplan. Aangezien de wethouder in deze functie de totstandkoming van het plan heeft bevorderd is, naar de mening van appellaten, sprake geweest van een ongeoorloofde belangenverstrengeling op grond van artikel 2:4 Awb.

De ABRvS verwerpt dit bezwaar:

'Blijkens haar statuten heeft de stichting ten doel het beheer en de exploitatie van terreinen en gebouwen, in het bijzonder bestemd voor recreatieve doeleinden, gelegen in de gemeente Westerschouwen, overeenkomstig de goedgekeurde bestemmingsplannen. Zij zal binnen het kader van dit doel het te voeren beleid zoveel mogelijk afstemmen op het gemeentelijk beleid. In de statuten is bepaald dat de voorzitter van de stichting door het college van burgemeester en wethouders uit de wethouders van de gemeente wordt benoemd, dat twee leden van het algemeen bestuur door en uit de gemeenteraad worden benoemd en dat de overige leden van het algemeen bestuur op aanbeveling van het college van burgemeester en wethouders door de gemeenteraad worden benoemd. Voorts behoeven, volgens de statuten, besluiten van het algemeen bestuur betreffende, onder meer, het kopen en

¹⁹ ABRvS 1 november 1999, JB 1999/300 (Westerschouwen).

vervreemden van onroerend goed, de begroting en uitgaven buiten de begroting goedkeuring van de gemeenteraad. De gemeenteraad stelt ook de jaarrekening vast.

Gelet op het bovenstaande is naar het oordeel van de Afdeling gewaarborgd dat met hetgeen door de stichting wordt verricht, belangen worden gediend die overeenstemmen met het publieke gemeentelijk belang. Derhalve brengt de omstandigheid dat genoemde wethouder voorzitter was van de stichting niet met zich mee dat hij zich heeft ingelaten met belangen die niet verenigbaar zijn met de belangen die hij als wethouder had te behartigen. Gelet hierop ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat bij het tot stand brengen van het plan sprake is geweest van met artikel 2:4, voornoemd, strijdige vooringenomenheid of beïnvloeding van de besluitvorming.'

In de uitspraak 'Winsum'²⁰ heeft de ABRvS zich uitgelaten over een raadslid dat deelnam aan de besluitvorming, terwijl hij als medewerker van het waterschap eveneens betrokken was.

Uitspraak Winsum

In een uitspraak van de ABRvS van 7 augustus 2002 gaat de ABRvS in op de vraag of de positie van een raadslid binnen een waterschap, gevolgen zou moeten hebben voor zijn deelname aan de besluitvorming in de raad.

De raad van de gemeente Winsum had met de kleinst mogelijke meerderheid besloten tot het verlenen van een vrijstelling ex art. 19 WRO (oud) voor de bouw van een gemaalgebouw en schutsluis in Winsum door het waterschap Noorderzijlvest.

Daarbij was de stem doorslaggevend geweest van een raadslid dat tevens juridisch medewerker van het waterschap was en in die hoedanigheid bij de voorbereiding van het bouwplan en de bouw aanvraag voor het object intensief betrokken was geweest.

Brieven van het waterschap waren van zijn hand, zijn naam stond als behandelend ambtenaar op stukken vermeld, hij had namens het waterschap deelgenomen aan het werk van een overleggroep en twee gemeentelijke commissies met betrekking tot dit onderwerp en had deelgenomen aan besprekingen met belanghebbenden.

De ABRvS oordeelt dat sprake is van strijd met artikel 2:4 Awb:

'Voorts is de Afdeling van oordeel dat, nu in artikel 2:4 van de Awb een waarborg is neergelegd voor de burger ingevolge het tweede lid ook de schijn van belangenverstrengeling dient te worden vermeden. Dit is naar het oordeel van de Afdeling hier niet het geval. De gemeenteraad behoorde bij het nemen van het vrijstellingsbesluit vele belangen af te wegen, waaronder het planologische belang, maar ook het belang van het waterschap. De raad, in feite zijn leden, moet(en) ten aanzien van alle af te wegen belangen even afstandelijk staan, opdat een in het licht van het gehele complex van mee te wegen belangen verantwoord besluit wordt genomen. Een lid dat er onmiskenbaar blijk van heeft gegeven uit hoofde van een andere functie te staan voor het belang van het waterschap, wekt naar het oordeel van de Afdeling naar de burger de sterke schijn niet onbevangen te staan ten opzichte van alle af te wegen belangen.

Dit had voor de gemeenteraad aanleiding behoren te zijn te voorkomen dat over de vrijstelling werd besloten met kleinst mogelijke meerderheid, waarbij immers de stem van ieder lid, dus ook die van [het raadslid], de besluitvorming beslissend heeft beïnvloed.'

In de uitspraak 'Tubbergen'²¹ laat de ABRvS zich uit over de positie van een wethouder die een voorzitter is van de Monumentencommissie.

Uitspraak Tubbergen

In een uitspraak van de ABRvS van 20 september 2006 stond het voorzitterschap van een wethouder van de (interne) Monumentencommissie van de gemeente Tubbergen ter discussie. Nadat de rechtbank eerder oordeelde dat sprake was van belangenverstrengeling, oordeelt de ABRvS anders:

²⁰ ABRvS, 7 augustus 2002, LJN: AE6228 (Winsum).

²¹ ABRvS 20 september 2006, ECLI:NL:RVS:2006:AY8532 (Tubbergen).

'Ingevolge artikel 2, zesde lid, van het Reglement op de Monumentencommissie van de gemeente Tubbergen is het lid van het college, belast met het monumentenbeleid, voorzitter van de commissie.

Vaststaat dat [de wethouder], die lid is van het college dat op de aanvraag heeft beslist, eveneens betrokken is geweest bij de advisering door de commissie over dezelfde aanvraag. Anders dan de rechtbank heeft overwogen is die omstandigheid naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende om aan te nemen dat [de wethouder] een persoonlijk belang bij het besluit had. Voorts is gesteld noch gebleken dat er overigens omstandigheden zijn op grond waarvan zou moeten worden vastgesteld dat sprake is van strijd met artikel 2:4, tweede lid, van de Awb. De rechtbank heeft in zoverre ten onrechte overwogen dat het bij haar bestreden besluit niet op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen.'

De ABRvS lijkt te hebben geworsteld met de spanning tussen het belang van een democratische besluitvorming en het democratische mandaat van politieke ambtsdragers enerzijds en dat van het voorkomen van belangenverstrengeling anderzijds²². Daarbij tekenen wij aan dat deze uitspraken steeds gingen over besluitvorming door de gemeenteraad en gemeenteraadsleden – en dus niet over wethouders. Waar de ABRvS in de uitspraken tot 2013 (in onder meer de uitspraken Winsum en Loenen²³) aanvankelijk koos voor een uitleg met vergaande strekking en weinig bewegingsruimte voor raadsleden, is het accent vanaf de uitspraken Graft-De Rijp (2013)²⁴ en Middelburg (2013)²⁵ verschoven naar een benadering die meer recht lijkt te doen aan de fundamentele positie van democratisch gekozen volksvertegenwoordigers. De ABRvS zelf spreekt overigens van een 'precisering'. Vermeldenswaardig is het feit dat de ABRvS geen (duidelijk) onderscheid heeft gehanteerd tussen de 'schijn van' en zoiets als 'daadwerkelijke' belangenverstrengeling, welk onderscheid in het spraakgebruik nog weleens wordt gebruikt, als zou het gradueel zijn. Opvallend is bovendien dat de ABRvS de term 'de schijn van belangenverstrengeling' de laatste jaren niet langer hanteert. Steeds wordt getoetst of sprake is van een (verwezenlijke) belangenverstrengeling.

Artikel 2:4 Awb verplicht er volgens de ABRvS in de uitspraken Graft-De Rijp en Middelburg²⁶ in het algemeen niet toe *'dat een persoon die deel uitmaakt van een democratisch gekozen bestuursorgaan zoals de gemeenteraad en die bij een besluit een persoonlijk belang heeft, zich zou moeten onthouden van deelname aan de besluitvorming'*. Een dergelijke verplichting zou volgens de ABRvS *'afbreuk doen aan de taak en de fundamentele rechten van een gekozen volksvertegenwoordiger en daarmee aan het democratisch proces'*. De ABRvS stelt dat wanneer sprake is van *'besluitvorming die een belangenafweging vergt waarbij politieke inzichten een belangrijke rol spelen'*, terughoudend getoetst moet worden. Er kunnen zich volgens de ABRvS wel *'bijkomende omstandigheden'* voordoen die maken dat de behartiging van het persoonlijk belang van een raadslid zodanig aan de orde is bij het onderwerp van de besluitvorming dat hij daaraan niet behoort deel te nemen. De conclusie dat het betrokken bestuursorgaan in strijd met artikel 2:4 Awb een besluit heeft genomen, *'kan echter pas worden getrokken indien aannemelijk is dat de betrokken volksvertegenwoordiger de besluitvorming daadwerkelijk heeft beïnvloed'*. Tot naleving van deze norm wordt niet aan de betrokken volksvertegenwoordigers individueel, maar aan het tot besluiten bevoegd bestuursorgaan een zorgplicht opgelegd die inhoudt dat het orgaan voorkomt dat de besluitvorming niet voldoet.

Wanneer een raadslid de besluitvorming dus daadwerkelijk een bepaalde richting in duwt, terwijl deze persoon bij die besluitvorming een bijzonder (eigen, persoonlijk) belang of een bijzondere betrokkenheid heeft, is de conclusie gerechtvaardigd dat sprake is van overtreding van de in artikel 2:4 lid 2 neergelegde norm. Actieve beïnvloeding van de besluitvorming te eigen bate is niet toegestaan. Niet van belang is of het raadslid daadwerkelijk het oogmerk had om dat te doen²⁷. De vraag wat precies onder 'beïnvloeding' moet worden verstaan en wat de reikwijdte hiervan is, heeft de ABRvS tot op heden niet beantwoord. Hetzelfde geldt voor 'bijkomende omstandigheden': de ABRvS definieert niet wat hieronder moet worden verstaan.

²² Meer specifiek: ABRvS 22 juni 2011, LJN: BQ8863 (Loenen), ABRvS 6 februari 2013, LJN: BZ0796 (Graft-De Rijp), ABRvS 20 maart 2013, LJN: BZ4957 (Middelburg), ABRvS 6 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:687 (Badhuis).

²³ ABRvS, 7 augustus 2002, LJN: AE6228 (Winsum), ABRvS 22 juni 2011, LJN: BQ8863 (Loenen).

²⁴ ABRvS 6 februari 2013, LJN: BZ0796 (Graft-De Rijp).

²⁵ ABRvS 20 maart 2013, LJN: BZ4957 (Middelburg).

²⁶ ABRvS 6 februari 2013, LJN: BZ0796 (Graft-De Rijp), ABRvS 20 maart 2013, LJN: BZ4957 (Middelburg).

²⁷ ABRvS 22 juni 2011, LJN: BQ8863 (Loenen).

Het voorgaande laat onverlet dat over de kern van artikel 2:4 Awb geen misverstand heeft bestaan: vermeden moet worden dat politieke ambtsdragers hun privébelangen in de besluitvorming inbrengen. Voorkomen moet worden dat de besluitvorming wordt beïnvloed doordat bij diegenen die het besluit normaliter nemen of daarvoor belangrijke voorbereidingswerkzaamheden verrichten, een vermenging van belangen optreedt. De ABRvS legt met zijn precisering vanaf de uitspraak Graft-De Rijp, nadruk op het feit dat het fundamentele democratische mandaat niet te snel mag worden ingeperkt.

In de gedragscode van de gemeente Hilversum, vastgesteld op 16 september 2015, is geen specifieke regeling opgenomen met betrekking tot deelname aan stemming en/of het voorkomen van beïnvloeding van de besluitvorming. Volstaan wordt met verwijzing naar de wettelijke bepalingen. De gedragscode uit 2003, die tot 16 september 2015 van toepassing was, bevat wel een nadere uitwerking.

Gedragscode 2003

2 Belangenverstrengeling en aanbesteding

2.1 Een bestuurder doet opgave van zijn financiële belangen in ondernemingen en organisaties waarmee de gemeente zakelijke betrekkingen onderhoudt. De opgave is openbaar en door derden te raadplegen.

2.2 Bij privaat-publieke samenwerkingsrelaties voorkomt de bestuurder (de schijn van) bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen.

2.3 Een oud-bestuurder wordt het eerste jaar na de beëindiging van zijn ambts- of zittingstermijn uitgesloten van het tegen beloning verrichten van werkzaamheden voor de gemeente, behoudens goedkeuring door de raad.

2.4 Een bestuurder die familie- of vriendschapsbetrekkingen of anderszins persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten aan de gemeente, onthoudt zich van deelname aan de besluitvorming over de betreffende opdracht.

2.5 Een bestuurder neemt van een aanbieder van diensten aan de gemeente geen faciliteiten of diensten aan die zijn onafhankelijke positie ten opzichte van de aanbieder kan beïnvloeden.

3. Bevindingen

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zetten wij de relevante feiten en omstandigheden uiteen. Wij beginnen met de inhoud van de meldingen en de toelichting daarop van de melders. Vervolgens zetten wij achtereenvolgens onze bevindingen uiteen met betrekking tot het melden van nevenfuncties en met betrekking tot besluitvorming ten aanzien van (vermeende) q.q.-functies en subsidies.

Wij noteren ‘vermeende’ daarbij tussen aanhalingstekens, omdat uit de inhoud van de meldingen volgt dat ook vragen zijn gerezen met betrekking tot een eventuele rol van betrokkene bij entiteiten waar hij – naar blijkt uit het onderzoek – geen nevenfunctie vervult. De bewuste paragrafen zijn opgenomen om ook op dit punt klaarheid te scheppen.

3.2 Grievens melders

Zoals verwoord in de inleiding is ten aanzien van betrokkene in april 2019 een drietal meldingen gedaan inzake een mogelijke integriteitsschending. De meldingen zijn gedaan op 10 april 2019, 13 april 2019 en 20 april 2019. Tevens is berichtgeving over de zaak in nieuwsmedia verschenen.

Wij hebben de melders in het kader van onderhavig onderzoek uitgenodigd om een nadere toelichting te geven op de gedane meldingen. Melders hebben van deze uitnodiging gebruik gemaakt.

Meldingen

Melder 1 heeft op 10 april 2019 een melding gedaan van een *mogelijke* integriteitsschending van de betrokken wethouder. Het betreft volgens melder 1 ten minste één onvermelde nevenfunctie van de betrokken wethouder bij de Dutch Media Foundation. Volgens deze melder is *mogelijk* sprake van belangenverstrengeling en/of mis- of gebruik van functie en positie, aangezien de betrokken wethouder zowel aan de subsidievragende als de subsidieverstrekende kant acteert.

De identiteit van melder 1 is intussen bekend²⁸. De begeleidingscommissie heeft aangekondigd dat het bekend raken van de identiteit van melder 1 onderwerp van evaluatie zal zijn.

Op 13 april 2019 heeft melder 2 een melding gedaan naar aanleiding van een artikel in de Gooi en Eembode over de tot dan toe niet openbaar gemaakte nevenfunctie van de betrokken wethouder bij de Dutch Media Foundation. Juist in het geval een nevenfunctie zo nauw verweven is met het functioneren als wethouder, is het volgens melder 2 van groot belang dat deze voor iedereen kenbaar is, ook als deze ambtshalve zou worden vervuld. Melder 2 wijst erop dat Dutch Media Foundation grote bedragen aan gemeenschapsgeld als subsidie heeft ontvangen.

Melder 2 geeft aan dat het verzuim van betrokkene om deze nevenfunctie te melden, des te kwalijker is omdat hij ten minste op twee momenten uitdrukkelijk aan deze verplichting zal zijn herinnerd: in juni 2017, toen ophef over nevenfuncties van de toenmalige SP-wethouder was ontstaan²⁹ en bij zijn (opnieuw) aantreden als wethouder na de gemeenteraadsverkiezingen in 2018.

Een derde melding dateert van 20 april 2019 en hierin spreekt melder 3 over een aantal nevenfuncties van de betrokken wethouder die mogelijk niet zijn gemeld aan de gemeenteraad. Daarnaast omvat deze melding de vraag welke rol betrokkene heeft gespeeld bij het aanvragen en toekennen van subsidie aan Stichting Media Perspectives en diens (rechts)voorgangers.

Vanuit de begeleidingscommissie is ons medegedeeld dat na aanvang van onderhavig onderzoek, nieuwe meldingen tegen betrokkene zijn ingediend. Een deel van de inhoud heeft betrekking op nevenfuncties en -

²⁸ Brief van melder 1 aan het presidium van 8 mei 2019, zie ook: Noordhollands Dagblad, ‘SP-raadslid [naam] deed eerste melding over Hilversumse wethouder [naam]’, 8 mei 2019, https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20190508_36183440/sp-raadslid-verwij-deed-eerste-melding-over-hilversumse-wethouder-jaeger?utm_source=google&utm_medium=organic

²⁹ Gooi en Eembode, ‘[Burgemeester] heeft veertien bijbaantjes’, 29 juni 2017, <https://www.gooieneembode.nl/nieuws/politiek/78790/broertjes-heeft-veertien-bijbaantjes?redir>

werkzaamheden die reeds onderdeel waren van de onderzoeksopzet. Voor zover de inhoud van deze nieuwe meldingen buiten de reikwijdte valt van de opdracht die aan BING is verstrekt, is het 'Stappenplan integriteitsmeldingen politieke ambtsdragers 2018' gehanteerd en is een eerste screening toegepast.

Nadere toelichting

In de interviews met melders hebben zij – samengevat – aangegeven dat zij menen dat betrokkene zijn nevenfuncties niet (volledig) heeft gemeld, dat subsidieprocedures niet helder zijn, dat sprake is van een weinig transparante situatie waarin sprake kan zijn van een vermenging van rollen/verantwoordelijkheden en dat als gevolg hiervan, de democratische controle door de raad wordt bemoeilijkt en geen gelijk speelveld voor particuliere organisaties bestaat. Melder 1 heeft in het interview aangegeven dat haar concrete geluiden bereiken dat andere partijen zich benadeeld voelen wanneer hun subsidieaanvragen worden geweigerd. Melder 1 heeft hiertoe ook schriftelijke stukken getoond.

In het interview laten melders 2 en 3 de onderzoekers weten vraagtekens te plaatsen bij het handelen van de betrokken wethouder vanwege zijn gemelde en niet-gemelde nevenfuncties bij diverse Hilversumse organisaties ten aanzien waarvan hij ook als wethouder c.q. portefeuillehouder verantwoordelijk is voor subsidieverlening. Volgens online bronnenonderzoek dat deze melders hebben gedaan, is afgelopen jaren veel subsidie vanuit de gemeente naar deze organisaties gegaan. Dit wekt bij hen de indruk van vriendjespolitiek. Het geheel aan opgerichte stichtingen en andere instanties dat buiten het toezicht of de controle van de gemeenteraad maar met nauwe betrokkenheid van betrokkene (als wethouder en als bestuurder dan wel toezichthouder dan wel adviseur) opereert, en grote sommen gemeenschapsgeld ontvangt en besteedt is volgens melder 2 en 3 op zijn minst ondoorzichtig. Melder 2 en 3 plaatsen vraagtekens bij de namen die volgens hen stevast opduiken in en rond de stichtingen en andere organisaties die betrokkene om zich heen verzamelt. Volgens melder 3 heeft de betrokken wethouder een modus operandi in het oprichten en om zich heen verzamelen van stichtingen en opereert hij als een spin in het web bij deze entiteiten waar hij vooral 'vriendjes' en 'vriendinnetjes' benoemd.

In alle drie de meldingen roept met name de functie van betrokkene in het bestuur van de Dutch Media Foundation vragen op. Melder 1 zegt zich niet te kunnen herinneren of in de beschikbare raadsstukken te kunnen nagaan of het voornemen van betrokkene om deze functie te vervullen ooit aan de raad is gemeld. Dutch Media Foundation, waar de betrokken wethouder deel uitmaakt van het bestuur, zou zaken doen met het Stadsfonds, met Media Perspectives (voorheen iMMovator en Hilversum Media Campus), Stichting Hilversum Marketing en andere (media-)organisaties. In verschillende van deze organisaties bekleedt betrokkene een bestuurs- of adviserende functies. Als de betrokken wethouder uit hoofde van zijn functie aan tafel zit, zou dat volgens melder 1 ten minste openbaar moeten zijn. Dit geldt ook voor Stichting Media Perspectives; welke rol betrokkene hier exact bekleedt is melders niet duidelijk.

Over het ambassadeurschap van de betrokken wethouder bij de Gooische Bierbrouwerij plaatsen alle drie de melders vraagtekens. Zij vragen zich af welke (financiële) belangen betrokkene daarbij heeft en of betrokkene daar met privé dan wel met geld van de gemeente in heeft geïnvesteerd, mede omdat de website van de bierbrouwerij vermeldt dat ambassadeurs financieel bijdragen. Melder 1 geeft aan dat betrokkene bevriend is met de eigenaren. Daarnaast is melder 1 van mening dat de betrokken wethouder hiermee een onderscheid maakt ten opzichte van andere Hilversumse ondernemers. Melder 1 zegt dat andere ondernemers dit ervaren als het voortrekken van de bierbrouwerij. Zij acht dit niet wenselijk en niet verstandig.

Over WIPAC B.V. geeft melder 1 aan dat zij niet weet wat deze BV doet. Dat de betrokken wethouder zich in het openbaar en op social media presenteert als ondernemer/wethouder, doet deze melder de wenkbrauwen fronsen. Melder 1 heeft vernomen dat WIPAC B.V. investeringen heeft gedaan in startups en zorginnovaties, maar weet niet hoe dit precies zit. Melders 2 en 3 geven aan dat op het LinkedIn-profiel van betrokkene staat dat WIPAC B.V. investeert in startups. Zij vragen zich af of er, gezien de portefeuille van betrokkene en zijn betrokkenheid bij subsidieverstrekking, verbanden bestaan met startups en andere initiatieven op mediagebied.

Met betrekking tot Stichting Hilversum Marketing hebben de drie melders aangegeven dat een voormalig ambtenaar van de gemeente deze stichting samen met betrokkene heeft vormgegeven, om vervolgens zelf

te worden benoemd tot directeur c.q. kwartiermaker. Over Hilversum Marketing heeft in verschillende nieuwsmedia berichtgeving gestaan, onder meer over een verziekte sfeer en het maken van werkafspraken die de scheiding tussen Hilversum Marketing en de gemeentelijke organisatie moeten verduidelijken³⁰.

Optreden college van B&W

In de interviews hebben melders het optreden van het college van B&W na het ontstaan van publieke aandacht, gelaakt.

Melder 1 heeft aangevoerd dat na haar melding van 10 april 2019, in het college van B&W op 7 mei 2019 kennelijk is besloten extra nevenfuncties toe te voegen aan de gemeentelijke website en daarover publiciteit te zoeken, lopende het onderzoek. Het gaat om 19 extra nevenfuncties, waarover ook in nieuwsmedia verslag is gedaan³¹. Melder 1 wijst erop dat de nieuw vastgestelde lijst met nevenfuncties niet conform de daartoe geldende regels en procedures actief aan de raad is aangeboden. De fractie van melder 1 heeft hierover op 9 mei 2019 schriftelijk vragen aan het college van B&W gesteld. Het college van B&W heeft daarop gecommuniceerd dat is besloten om de vragen (vooralsnog) niet te beantwoorden, om het onderzoek niet te doorkruisen. Met de begeleidingscommissie en met de gemeentesecretaris zijn wij overeengekomen om de (concept) antwoorden op de gestelde vragen te verwerken in deze rapportage.

Melders 2 en 3 zijn van mening dat de gemeente het niet vermelden van nevenfuncties al te gemakkelijk terzijde schuift. Zij vinden dat teveel de toonzetting van 'niet moeilijk doen' overheerst en dat de gemeente 'spint' en de zaak bagatelliseert.

3.3 Bevindingen inzake het melden van nevenfuncties

3.3.1 Overzicht van functies

Op verzoek van BING heeft de betrokken wethouder in het kader van onderhavig onderzoek een lijst van nevenfuncties opgesteld, die hij in de periode tussen 2014 en 2018 heeft vervuld. Deze functies zijn in figuur 1 schematisch weergegeven.

Figuur 1		2014	2015	2016	2017	2018	2019
WIPAC B.V.	Eigenaar						
Stichting Nederlands Dachau Comité	Voorzitter						
D66 Hilversum	Voorzitter						
Thema-afdeling D66 Media en Cultuur	Vice-voorzitter						
Economic Development Board Almere	Bestuurslid						
Metropool Regio Amsterdam	Lid						
Amsterdam Economic Board	Bestuurslid						
Economic Board Utrecht	Lid						
Stichting Hilversum Media Campus	Bestuurslid						
Stichting iMMovator	Lid Raad van Advies						
Stichting Centrum	Lid Raad van Commissarissen						
Stichting Stadsfonds	Lid Raad van Advies						
Dutch Media Foundation	Bestuurslid						
Regio Gooi en Vechtstreek	Lid Algemeen Bestuur						
Werkvoorzieningschap Tomin	Lid Algemeen Bestuur						
Tomin B.V.	Vertegenwoordiger in AvA						
Gooische Bierbrouwerij	Ambassadeur						

³⁰ Gooi- en Eemlander, 29 september 2018, 'Sfeer Hilversum Marketing verzielt, wethouder bedreigd', https://www.gooieneemlander.nl/cnt/dmf20180928_67681426/sfeer-hilversum-marketing-verzielt-wethouder-bedreigd?utm_source=google&utm_medium=organic

³¹ Gooi en Eembode, 'College Hilversum telt 19 nieuwe bijbanen', <https://www.gooieneembode.nl/nieuws/politiek/136797/college-hilversum-telt-19-nieuwe-bijbanen>

3.3.2 Openheid over en besluitvorming ten aanzien van functies

Uit het onderzoek blijkt dat verschillende functies gedurende het wethouderschap (2014-heden) tot stand zijn gekomen. Het onderzoek heeft zich mede gericht op de vraag in hoeverre binnen de bestuurlijke gremia van de gemeente Hilversum bekend was welke nevenfuncties betrokkene bekleedde of bekleedt. De bevindingen ten aanzien van deze vraag zetten wij in deze paragraaf uiteen. Bij de vraag of sprake is van een q.q.-functie is getracht na te gaan waar het belang voor de gemeente uit blijkt en of hiertoe een besluit is genomen c.q. hierover consensus bestond. Deze vraag behandelen wij in paragraaf 3.4.

Momenten van installatie en integriteittoets

Er zijn verschillende 'formele' momenten waarbij betrokkene over nevenfuncties communiceert. Dit is onder meer het geval bij zijn installatie als raadslid, na de gemeenteverkiezingen in maart 2018, en bij zijn latere herinstallatie als wethouder. Op het document 'Verklaring nevenfuncties raadsleden' van 23 maart 2018, vult betrokkene een drietal nevenfuncties in:

- *Voorzitter Nederlands Dachau Comité (onbezoldigd);*
- *Secretaris Stichting Dutch Media Week (onbezoldigd);*
- *Secretaris Thema-afdeling Media D66 (onbezoldigd).*

Eind mei 2018 vindt een zogeheten 'integriteittoets' plaats voor (kandidaat-)wethouders, alvorens over te gaan tot (hernieuwde) installatie van betrokkene als wethouder. Deze integriteittoets wordt uitgevoerd door een daartoe gespecialiseerd extern bureau. Onderdeel van deze toets is onder meer het in kaart brengen van nevenfuncties.

Wij hebben zowel van betrokkene als van het betrokken bureau inlichtingen gevraagd en gekregen over welke informatie tussen hen is uitgewisseld. Op 28 mei 2018 correspondeert betrokkene met een medewerker van het bureau en stuurt betrokkene in het kader van de integriteittoets zijn cv toe. Dit cv maakt melding van de volgende nevenfuncties:

'Actief

- *Bestuurslid Dutch Media Foundation (vanaf 2016);*
- *Commissaris Stichting Centrum (vanaf 2015);*
- *Raad van Advies Innovator (vanaf 2015);*
- *Raad van Advies Stadsfonds Hilversum (vanaf 2015);*
- *Bestuurslid Hilversum Media Campus (vanaf 2015);*
- *Diverse bestuurslidmaatschappen van publieke bestuurlijke organisaties in het kader van het wethouderschap (vanaf 2012);*
- *Vicevoorzitter Thema-afdeling D66 Media en Cultuur (vanaf 2011);*
- *Voorzitter Nederlands Dachau Comité (vanaf 2010).*

Afgesloten (BING: hier weergegeven vanaf 2014)

- *Bestuurslid Economic Development Board Almere (2009-2015);*
- *Voorzitter D66 Hilversum (2009-2014);*
- *Voorzitter Doen66 (2009-2014).'*

Ook wordt in het cv melding gemaakt van WIPAC B.V. met als tijds aanduiding 2011-2012. Volgens de omschrijving in het cv betreft het een participatiemaatschappij met als doel financiële en operationele deelneming aan startende bedrijven in handel en logistieke dienstverlening.

De betrokken medewerker van het bureau vraagt op 29 mei 2018 aan betrokkene of de functies bij Dutch Media Foundation, iMMovator en Hilversum Media Campus q.q.-functies betreffen. Betrokkene antwoordt hierop:

'Alle 3 de functies zijn verbonden aan het wethouderschap. Overigens zijn per 1 maart jl. de laatste twee functies opgeheven. Innovator is namelijk gefuseerd met Hilversum Media Campus. Daarmee zijn de twee functies voor mij komen te vervallen. Excuus ik had mijn CV moeten updaten. T.a.v. Dutch Media Foundation zal in de komende maanden (verwachting november) een verandering plaatsvinden omdat die stichting vanaf dan naar verwachting gedeels door Beeld en Geluid zal worden aangestuurd, met als gevolg dat ook daar mijn rol zal komen te vervallen.'

Uit het interview met de gemeentesecretaris komt naar voren dat de rapportage van het bureau met bevindingen ten aanzien van alle wethouders, op zijn initiatief vertrouwelijk in het college van B&W is besproken. Ook is de rapportage onder oplegging van geheimhouding aan de raadsleden aangeboden.

In de rapportage wordt (onder meer) gemeld dat WIPAC B.V. in 2001 is opgericht en dat er sinds 2012 geen activiteiten meer plaatsvinden. Gemeld wordt dat betrokkene ervoor heeft gekozen de B.V. in stand te houden, omdat er pensioen en derhalve beleggingen in de onderneming zitten. Ook wordt gemeld dat betrokkene heeft aangegeven niet voornemens te zijn om tijdens zijn wethouderschap activiteiten te ontplooiën met deze B.V.

Onder de kop 'nevenfuncties' valt te lezen dat betrokkene '*enkele nebenfuncties [heeft] die niet voortkomen uit het wethouderschap*'. Een drietal functies wordt daarbij genoemd:

- *Penningmeester Business Club D66 (onbezoldigd, vanaf 2013);*
- *Vicevoorzitter Thema-afdeling D66 Media en Cultuur (onbezoldigd, vanaf 2011);*
- *Voorzitter Nederlands Dachau Comité (onbezoldigd, geen tijdstip van aanvang genoemd).*

In deze drie gevallen wordt geconcludeerd dat geen relaties bestaan met de gemeente Hilversum. Voorts wordt in de rapportage gemeld dat betrokkene van 2009 tot 2014 op persoonlijke titel bestuurslid was van de Economic Board te Almere. Betrokkene zou in overleg met het college van B&W in Hilversum en Almere hebben besloten de nebenfunctie te beëindigen, zo valt in het rapport te lezen. Het rapport bevat geen overzicht van (vermeende) q.q.-functies of een beschouwing daarvan. Dit is overigens volgens onze waarneming in algemene zin ook niet gebruikelijk. Daarnaast geldt dat diverse gemeenten nebenfuncties van wethouders op hun website publiceren³² en daarbij soms volstaan met het vermelden van persoonlijke nebenfuncties. In andere gevallen hebben zowel persoonlijke als functies 'die voortkomen uit' het wethouderschap, een plaats op de gemeentelijke website.

Uit de interviews komt naar voren dat het college van B&W na installatie van de wethouders in 2018 een zogeheten 'constituerend beraad' heeft gehouden over de portefeuillevverdeling, het coalitieakkoord en over de nebenfuncties. Uit notulen van 12 juni 2018 blijkt dat '*afgesproken wordt dat het overzicht nebenfuncties wordt opgesteld en aan de wethouders wordt voorgelegd ter goedkeuring en dan zo spoedig mogelijk op de website zal worden geplaatst. Met het verzoek om wijzigingen, ook wijzigingen die zich later voordoen, door te geven aan de bestuursmedewerkers, zodat het overzicht ook actueel blijft*'. Uit de notulen blijkt dat betrokkene wordt voorgedragen als vertegenwoordiger van de gemeente in de Regio Gooi en Vechtstreek en in de Tomingroep. Instemming van de raad volgt op 4 juli 2018.

Uit de notulen van de vergadering van het college van B&W op 28 augustus 2018 blijkt dat betrokkene in het college meldt dat hij kandidaat is voor het landelijk voorzitterschap van D66.

Informele bekendheid

Naast de formele bekendheid met nebenfuncties, hebben wij getracht na te gaan in hoeverre nebenfuncties binnen de politiek-bestuurlijke gremia en de ambtelijke organisatie informeel bekend waren. Dit doet niet af aan de beoordeling van het al dan niet voldoen aan wettelijke normen, maar kan duiding geven aan de mate van verantwoordelijkheid/verwijtbaarheid en het al dan niet betrachten van openheid.

Betrokkene heeft in het interview en in correspondentie in het kader van dit onderzoek te kennen gegeven dat hij, afgezien van de meer 'formele' momenten, in de praktijk nooit een geheim heeft gemaakt van de door hem vervulde nebenfuncties. In dit verband wijst betrokkene – wat daarvan ook zij – onder meer op het feit dat hij in mei 2018 met een bestuursadviseur van het college van B&W en in juli 2018 met een directiesecretaresse over zijn cv heeft gecorrespondeerd. Van het verzwijgen of verbergen van nebenfuncties is volgens hem geen sprake.

³² De Gemeentewet bepaalt in artikel 41b lid 3 dat openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging op het gemeentehuis. Publicatie op de gemeentelijke website is wel (steeds meer) gangbaar, maar niet wettelijk voorgeschreven.

Specifiek ten aanzien van zijn functie als bestuurslid bij DMF heeft betrokkene onder meer gewezen op diverse afspraken in zijn agenda, e-mailwisselingen met ambtenaren daaromtrent, en op een artikel dat is gepubliceerd in Broadcast Magazine, waarin zijn bestuursfunctie bij DMF expliciet staat vermeld. Betrokkene wijst erop dat de ambtelijke organisatie intensief betrokken is geweest bij de organisatie van Dutch Media Week en bij Dudok in Concert, in voorbereiding van stukken en beleidsontwikkeling, inclusief governance vraagstukken, overleggen en uitvoering. Uit de inlichtingen die wij hebben verkregen van betrokken ambtenaren, blijkt dat zij inderdaad op de hoogte waren van de positie van betrokkene in het bestuur van DMF. De burgemeester en de gemeentesecretaris hebben aangegeven dat de functie bij DMF hen niet bekend was (zie 3.4.7) tot het moment dat publiciteit hieromtrent ontstond en een eerste screening naar aanleiding van een integriteitsmelding werd toegepast.

Toevoegen van nevenfuncties

Op 16 mei 2019 verschijnt in de Gooi en Eembode een bericht met de titel 'College Hilversum telt 19 nieuwe bijbanen'³³. In het bericht wordt melding gemaakt van het feit dat bij alle collegeleden nevenfuncties zijn toegevoegd aan de op de gemeentelijke website gepubliceerde lijst. De toevoeging van zowel ambtsgebonden als niet-ambtsgebonden nevenfuncties is het gevolg van een bespreking van nevenfuncties in de collegevergadering van 7 mei 2019. De volledige lijst, gebaseerd op de beantwoording zoals die door de ambtelijke organisatie in concept is voorbereid naar aanleiding van vragen van de SP-fractie van 9 mei 2019, is bij deze rapportage gevoegd als bijlage 2. Ook de lijst met nevenfuncties in de periode 2014-2018 en bij aanvang van de huidige collegeperiode (vanaf 2018) is hierin opgenomen. Met betrokkene constateren wij dat voor alle collegeleden geldt dat in mei 2019 functies zijn toegevoegd en dat hij daarin niet de enige bestuurder is.

De gemeentesecretaris verklaart dat binnen het college van B&W is besloten dat naast persoonlijke nevenfuncties, nu (vanaf mei 2019) ook de q.q.-functies gemeld en gepubliceerd moeten worden.

Gevraagd om een toelichting op de functie bij DMF die nu als q.q. is weergegeven, zegt de gemeentesecretaris dat de functie eerst onder 'persoonlijke' nevenfuncties is geschaard, maar op verzoek van betrokkene is zijn bestuursfunctie bij DMF gelabeld als q.q. functie. Het is in de collegevergadering niet expliciet aan de orde gesteld en er zijn geen vragen over gesteld. Van een expliciete afweging in het college van B&W of de functie wel of niet te beschouwen is als q.q. is derhalve geen sprake, aldus de gemeentesecretaris. Betrokkene geeft bij monde van zijn raadsvrouw een andere lezing:

'De gemeentesecretaris heeft een lijst opgesteld die bij de Collegevergadering plenair is besproken. Tijdens de vergadering gaf ieder lid van het College van B&W aan welke onderdelen niet klopten, de gemeentesecretaris moest die wijzigen. De gemeentesecretaris had de bestuursfunctie bij DMF als 'persoonlijke nevenfunctie' gemeld op de lijst. Tijdens de collegevergadering heeft de wethouder plenair aangegeven dat dit niet klopt en dat het gaat om een q.q. functie. Daar was het hele college van B&W op de hoogte en geen van de leden van het College heeft daartegen bezwaar gemaakt. Het is dus wel expliciet aan de orde gesteld in de collegevergadering.'

Verklaring betrokkene

'Duidelijk is dat deze interne procedures niet zijn gevolgd. Binnen de procedure zijn immers niet alleen van mij, maar ook van de andere collegeleden, nevenfuncties achterwege gelaten en de (in ieder geval door mij) aangedragen nevenfuncties niet geopenbaard, waardoor in totaal 19 nevenfuncties van leden van het College niet op de website zijn gemeld. Er lijkt dan ook in de organisatie een procedurefout te zijn geslopen. In ieder geval kan ik uit persoonlijke observatie melden dat deze procedure in de afgelopen 5 jaar niet aan de orde is gekomen. Ik moet constateren dat deze controle niet in het DNA van de gemeente verankerd was.

Nu de functies niet zijn geopenbaard, heb ik strikt genomen niet conform artikel 41b Gemeentewet gehandeld. Ik bied daarvoor mijn excuses aan. Niettemin hecht ik eraan te benadrukken dat ik geenszins functies heb 'verzwegen', zoals wel in de pers is bericht. Ik heb de functies immers zowel aan het College, als de gemeenteraad als aan het bureau Berenschot gemeld. Daarnaast heb ik de (medewerker van) de gemeentesecretaris over deze functies bericht. Het had naar mijn mening ook op de weg van de gemeentelijke organisatie gelegen om die ook online te zetten. Dat ik dit niet

³³ Gooi en Eembode, 'College Hilversum telt 19 nieuwe bijbanen', <https://www.gooieneembode.nl/nieuws/politiek/136797/college-hilversum-telt-19-nieuwe-bijbanen>

heb gecontroleerd, is achteraf gezien niet handig geweest, maar kan in mijn ogen niet leiden tot een conclusie dat ik niet integer ben geweest.

De achtergrond van de publicatiebepaling is dat publiekelijk geoordeeld moet kunnen worden over de vraag of de nevenfuncties van gemeente bestuurders al dan niet tot tegenstrijdige belangen kunnen leiden. Dat is van belang van een goed functioneren van de democratie. Ondanks dat de functies op de website van de gemeente niet openbaar zichtbaar waren, maar ik deze wel gemeld heb en gemeentelijke organisatie, het College en de gemeenteraad dus op de hoogte konden zijn en het onderzoeksbureau Berenschot ze kende, is mijns inziens wel aan de geest van de wet voldaan.'

3.4 Bevindingen inzake besluitvorming ten aanzien van (vermeende) q.q.-functies en subsidies

In deze paragraaf geven wij onze bevindingen weer met betrekking tot de functies die door betrokkene als 'qualitate qua' zijn bestempeld en waarvan hij heeft aangegeven dat de functie wordt beëindigd bij beëindiging van zijn wethoudersfunctie. Wij zetten daarbij enkele relevante achtergronden uiteen met betrekking tot de entiteiten waar de functie wordt vervuld. Ook gaan wij in op die entiteiten waar door melders vragen zijn opgeworpen met betrekking tot een eventuele rol van betrokkene, maar waar hij – naar blijkt uit het onderzoek – geen nevenfunctie vervult. De bewuste paragrafen zijn opgenomen om ook op dit punt klaarheid te scheppen.

Daarnaast gaan wij in op (eventuele) besluitvorming binnen de gemeentelijke gremia ten aanzien van het participeren in deze entiteiten/initiatieven door de gemeente c.q. de wethouder en subsidierelaties die met partijen bestaan.

3.4.1 Positioneren van Hilversum

Uit de interviews met betrokkene, de burgemeester en de gemeentesecretaris volgt het beeld dat met name het vorige college van B&W gedreven was om de gemeente (meer) onderdeel uit te laten maken van de samenleving en Hilversum als mediastad op de kaart te zetten. Achterliggende gedachte was dat de gemeente alleen onvoldoende uitvoeringskracht heeft en dat strategische allianties en dus publiek-private samenwerkingen nodig zijn. Dit zou onder meer zijn neergelegd in de nota Tipping Point, waarin speerpunten zijn uitgewerkt. Volgens betrokkene was ook de gemeenteraad voorstander van een sterkere positionering van Hilversum als mediastad en is expliciet gekozen voor ondersteuning van diverse activiteiten in verband met de mediasector. Betrokkene wijst erop dat dit onder meer blijkt uit de jaarlijkse begroting waar de raad mee heeft ingestemd.

De mindset binnen de gemeente was gericht op ontwikkeling en groei van de gemeente en daarvoor was het nodig om zoveel mogelijk aan tafel te komen en mee te beslissen, aldus de burgemeester. De burgemeester geeft aan dat die focus er voor heeft gezorgd dat vanuit de gemeente Hilversum vele initiatieven zijn ontplooid om in verschillende samenwerkingsvormen invloed uit te oefenen.

Over de wijze waarop deze invloed moet worden uitgeoefend, lijkt minder consensus te bestaan. Blijkens de verklaringen van betrokkene en van de burgemeester past het innemen van posities in de lijn die het (vorige) college van B&W heeft ingezet. De gemeentesecretaris, in dienst bij de gemeente Hilversum sinds september 2017, toont zich als eerste adviseur van het college van B&W evenwel geen voorstander van het innemen van bestuurlijke functies binnen private partijen. Volgens de gemeentesecretaris is een goede bewaking van belangen nodig. Hij spreekt van 'stijl en gewoonte' over hoe met posities om te gaan, waarbij hij zelf een strakkere aanpak voorstaat dan het college van B&W. De gemeentesecretaris is van mening dat afstand moet worden bewaard in geval van een subsidierelatie: als het spannend is, kan het tot problemen leiden als er geen duidelijke afspraken zijn gemaakt.

3.4.2 Afspraken inzake subsidieverstreking

In het kader van het onderhavige onderzoek is ons door de begeleidingscommissie gevraagd in kaart te brengen welke regelingen en afspraken gelden met betrekking tot het verstrekken van subsidies.

De Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011 en de Subsidieregeling gemeente Hilversum 2017 gelden als toetssteen voor toekenning van subsidies. Uit de overgelegde stukken en uit het interview met de gemeentesecretaris blijkt dat wethouders een mandaat hebben voor zover bedragen binnen het programmabudget vallen. Daarvan vindt geen kennisgeving aan het college van B&W plaats, tenzij voorgenomen besluiten politiek gevoelige onderwerpen betreffen.

In de zomer van 2017 zijn subsidiekamers ingesteld als onderdeel van het gewijzigde subsidiebeleid. De subsidiekamers komen ieder kwartaal bij elkaar en hebben als doel kwaliteit en objectiviteit te borgen. De kamers bestaan uit ambtenaren en een vertegenwoordiging van inwoners. Vanuit de subsidiekamer wordt aan de wethouder geadviseerd over de toekenning van subsidies. Deze neemt het besluit.

Voor culturele aanvragen geldt dat advisering plaatsvindt door de Cultuurraad, die medio 2016 is geïnstalleerd. Het onderscheid is volgens de gemeentesecretaris gelegen in de historie: de Cultuurraad was er eerder dan de subsidiekamers. De Cultuurraad heeft een bredere taak, maar de procedure is vergelijkbaar met die van de subsidiekamers, aldus de gemeentesecretaris. Voor de sector Welzijn, Zorg en Sport en voor de sector Onderwijs en Jeugd zijn twee subsidiekamers ingericht.

De gemeentesecretaris heeft aangegeven dat over mediasubsidies noch door de cultuurraad, noch door subsidiekamers wordt geadviseerd. Wel vindt ambtelijke advisering plaats. Voor deze subsidies geldt dat deze moeten bijdragen aan economische doelen, met een link met cultuur. Voor beoordeling van subsidieaanvragen gelden de Algemene Subsidieverordening Hilversum 2011 en de Subsidieregeling gemeente Hilversum 2017 als leidend kader.

Uit de bevoegdhedenregisters (periode 2014-2018), behorend bij de mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluiten die het college van B&W vaststelt, blijkt het volgende.

Bevoegdhedenregister, vastgesteld per 3 april 2018					
28.	Het beslissen op aanvragen om incidentele en structurele subsidies als bedoeld in de Algemene subsidieverordening, voor zover de gelden zijn opgenomen en vrijgegeven in de betrokken programmabegroting.	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort. Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.
29.	Toekennen van subsidies voor incidentele en structurele activiteiten als bedoeld in de Subsidieregeling gemeente Hilversum, voor zover de gelden zijn opgenomen en vrijgegeven in de betrokken programmabegroting.	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort. Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.

Bevoegdhedenregister, vastgesteld per 22 november 2016					
28.	Het beslissen op aanvragen om incidentele subsidies als bedoeld in de Algemene subsidieverordening, voor zover de gelden zijn opgenomen en vrijgegeven in de betrokken programmabegroting.	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort. Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.

29.	Toekennen van subsidies voor incidentele en structurele activiteiten als bedoeld in de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling 2011, voor zover de gelden zijn opgenomen en vrijgegeven in de betrokken programmabegroting.	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort. Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.

Bevoegdhedenregister, vastgesteld per 16 december 2014

22.	Het beslissen op aanvragen om incidentele subsidies als bedoeld in de Algemene subsidieverordening, voor zover het toe te kennen bedrag niet hoger ligt dan € 10.000.	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort. Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.
23.	Toekennen van subsidies voor incidentele activiteiten als bedoeld in de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling 2011 voor zover het toe te kennen bedrag niet hoger ligt dan € 10.000.	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort. Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.

Bevoegdhedenregister, vastgesteld per 7 oktober 2014

22.	Het beslissen op aanvragen om incidentele subsidies als bedoeld in de Algemene subsidieverordening, voor zover het toe te kennen bedrag niet hoger ligt dan € 10.000.	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort. Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.
23.	Toekennen van subsidies voor incidentele activiteiten als bedoeld in de Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling 2011 voor zover het toe te kennen bedrag niet hoger ligt dan € 10.000.	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort. Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.

Bevoegdhedenregister, vastgesteld per 22 april 2014

22.	Het beslissen op aanvragen om incidentele subsidies als bedoeld in de Algemene subsidieverordening, voor zover het toe te kennen bedrag niet hoger ligt dan € 10.000.	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort. Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.
23.	Toekennen van subsidies voor incidentele activiteiten als bedoeld in de	B&W	Portefeuillehouders	Mandaat	Ieder voor zover de zaak tot zijn portefeuille behoort.

	Subsidieregeling Maatschappelijke Ontwikkeling 2011 voor zover het toe te kennen bedrag niet hoger ligt dan € 10.000.				Indien het naar het oordeel van de portefeuillehouder noodzakelijk is, wordt de beslissing voorgelegd aan het college.

Vanaf november 2016 zijn wethouders gemachtigd om namens het college van B&W besluiten te nemen over subsidies binnen hun portefeuille/beleidsterrein, voor zover de gelden zijn opgenomen en vrijgegeven in de betrokken programmabegroting. Uit de interviews begrijpen wij dat de praktijk is dat besluitvorming die als 'gevoelig' wordt bestempeld op basis van het ambtelijk advies of op basis van de inschatting van een wethouder, in het college van B&W wordt besproken.

3.4.3 Regio Gooi en Vechtstreek en Tomingroep

Omdat over de Regio Gooi en Vechtstreek en Tomingroep en de positie van betrokkene daarin in het kader van onderhavig onderzoek geen vragen of opmerkingen zijn opgeworpen, volstaan wij met een korte weergave van enkele feiten.

Regio Gooi en Vechtstreek

Regio Gooi en Vechtstreek is een samenwerkingsverband van Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdemeren. Dit betreft een openbaar lichaam op basis van een gemeenschappelijke regeling. Het betreft een uitvoeringsorganisatie gericht op de gemeentelijke taken inzake onder meer afvalinzameling, de ambulancedienst, de GGD en de gezamenlijke inkoop van zorg.

Tomingroep

De Gemeenschappelijke Regeling Tomingroep voert voor elf gemeenten, waaronder Hilversum, de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Het algemeen bestuur van de GR wordt gevormd door één lid alsmede één plaatsvervangend lid uit het college van B&W, aan te wijzen door de raad van elke gemeente. Werkvoorzieningschap Tomingroep is een publiekrechtelijk rechtspersoon en heeft tot doel het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Betrokkene maakt blijkens het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onderdeel uit van het bestuur per 21 juni 2018. Werkvoorzieningschap Tomingroep is enig aandeelhouder van de Tomingroep B.V.

Er is met betrekking tot Gooi en Vechtstreek en Tomingroep geen sprake van een reguliere subsidierelatie. Tomingroep heeft in 2018 eenmalig subsidie ontvangen, ter hoogte van € 7.098.194. De Tomingroep ontvangt daarnaast gelden in het kader van de WSW, die aan gemeenten vanuit het Rijk worden toegekend.

Besluitvorming

In de collegevergadering van 12 juni 2018 is besloten dat betrokkene wordt voorgedragen als vertegenwoordiger van de gemeente in de Regio Gooi en Vechtstreek en in de Tomingroep. Instemming van de raad volgt op 4 juli 2018.

3.4.4 Stichting Stadsfonds Hilversum

Achtergrond

Stichting Stadsfonds Hilversum is opgericht op 16 december 2014. Het doel van de stichting is – kort gezegd – om de stad met lokale ondernemers en maatschappelijke organisaties commercieel, cultureel en sociaal aantrekkelijk te maken zodat alle partijen in Hilversum hiervan profiteren.

In de oprichtingsakte is opgenomen dat de stichting een adviesraad kent die bindend advies geeft over bestedingen van dat deel van het fonds, dat bestemd is voor gemeentebrede inzet. Het streven is om alle relevante sectoren onder de betalers in het fonds vertegenwoordigd te hebben in de adviesraad. Een door de gemeente Hilversum aangewezen vertegenwoordiger dient in ieder geval zitting te hebben in de adviesraad, zo vermeldt de akte.

Van betrokkene en uit inlichtingen die wij ontvingen vanuit het Stadsfonds begrijpen wij dat het 'bindende' karakter van het advies van de adviesraad, in de praktijk niet altijd als zodanig is opgevat. Betrokkenen wijzen erop dat het bestuur ook nu en dan is afgeweken van het advies van de adviesraad.

De activiteiten van het Stadsfonds zijn verdeeld in twee categorieën: activiteiten gericht op stadsbrede ontwikkeling en activiteiten gericht op zogenaamde 'trekkingsgebieden', volgens betrokkene in een verhouding van ongeveer 20-80.

Besluitvorming

Het Stadsfonds is geïnitieerd door de BV Hilversum in een voorstel in 2014. De uitwerking van het voorstel is afkomstig van de Stuurgroep Stadsfonds Hilversum, die bestond uit (lokale) ondernemers en vertegenwoordigers uit zorg, onderwijs en cultuur. In het voorstel wordt over de rol van de gemeente onder meer aangegeven dat 'een rol voor de gemeente in de Adviesraad logisch' is.

Tussen het Stadsfonds en de gemeente Hilversum is een uitvoeringsovereenkomst gesloten op 18 februari 2015. De gemeente wordt daarin vertegenwoordigd door betrokkene. In de overeenkomst wordt bepaald dat de wethouder Economische Zaken zitting heeft in de Adviesraad van het Stadsfonds (artikel 14). In de overeenkomst worden verder onder meer afspraken gemaakt over informatie-uitwisseling, de wijze waarop het Stadsfonds verantwoording aflegt over de financiën en besteding van de van de gemeente afkomstige middelen.

In de overeenkomst wordt bepaald dat 90% van de via de opslag opgehaalde OZB middelen in de trekkingsgebieden, in dezelfde trekkingsgebieden vrij dient te komen voor besteding. 5% wordt gereserveerd voor gemeentebrede activiteiten. De resterende 5% mag het Stadsfonds besteden aan organisatiekosten. De bestemming van de extra subsidie van € 110.000³⁴ is niet direct duidelijk; betrokkene zegt in de veronderstelling te verkeren dat dit bedrag bestemd is voor gemeentebrede activiteiten.

De financiële bijdrage aan het Stadsfonds vanuit de gemeente Hilversum in de periode 2015-2019 bestaat uit een bedrag afkomstig van de geheven onroerendzaakbelasting voor niet-woningen (inclusief eigen gebouwen van de gemeente) en een aanvullende bijdrage, allebei in de vorm van subsidie, die door het college van B&W jaarlijks wordt vastgesteld. De gemeente heeft daartoe met ingang van belastingjaar 2015 de OZB voor niet-woningen met een opslag van 10,25% verhoogt. In 2015 bedroegen de bijdragen € 790.000 respectievelijk € 110.000, waardoor het totaal toen € 1.000.000 bedroeg. De gemeenteraad heeft op 12 november 2014 ingestemd met deze opzet. De uitvoeringsovereenkomst waarin (onder meer) de positie van de wethouder Economische Zaken in de Adviesraad van het Stadsfonds is opgenomen, is op 6 januari 2015 in het college van B&W vastgesteld. Op 18 februari 2015 vindt behandeling van de uitvoeringsovereenkomst plaats in de commissie Economie & Bestuur.

Besluitvorming van het Stadsfonds

Governance

Uit de notulen van de vergadering van de Raad van Advies van 17 maart 2015 wordt de rolverdeling tussen stadsfondsmanager, bestuur en Raad van Advies als volgt beschreven:

"De eerste toetsing [ten aanzien van stadsbrede aanvragen] doet de fondsmanager, daarna geeft het bestuur zijn opinie en vervolgens beoordeelt de adviesraad de aanvraag en geeft een gemotiveerd positief of negatief advies aan de fondsmanager en het bestuur."

Uit een interne evaluatie van 20 januari 2016 over het functioneren van de adviesraad (waarbij betrokkene niet aanwezig was) scoren de leden de Raad van Advies op een aantal onderwerpen. Hierbij wordt onder meer de volgende opmerking genoteerd ten aanzien van de leden en in het bijzonder van betrokkene:

---

³⁴ Door de formulering van artikel 8 van de overeenkomst lijkt interpretatie mogelijk.

“Transparant [een van de gebruikte toetsingscriteria]: Goed. Dat willen we ook zo behouden en daarom wil de RvA geen vervanger in de vergadering van [betrokkene] op de momenten dat hij verhinderd is. Dit geldt ook voor de andere RvA-leden. Je bent lid op persoonlijke titel.”

In de evaluatie wordt gesproken over lidmaatschap op persoonlijke titel, waarbij de naam van betrokkene expliciet is benoemd. Volgens de uitvoeringsovereenkomst maakt betrokkene als vertegenwoordiger van de gemeente deel uit van de Raad van Advies. Bij monde van zijn raadvrouw, licht betrokkene toe dat de achtergrond als volgt was:

‘De wethouder wilde graag dat als hij niet aanwezig kan zijn, zijn ambtenaar hem mocht vervangen, temeer omdat hij daar altijd met een ambtelijke annotatie zit, hetgeen hij als advies van de ambtenaren krijgt voor iedere vergadering en vooraf met de ambtenaren bespreekt en over het algemeen nauwgezet volgt. In geval hij niet kan, kan wat hem betreft een ambtenaar net zo goed de gemeentelijke inbreng naar voren brengen. De anderen in de raad van advies wilden echter niet dat er ambtenaren bij de vergadering zijn, maar vonden dat de wethouder als persoon aanwezig moest zijn of dat er anders niemand bij moest zijn van de gemeente (de wethouder was immers als enige bevoegd).’

Op 6 juni 2016 komt een deel van het bestuur en de Raad van Advies in een overleg bijeen. Uit het verslag van deze bijeenkomst blijkt dat de procedure met betrekking tot financiële bijdragen wordt gewijzigd:

“Afgesproken wordt de Adviesraad op dit punt direct de aanvragen vanuit de Stadsfondsmanager toe te laten zenden, zonder tussenkomst van het Bestuur. De Adviesraad brengt dan advies uit aan het Bestuur, dat op basis daarvan een besluit neemt. Indien de Stadsfondsmanager twijfelt of een aanvraag Hilversum-breed is of niet, kan zij afstemmen met de voorzitters van Bestuur en Adviesraad. De vergadervolgorde van Bestuur en Adviesraad wordt hierop aangepast.”

Op 10 mei 2017 vindt een volgende tussenevaluatie plaats tussen het bestuur en de Raad van Advies. Een van de besproken thema's is de rol en opdracht van het bestuur en die van de Raad van Advies. Met betrekking tot de Raad van Advies wordt onder meer het volgende genoteerd:

“Over de onderlinge rollen constateren we dat het toekennen door de RvA van fondsgelden uit de fondsgebieden (niet Hilversumbreed) niet handig is. Afgesproken wordt om voortaan een bindend advies te geven over de Hilversumbrede aanvraag, daar waar het de middelen uit het Hilversumbrede budget betreft, en desgewenst een suggestie te doen om te overwegen van alternatieve bronnen binnen het SF. Dat voorkomt dat er een bindend advies (wat het statutair gezien is) van de RvA komt over een gebied waar de RvA formeel niet over adviseert. De afspraak dat Hilversumbrede aanvragen eerst naar de RvA gaan blijft staan; na behandeling aldaar komen ze van advies voorzien bij het bestuur.”

In een brainstormsessie op 30 januari 2018 met bestuur en Raad van Advies worden de rollen en de rolverdeling besproken. De samenvatting van de brainstorm beschrijft onder meer:

‘We zijn het erover eens dat de komende periode we met een verdere professionaliseringsslag aan de gang gaan. We hebben met elkaar stilgestaan bij de aard en het doel van het Stadsfonds Hilversum. Dit is het uitgangspunt en alles zou in het teken moeten staan van dit doel.

Belangrijke zaken die uit de brainstorm en de voorbereidende gesprekken komen is de taak- en rolverdeling bestuur, adviesraad, manager en trekkingsgebieden en de samenwerking met Hilversum City Marketing. [...]

Voor de adviesraad betekent dit een veel beter en frequenter contact met de achterban waardoor bekendheid Stadsfonds toeneemt en het aantal initiatieven uit een branche kwalitatief toeneemt. [...]

De rol en verantwoordelijkheden van de Raad van Advies

- Bindend advies over toekenning gelden voor stad brede activiteiten*
- Gevraagd en ongevraagd adviseren van bestuur*
- Zorgdragen voor goede communicatie tussen de stichting en ondernemers’*

In de verschillende verslagen wordt niet eenduidig gesproken over ‘advies’ dan wel ‘bindend advies’ (zie ook eerdere opmerkingen hierover). Tevens is de afbakening van de aanvragen waarover de Raad van Advies advies uitbrengt, op verschillende momenten bijgesteld.

Aanvragen voor financiële bijdragen

De aanvragen voor financiële bijdragen worden over het algemeen voorzien van een onderbouwing en/of worden van randvoorwaarden voorzien. Deze zijn overgenomen indien relevant ten aanzien van onderhavig onderzoek.

De actielijsten en vergaderverslagen geven inzicht in de behandelde stadsbrede projectaanvragen door de Raad van Advies. Hoewel volgens de oprichtingsakte van het Stadsfonds door de Raad van Advies een bindend advies wordt gegeven, blijkt dat uit de verslagen niet eenduidig. Betrokkene heeft hierover verklaard:

“Aanvragen voor een bijdrage worden voorgelegd aan de stadsfondsmanager. Deze legt de aanvraag voor aan het bestuur en vervolgens, indien het stadsbrede activiteiten betreft, gaat het naar RvA voor advies. Het bestuur is in de regel niet aanwezig bij adviesvergaderingen, de stadsfondsmanager wel. Het bestuur besluit vervolgens eigenstandig onder andere op basis van het advies van de RvA.”

Hieronder is weergegeven welke aanvragen – op basis van de overgelegde verslagen en actielijsten van de Raad van Advies – geheel of gedeeltelijk zijn toegekend en waarin de Raad van Advies derhalve een stem had. Hierbij wordt opgemerkt dat de verslagen en actielijsten niet (altijd) volledig zijn wat betreft aangevraagde en/of toegekende bedragen. Volgens betrokkene blijkt uit het overzicht dat ten aanzien van het Dutch Drone Festival, Dudok in Concert, Open Studio Dagen en Dutch Media Week niet altijd het volledige bedrag is gehonoreerd – vaak zelfs maar een fractie van het aanvraagbedrag, in tegenstelling tot andere aanvragen. Volgens betrokkene bevestigt dit mede dat geen sprake is van een situatie waarin ‘hij het wel even goed regelt voor zijn clubs’.

Datum	Projectnaam	Beroep op Stadsfonds	Beslissing
11-2015	Dutch Drone Festival	€ 80.000	€ 5.000 beschikbaar gesteld voor extern advies. Hierbij is tevens gemeld dat de gemeente ook € 5.000 heeft toegezegd voor inwinning advies.
12-2015	Top 2000 – De Lijst	€ 25.000	Gehonoreerd
03-2016	Yakult Ladies Run	„ ³⁵	Gehonoreerd
03-2016	Dudokconcert op Raadhuisvijver	-	Gehonoreerd
05-2016	Dutch Media Festival – Open Studio Dagen	€ 50.000	Gehonoreerd; RvA volgt het bestuur
05-2016	Dutch Drones Festival	-	Besloten; geen bedrag
09-2016	Zilveren Camera Festival 2017	-	Positief advies aan bestuur
11-2016	Sinterklaasintocht	-	Bestuur heeft advies RvA gevolgd
11-2016	Lijstjesfestival	€ 6.000	Deels positief advies naar bestuur; € 4.000
11-2016	Hilversum Viert	€ 5.000	Positief advies naar bestuur; RvA legt € 2.500 extra bij
02-2017	SCENECS	€ 10.000	Positief advies
02-2017	Melkhuisje	€ 35.000	Positief advies; voorstel om € 15.000 extra toe te kennen
02-2017	Hilversum City Run	-	Deels positief; € 10-15.000
03-2017	Dudok in Concert 2017	€ 70.000	Gehonoreerd; onder voorbehoud van financiële ruimte
03-2017	Paardensportevenement	€ 20.000	Deels gehonoreerd; € 10.000 waarvan 50% uit fondsgebied en 50% uit H'sum breed
03-2017	Open Studio Dagen	-	Gehonoreerd met afbouwscenario ³⁵)
03-2017	Next Generation	-	Gehonoreerd
07-2017	Dutch Media Week	€ 40.000	Deels gehonoreerd ³⁵)
07-2017	DJ Experience	-	Positief advies naar bestuur

³⁵ Uit de verslagen is op te maken dat bijdragen aan betreffende projecten weliswaar zijn gehonoreerd, maar de hoogte van de bijdragen is echter niet opgenomen in deze verslagen. Het Stadsfonds heeft in een toelichting laten weten dat de toekenning van bijdragen niet altijd helder is gedocumenteerd en dat sommige bijdragen uit e-mailwisselingen blijken. Wij hebben gemeend hier te moeten volstaan met deze constatering.

Datum	Projectnaam	Beroep op Stadsfonds	Beslissing
09-2017	Melkhuisje Masters 2018	-	Deels gehonoreerd met afbouwscenario
11-2017	Tata Steel Chess on Tour 2018	€ 15.000	Gehonoreerd
11-2017	Zilveren Camera 2017	€ 45.000	Deels gehonoreerd; € 25.000
04-2018	Hilversum Alive	€ 25.000	Voorwaardelijk gehonoreerd
04-2018	Dutch Media Week	€ 140.000	Deels gehonoreerd ^{***})
04-2018	Grasbaan	€ 10.000	Deels gehonoreerd; € 3.750

^{*)} "Conclusie: Raad van Advies adviseert 50.000, daarna afbouwscenario inzetten, met maximaal 40.000 en vervolgens 30.000. Er van uitgaande dat het succes gemaximaliseerd is en de zelfredzaamheid van de organisatie is verbeterd. Geldt voor alle aanvragen: bestuur kijkt naar cofinanciering met de fondsgebieden. 50% Mediapark en 50% stadsbreed is dringend het advies."

^{**) "We zien op lange termijn zeker potentie in de DMW, maar het voldoet, ondanks bijsturing aan de voorkant door stadsfondsmanager, nog niet aan de professie die we hier van verwachten. Uit de aanvraag maak je op dat alle opgenoemde activiteiten in het DMW zitten, maar het zijn allemaal losse activiteiten die eerder al een aanvraag hebben ingediend bij het SF en reeds geld toegezegd hebben gekregen.}

Aan de Open Studio Dagen hebben we reeds een serieus bedrag uitgekeerd, ook aan DutchDronesFestival. De RvA is van mening dat het aandeel Media in 2017 al voldoende uit het fonds heeft ontvangen. De RvA sluit aan bij de mening en vraagtekens van de Stadfondsmanager. De pot is leeg, het lukt de RvA in dit geval niet creatief te zijn om een suggestie te geven vanuit welk fondsgebied het gefinancierd kan worden. Mediapark ligt voor de hand. Ons advies is niet de volledige Euro 40.000,- te financieren. De RvA laat het aan het bestuur over om het hoogte van het bedrag te bepalen."

^{***) "Motivatie Adviesraad: De adviesraad is positief over dit initiatief. Goed dat de krachten gebundeld worden om op deze manier de impact verder te vergroten en meer synergie tussen de samenhangende onderdelen te verkrijgen. Wel is de adviesraad van mening dat het een erg grote aanvraag betreft, bovenop de eerder gehonoreerde/toegezegde aanvragen van de onderdelen Open Studio Dagen en Mobile Movie Days. Aanvullend op de eerder gehonoreerde aanvragen, is er besloten om EUR 40.000 te honoreren. De adviesraad worstelt met deze aanvraag en vraagt zich af hoeveel geld het stadsfonds in haar totaliteit wilt besteden aan dit event. Dit geven wij ter overweging mee indien het bestuur van mening is andere trekkingsgebieden voor een aanvullende bijdrage te gebruiken. Daarnaast is de adviesraad teleurgesteld in het feit dat in de evaluatie van Dudok in Concert niet is ingegaan op de aanvullende voorwaarden die gesteld zijn, te weten: [...]."}

Naast de aangeleverde verslagen en actielijsten, hebben wij kennis genomen van mededelingen op (gearchiveerde) website van het Stadsfonds. In 2016 besluit het Stadsfonds blijkens de verantwoording op de eigen website, onder meer om bijdragen toe te kennen aan³⁶:

- 'Programma Centrummanagement 1^e half jaar', ter hoogte van € 56.000 (fondsgebied Centrum);
- 'Dutch Drone Festival', ter hoogte van € 30.000 (fondsgebied Hilversumbreed);
- 'Dutch Media Week', ter hoogte van € 19.500 (fondsgebied Hilversumbreed);
- 'Open Studio Dagen', ter hoogte van € 30.500 (fondsgebied Noordwest Villagegebied/Mediapark);
- 'Dudok Concert op de raadhuisvijver', ter hoogte van € 70.000 (fondsgebied Noordwest).

In 2017 besluit het Stadsfonds blijkens de verantwoording op de eigen website, onder meer om bijdragen toe te kennen aan:

- 'Dutch Drone Festival', ter hoogte van € 30.000 (fondsgebied Hilversumbreed);
- 'Open Studio Dagen', ter hoogte van € 50.000 (fondsgebied Hilversumbreed);
- 'Dudok in Concert', ter hoogte van € 70.000 (fondsgebied Hilversumbreed);
- 'Media Future Week 2017 Sprekers', ter hoogte van € 17.500 (fondsgebied Mediapark).

In 2018 besluit het Stadsfonds blijkens de verantwoording op de eigen website, onder meer om een bijdrage toe te kennen aan:

- 'Mobile Movie Days', ter hoogte van € 35.000 (fondsgebied Hilversumbreed).

³⁶ Bron: gearchiveerde website Stadsfonds

Nevenfunctie betrokkene

Betrokkene is sinds 11 februari 2015 lid van de Raad van Advies van het Stadsfonds. Dit is op 17 februari 2015 geregistreerd bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Volgens betrokkene gaat het om een q.q.-functie. Uit het onderzoek blijkt dat de positie van betrokkene zowel steun vindt in besluitvorming aan de zijde van de gemeente, als aan de zijde van het Stadsfonds. Dit blijkt onder meer uit een B&W-nota van 9 oktober 2014 en een raadsinformatiebrief van 3 november 2014, waarin expliciet staat dat de gemeente zitting neemt in de Raad van Advies.

Betrokkene geeft aan dat de Raad van Advies alleen adviseert over de activiteiten die betrekking hebben op stadsbrede ontwikkelingen en niet over activiteiten in de trekkingsgebieden. Achtergrond daarvan is dat de indeling volgens trekkingsgebieden niet-sectoraal georganiseerd is. Betrokkene legt uit dat het doel van de Raad van Advies is om de 'grote sectoren' zoals sport, onderwijs, bedrijfsleven of gemeente te vertegenwoordigen. Betrokkene verklaart dat het Stadsfonds is vormgegeven, naar model van soortgelijke initiatieven in onder meer Leiden en Utrecht.

Betrokkene verklaart over zijn positie bij het Stadsfonds:

'De gemeente wilde goed betrokken blijven bij het beheer van het geld. In dat kader is het expliciet bedoeling dat zij in ieder geval een lid van de adviesraad levert. De adviesraad geeft advies aan het bestuur van de stichting en kan toezien op de besteding van de gelden. De betrokkenheid vanuit de gemeente is dan ook vastgelegd in de statuten. (...)Dit volgt ook uit artikel 14 lid 1 van de overeenkomst tussen de gemeente en het Stadsfonds, welke overeenkomst door het College van B&W is goedgekeurd en waarvan de gemeenteraad op de hoogte was. (...)

Als wethouder met de portefeuille economie, media en cultuur ben ik aangewezen als lid van de adviesraad sinds februari 2015. Dit is voor iedereen zichtbaar in de Kamer van Koophandel (...). Ik ben als wethouder dan ook q.q. één van de elf leden van de adviesraad van het Stadsfonds. Het Stadsfonds heeft vijf bestuursleden. Dit was niet alleen binnen de gemeente, maar ook daarbuiten al jaren bekend.

Voorafgaand aan mijn installatie als wethouder van het nieuwe College van B&W heb ik deze nevenfunctie aan de organisatie [naam van het bureau dat de integriteittoets afnam] gemeld (...) evenals aan de gemeentelijke organisatie (...). Het CV heb ik nogmaals in juli 2018 gestuurd in het kader van de sollicitatie naar een andere functie (...). De gemeente is er dus volledig van op de hoogte dat ik deze nevenfunctie bekleedde.'

Over zijn betrokkenheid bij de toekenning van financiële bijdragen door het Stadsfonds, verklaart betrokkene:

'De raad van advies is geen besluitvormend orgaan van het Stadsfonds. Het bestuur besluit steeds in afwezigheid van de raad van advies, dus ik ben nooit bij stemmingen van het bestuur van Stadsfonds geweest. Ik heb dan ook niet beslist over het verstrekken van subsidie aan DMF, hiervoor draagt het bestuur van het Stadsfonds verantwoordelijkheid. Mijn rol als adviseur is juist bedoeld om het bestuur en de adviesraad op de hoogte te brengen van hetgeen er in de gemeente speelt, om eraan bij te dragen dat Stadsfonds op de hoogte is van de actuele gemeentelijke activiteiten. Bovendien geeft de adviesraad (slechts) advies over stadsbrede initiatieven, die slechts 20% van het budget van het Stadsfonds bepalen. De overige 80% ziet op budgetten die zijn gereserveerd voor specifieke gebieden van de gemeente Hilversum, de zogenoemde 'trekkingsgebieden'. Bij besluiten door het bestuur over deze uitgaven is de adviesraad niet betrokken, hoogstens aan het einde van het jaar in generieke evaluatieve zin. Daarbij deel ik mede wat het beleid van de gemeente is.

Vanuit de gemeente was ik slechts gedeeltelijk betrokken bij de besluiten over het ter beschikking stellen van publieke gelden aan het Stadsfonds, omdat een besluit daarover door het gehele College van B&W en de gemeenteraad werd genomen. Het betreft hier een besluit voor jaarlijkse uitkering van de eerder genoemde OZB verhoging en gemeentelijke opslag. Uiteraard heb ik als verantwoordelijk portefeuillehouder dit voorstel ter oprichting van het Stadsfonds in de gemeenteraad verdedigd. Als wethouder stem ik niet mee in de Raad. Ook hier vindt dus geen belangenverstrengeling plaats.'

3.4.5 Stichting Centrum Hilversum

Achtergrond

Stichting Centrum Hilversum is opgericht op 19 februari 2016. De gemeente is een van de initiatiefnemers van de stichting samen met de centumpartners. Het doel van de stichting volgens de oprichtingsakte is onder

meer het leveren van een bijdrage aan het economisch functioneren van centrum Hilversum, het fungeren als overleg- en afstemtafel en collectieve belangenbehartiging van alle ondernemers in het centrum van Hilversum en het fungeren als contractpartner voor de gemeente Hilversum in verband met de bekostiging van collectieve belangenbehartiging van ondernemers en maatschappelijke organisaties in centrum Hilversum. In de stichting werken centrumpartijen (retail, cultuur, horeca, vastgoed, gemeente) samen.

Het bestuur van de stichting bestaat uit ten minste drie natuurlijke personen. De oprichtingsakte geeft aan dat de raad van commissarissen bestaat uit twee leden, waarvan één vertegenwoordiger van de gemeente Hilversum. Volgens de oprichtingsakte is betrokkene voor een termijn van vier jaar benoemd als een van de twee eerste commissarissen.

Besluitvorming

Betrokkene verklaart dat subsidies aan Stichting Centrum Hilversum veelal door het college van B&W werden besproken omdat het gaat over het centrum en daarvoor ook een andere wethouder verantwoordelijk is. Dat is dus een college-aangelegenheid, waarover hij niet alleen wilde beslissen.

Voor 2016 wordt door Stichting Centrum Hilversum subsidie aangevraagd bij de gemeente en een bijdrage gevraagd van het Stadsfonds. In een interne nota van de Stuurgroep van 14 januari 2016 staat het als volgt verwoord:

“Cofinanciering gemeente

De gemeente heeft het Platform Centrum toegezegd om 50% van de kosten van het centrummanagement voor haar rekening te nemen. De posten 3 (centrummanager), 5 (communicatie) en 6 (netwerkbijeenkomsten) zijn direct gerelateerd aan centrummanagement, de overige posten betreffen projecten. De kosten (€18.000,-) voor deze zaken komen dan ook in aanmerking voor cofinanciering van de gemeente. We vragen de gemeente het centrummanagement voor 2016 dan ook voor €36.000,- te cofinancieren.

De aanvraag bij het Stadsfonds wordt dan ook €74.000,- - €18.000,- = €56.000,-“

De hierboven genoemde posten verwijzen naar de begroting over de eerste helft van 2016 in hetzelfde document:

“1. Hier Hilversum	€ 18.000,-
2. Vernieuwing marketing en ondernemersonderzoek	€ 10.000,-
3. Inzet centrummanager	€ 29.000,-
4. Verlichtingsplan	€ 10.000,-
5. Nieuwsbrieven en website	€ 5.000,-
6. Netwerkbijeenkomsten ondernemers	€ 2.000,-
Totaal:	€ 74.000,- “

Uit bovenstaande begroting is af te lezen dat de Stichting Centrum Hilversum aan het Stadsfonds een bijdrage vraagt van € 56.000 over de eerste helft van 2016. Deze bijdrage is blijkens inlichtingen die het Stadsfonds aan BING heeft gegeven aangevraagd op 27 januari 2016 en toegekend door het bestuur van het Stadsfonds. Volgens informatie van het Stadsfonds is op 15 juni 2016 voor de tweede helft van 2016 door de Stichting Centrum Hilversum nog eens € 109.000 aangevraagd.

De posten 3, 5 en 6 uit bovenstaande begroting vertegenwoordigen een waarde van € 36.000, waarvan de helft als subsidie wordt aangevraagd bij de gemeente. In de aanvraag aan de gemeente wordt het bedrag echter voor geheel 2016 aangevraagd, hetgeen neerkomt op een bedrag van € 36.000.

Het college B&W behandelt de aanvraag op 7 juni 2016 en besluit dat een subsidie ter hoogte van € 36.000 zal worden toegekend voor het hele jaar 2016. In het besluit wordt onder meer opgemerkt dat de gemeente veel waarde hecht aan een aantrekkelijk centrum en daarom organisatorisch, inhoudelijk en financieel bijdraagt, onder meer doordat betrokkene een van de twee commissarissen van de stichting is. De toekenning van de subsidie wordt bevestigd aan de stichting per beschikking van 4 juli 2016:

‘In uw aanvraag van 12 mei 2016 verzoekt u ons u een subsidie te verlenen van 50% van de organisatiekosten van de Stichting Centrum Hilversum over 2016. De organisatiekosten bedragen € 72.000 euro, 50% hiervan is € 36.000,-

Op basis van uw subsidieaanvraag en het plan van aanpak van de stichting, hebben wij besloten u een subsidie te verlenen van € 36.000,-'

Op 13 december 2016 vraagt de Stichting Centrum Hilversum een subsidie van € 49.250 voor 2017 in een verzoek aan het College van B&W.

'Wij vragen u om zoals in 2016 ook in 2017 50% (€ 35.250,-) van onze algemene kosten te financieren. Daarnaast vragen wij u om het door u in 2015 ingezette acquisitietraject met bijbehorende middelen (€ 14.000) aan ons over te dragen. Wij gaan de acquisitie verder ter hand nemen.'

Uit de beschikking van 16 januari 2017 volgt dat de gemeente "op basis van uw subsidieaanvraag en het plan van aanpak van de stichting" heeft besloten een subsidie te verlenen van € 49.250. Volgens onze informatie gaat het hier om een besluit dat in de stuurgroep Centrum is besproken en per mandaat is genomen.

Uit bijgevoegde begroting blijkt dat de Stichting eveneens een financiële bijdrage aan het Stadsfonds vraagt van € 156.250. Uit de ontvangen stukken van het Stadsfonds wordt niet duidelijk of deze bijdrage al dan niet is toegekend.

Op 26 juni 2017 doet de Stichting Centrum Hilversum een subsidieverzoek van € 140.000 ten behoeve van de transitiefase en om een start te maken met de citymarketingcampagne. In de aanvraag wordt verwezen naar de intentieverklaring tot samenwerking rondom citymarketing. Deze intentieverklaring is namens de gemeente getekend door betrokkene als wethouder Economische Zaken, Media en Cultuur en door de voorzitter van de Stichting Centrum Hilversum op 29 mei 2017. In de aanvraag staat hierover het volgende:

'Beide partijen spreken met de ondertekening uit dat zij de citymarketing in publiek-private samenwerking verder gaan opzetten en uitrollen. De stichting Centrum Hilversum zal hiervoor de komende maanden doorontwikkeld worden tot de stichting Hilversum Marketing en dan de uitvoering van de marketing op zich nemen. De komende maanden betreft een transitie fase. Om gedurende deze fase een aantal zaken goed te kunnen begeleiden en tegelijkertijd een start te maken met de citymarketingcampagne, vragen wij u om hiervoor (subsidie) middelen beschikbaar te stellen van € 140.000.'

In de aanvraag is daarnaast aangegeven dat de stichting zelf een bijdrage levert:

'Naast de gevraagde financiering aan u, zal er ook vanuit de bestaande Centrum middelen een stevige bijdrage (financieel en organisatorisch) zijn om de citymarketing verder te organiseren en uit te voeren. Wij sluiten onze werkbegroting bij.'

Aan de aanvraag wordt een aangepaste werkbegroting bijgevoegd. Op 21 juli 2017 wordt de subsidieaanvraag na bespreking in de stuurgroep bij mandaat gedeeltelijk toegekend:

"Op basis van uw aanvraag zal de subsidie gedeeltelijk worden verleend, met een totaalbedrag van € 196.500. Een gedeelte van € 20.000 dat is aangevraagd voor de lancering van het merk Hilversum zal niet worden verleend vanwege de beperkte beschikbare middelen, en omdat vanwege vertraging van de Media Mile een gezamenlijke lancering en daarmee gecombineerde inzet van middelen niet mogelijk is.

Een gedeelte van € 25.000 voor het maken van een creatief concept beeldmerk wordt niet toegekend omdat deze opdracht onder regie van de gemeente reeds is uitgevoerd en opgeleverd op 11 juli 2017. Het creatief concept beeldmerk wordt volledig ter beschikking gesteld aan de stichting. Zij zal dit op termijn als open source beschikbaar stellen aan partijen in de stad."

Over de doorontwikkeling van Stichting Centrum Hilversum naar een citymarketingorganisatie wordt namens het college van B&W het volgende meegegeven:

"Wij wijzen u er met nadruk op dat met deze doorontwikkeling het karakter van de bestaande organisatie verandert. Stichting Centrum Hilversum is niet langer primair een belangenorganisatie voor het centrum, maar faciliteert en stimuleert de dynamiek en promotie van de hele stad. Dit vraagt een open houding en brede blik van bestuur en raad van commissarissen naar ondernemers en instellingen in Hilversum. De gemeente is opdrachtgever voor het opstellen van een businessplan voor de marketingorganisatie dat aan de gemeenteraad van 6 december wordt voorgelegd. Pas

na besluitvorming door de gemeenteraad kan de transitie naar een marketingorganisatie worden geëffectueerd, en kan ook de governance worden aangepast. [...]

Bestuur en gemeente zijn overeengekomen dat in de periode augustus – december 2017 gewerkt wordt met een gezamenlijke stuurgroep waarin beide organisaties vertegenwoordigd zijn, zolang er nog geen citymarketeer/ directeur is aangesteld. De gemeente zal een actieve rol spelen en onder regie van de programmamanager media bijdragen aan het vormgeven en realiseren van marketingactiviteiten.”

Op 30 november 2017 wordt door de Stichting Centrum Hilversum een subsidie aangevraagd voor 2018, gericht aan betrokkene als portefeuillehouder Economische Zaken:

“Wij vragen u met dit verzoek om onze inzet voor het centrum ook in 2018 financieel te steunen door een bijdrage in onze algemene kosten en specifiek een bijdrage in de opgestarte acquisitie, totaal ter hoogte van € 51.750. U vindt ons jaarplan en begroting 2018 in de bijlage.”

Op 18 december 2017 wordt de gevraagde subsidie van € 51.750 na bespreking in de stuurgroep bij mandaat toegekend onder de volgende voorwaarden:

“Aan deze toekenning worden enkele voorwaarden verbonden. Wij verzoeken u in de subsidieverantwoording aan te tonen dat u aan deze voorwaarden heeft voldaan.

- De stichting werkt actief mee aan de verdere opbouw Hilversum Marketing en verbindt zich heel nadrukkelijk met deze organisatie.*
- Op vlak van acquisitie zorgt de stichting ervoor dat de kennis die op dit thema wordt opgedaan en het netwerk dat met makelaars en vastgoedeigenaren wordt opgebouwd binnen de stichting Hilversum Marketing wordt geborgd en daarmee breed inzetbaar is.*
- De stichting zet in op verdere verbreding en verdieping van de samenwerking tussen partijen in en buiten het centrum, specifiek met de makelaars, vastgoedeigenaren, marktondernemers en eigenaren van parkeergarages.*

De gemeente gaat in 2018 met u in gesprek om te komen tot meerjarige afspraken vanaf 2019.”

In het Jaarverslag 2017 van de Stichting Centrum Hilversum zijn de volgende passages opgenomen:

“In 2017 hebben we in goede samenwerking met de gemeente gewerkt aan de opstart van citymarketing. Aanvankelijk was de intentie om de stichting Centrum Hilversum door te ontwikkelen naar citymarketingorganisatie. Daar is echter vanaf gezien. De marketing van de stad is meer dan het centrum en de aanpak van het centrum is meer dan marketing. In aanloop naar een citymarketingorganisatie is er via de stichting Centrum Hilversum wel veel werk verzet.”

“2017 was een intensief jaar. De mogelijke doorontwikkeling naar citymarketingorganisatie en daarmee de komst van een extra subsidiestroom, maakten een goede afstemming noodzakelijk. Uiteindelijk hebben we met alle stakeholders een stevige basis voor de citymarketing neergezet en ondertussen onze eigen projecten (communicatie, profiel deelgebieden, verlichting en aantal evenementen) weten uit te voeren. Voor 2018 zullen we meer inzetten op het monitoren van het economisch functioneren van het centrum, bijvoorbeeld door het meten van bezoekersstromen. Meten is immers weten en dat doen we momenteel te weinig. Daarnaast zullen we de koers uitzetten om met een nieuw College na de gemeenteraadsverkiezingen verder te werken aan een sterker centrum. Als derde richting zullen we in 2018 nadrukkelijker zichtbaar willen en moeten zijn voor bezoekers uit de regio.”

Volgens betrokkene is de koers van Stichting Centrum Hilversum uitvoerig besproken binnen het college van B&W. Met de eerste alinea van het citaat hiervoor wordt volgens betrokkene gedoeld op het feit dat Stichting Centrum Hilversum geen andere naam zou aannemen. De taken van de stichting zijn ongewijzigd geweest.

Nevenfunctie betrokkene

Betrokkene staat blijkens de gegevens van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel sinds de oprichting (19 februari 2016) geregistreerd als commissaris van Stichting Centrum Hilversum. Blijkens de notulen is betrokkene aanwezig bij Stuurgroep-overleggen, een samenstelling van ambtenaren, betrokkene en externen.

3.4.6 Stichting Hilversum Marketing

Achtergrond

In mei 2017 is een intentieverklaring getekend door de Stichting Centrum Hilversum en de gemeente Hilversum, vertegenwoordigd door betrokkene, dat zij in een publiek-private samenwerking de citymarketing verder gaan opzetten. Volgens de intentieverklaring zou de Stichting Centrum Hilversum zich doorontwikkelen tot de Stichting Hilversum Marketing en dan de marketing op zich nemen. Met de oprichting van de Stichting HM is de Stichting Centrum Hilversum echter niet opgeheven of gewijzigd. Op dit moment bestaan de stichtingen naast elkaar. De motivatie hiervoor staat in het Jaarverslag 2017 van de Stichting Centrum Hilversum (zie 3.4.5).

In de Mediavisie 2016-2019 en het bijbehorende werkprogramma is de oprichting van een citymarketingorganisatie opgenomen als een van de elementen die bijdraagt aan het steviger positioneren van Hilversum als Mediastad, of Verhalenfabriek van Nederland en het versterken van de (creatieve) economie. Op 6 december 2017 wordt in de raad het besluit tot oprichting van een Citymarketingorganisatie aangenomen, later genaamd Stichting Hilversum Marketing (HM), als platform voor economische ontwikkeling en -profilering van Hilversum.

Het opzetten van citymarketing wordt ingedeeld in twee fasen:

1. Het oprichten van de marketingorganisatie en opstarten van citymarketing in 2018 op basis van zes kerntaken;
2. Het borgen en door ontwikkelen van citymarketing vanaf 2019, inclusief uitbreiden tot acht kerntaken en overdracht van taken van de gemeente naar de marketingorganisatie.

Op 31 oktober 2017 wordt een voorstel voor fase 1 door het college voorgelegd aan de raad ter besluitvorming.

“Voorgesteld besluit

1. Op grond van art. 160 lid 2 van de Gemeentewet haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij het voorgenomen besluit van het college om de Stichting Hilversum Marketing op te richten als platform voor economische ontwikkeling en -profilering van Hilversum.
2. Een bedrag van € 333.250 in 2018 beschikbaar te stellen voor het opstarten van de marketingorganisatie en uitvoering van activiteiten, en deze ten laste van de algemene middelen te brengen, conform onderstaande begrotingswijziging: (zie raadsvoorstel)
3. Kennis te nemen van het Startdocument Hilversum Marketing en Jaarplan 2018.”

Op 6 december 2017 wordt het voorstel door de raad aangenomen. Vervolgens is de Stichting Hilversum Marketing op 19 december 2017 opgericht. Per diezelfde datum wordt een bestuurder aangesteld. Deze bestuurder was daarvoor als ambtenaar bij de gemeente Hilversum betrokken bij de voorbereidingen van Stichting Hilversum Marketing. Volgens verklaring van de gemeentesecretaris hebben betrokkene en deze ambtenaar intensief samengewerkt om de stichting tot stand te brengen. Van een dubbele verantwoordelijkheid bij deze ambtenaar als subsidieaanvrager enerzijds en subsidieverlener anderzijds, is volgens de gemeentesecretaris geen sprake geweest. Wij hebben daar in het kader van dit onderzoek ook geen aanwijzing voor gevonden.

Begin 2018 blijkt een procedurefout gemaakt. Het college van B&W had conform de Gemeentewet artikel 160 lid b, in formele zin zijn voornemen en de intentie van de Raad moeten bevestigen in een nieuw collegebesluit. Dat was voorafgaand aan de oprichting van de Stichting niet gebeurd. Dit blijkt uit het voorstel aan het college van B&W van 27 februari 2018:

“In het laatste kwartaal van 2017 heeft besluitvorming plaatsgevonden over het voornemen tot de oprichting van een citymarketing organisatie, genaamd Stichting Hilversum Marketing. Programmamanager en opdrachtgever hebben daarna direct na besluitvorming de uitvoering ter hand genomen en een stichting opgericht. Ondanks dat de besluitvorming helder is en er veel juridische adviezen zijn ingewonnen over onder andere de governance, een aanwijzing Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB) en de fiscaliteit, zijn er onduidelijkheden en onvolkomenheden in het proces van oprichting geconstateerd. Dit voorstel heeft als doel om de oprichting goed af te hechten, waardoor de bedoeling en de (juridische) praktijk kloppen.”

Op 27 februari 2018 wordt door het college van B&W positief besloten inzake het voorstel 'Afhechten oprichting Stichting Hilversum Marketing':

1. Kennis te nemen van de statuten van Stichting Hilversum Marketing;
2. Met terugwerkende kracht te besluiten tot oprichting door de gemeente van de Stichting Hilversum Marketing op 19 december 2017;
3. Te bekrachtigen (door de burgemeester) dat de ambtelijk opdrachtgever Media (hierna opdrachtgever) op 19 december 2017 de gemeente ter zake mocht vertegenwoordigen;
4. In te stemmen met het voorbereiden van de stichting door een ambtelijk kwartiermaker in de maanden I januari - 31 maart 2018, onder gemeentelijke verantwoordelijkheid;
5. In te stemmen met het eventueel voortzetten van taken van de kwartiermaker door een gedetacheerd ambtelijk kwartiermaker/bestuurder in de maanden I april- 31 december 2018;
6. De raad informeren via een brief.

Op 1 maart 2018 schrijft betrokkene aan de leden van de gemeenteraad en aan commissieleden naar aanleiding van vragen van Hart voor Hilversum het volgende:

"Naar aanleiding van de commissievergadering en daar door Hart voor Hilversum opnieuw gestelde vragen, hebben op 20, 22 en 26 februari gesprekken plaatsgevonden tussen gemeenteambtenaren, [naam fractievoorzitter] (en later ook met [naam]) van Hart voor Hilversum en de wethouder. De in verschillende vormen terugkerende vragen, stellingen en suggesties van [naam fractievoorzitter] van Hart voor Hilversum, zijn in deze gesprekken uitgebreid aan de orde gekomen. De daarbij opgekomen wens van [naam fractievoorzitter] van Hart voor Hilversum om de oprichting van de Stichting en subsidiering daarvan opnieuw ter besluitvorming aan de Raad voor te leggen, wil ik niet honoreren. De informatievoorziening en procedure tot en met de Raadsbehandeling op 6 december is correct verlopen. Enkele formele tekortkomingen in het proces doen daaraan niet af en deze zijn inmiddels hersteld. Bovendien vindt de uitvoering conform wens en intentie van Raad en College plaats."

Op 7 maart 2018 wordt Stichting HM middels een raadsbesluit aangewezen als Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB) voor een periode van tien jaar, ingaande 1 maart 2018.

Met betrekking tot (de oprichting van) de Stichting HM zijn door verschillende fracties vragen gesteld over onder meer de snelheid waarmee de stichting is opgericht, het benoemen van de kwartiermaker/directeur, over de hoogte van de subsidiebedragen en de controle op besteding van die subsidies. Deze zijn door het college beantwoord.

Besluitvorming

Volgens betrokkene was Stichting Hilversum Marketing bij uitstek politiek gevoelig en werden subsidiebesluiten daarom steeds in het college van B&W genomen. Begin augustus 2018 wordt door het College van B&W aan de Stichting HM een subsidie toegekend van € 881.250 op basis van de subsidieaanvraag en het bijbehorende werkplan. In het collegevoorstel is het volgende opgenomen:

"Pas na het benoemen van de voorzitter van de RvT was het voor de stichting mogelijk om een subsidieaanvraag in te dienen. Deze is op 29 mei jl. bij de gemeente ontvangen."

"De subsidieaanvraag ligt nu voor ter besluitvorming. Het startdocument en het jaarplan 2018 hebben beide als onderlegger gediend bij de besluitvorming van de raad op 6 december 2017. Op basis van deze documenten heeft de raad besloten een aanvullend bedrag van €333.250, beschikbaar te stellen voor de citymarketing, naast de €548.000,- die in de gemeentelijke begroting beschikbaar was voor reeds bestaande activiteiten en de organisatie daarvan."

Op 22 juni 2018 vindt het eerste bestuurlijk overleg plaats tussen de gemeente en de Stichting HM. In het verslag van dit overleg staat onder meer het volgende:

- A. Subsidieaanvraag: "Gemeente geeft aan dat de subsidieaanvraag ambtelijk in behandeling is, en naar verwachting op 17 juli in het college wordt ingebracht voor besluitvorming. Tevens dient het college nog een besluit te nemen over de gewijzigde statuten van de Stichting. Dit zal ook op 17 juli a.s. worden ingebracht bij het college voor besluitvorming. St. HM geeft aan dat zo lang de subsidie niet verleend is, dit de bedrijfsvoering hindert, bijvoorbeeld ten aanzien van het inrichten van de begroting, en het aangaan van zzp overeenkomsten."
- B. Governance, verhouding RvT/RvA. Gemeente duidt de rolverdeling ten aanzien van: het model Raad van Advies (waar de portefeuillehouder aan deelneemt en het bestuurlijk overleg:
  - Bestuurlijk overleg richt op de subsidierelatie en het informeren van het college en de raad.
  - De Raad van Advies richt zich meer op de inhoudelijke onderwerpen.

Aanvragen voor Stichting Hilversum Marketing

Op 29 mei 2018 wordt door de directeur-bestuurder/kwartiermaker en de voorzitter RvT een subsidieaanvraag ingediend door de Stichting HM voor 2018. Dit betreft € 881.250 waarvan € 333.250 is bedoeld voor het opstarten van de organisatie. Deze aanvraag wordt in het college van B&W behandeld en het bedrag wordt toegekend.

Op 14 oktober 2018 wordt een subsidieaanvraag van € 850.000 ingediend voor 2019, welke door de gemeente wordt toegekend middels een collegebesluit.

Aanvraag Sinterklaasintocht

Stichting HM heeft voor de Sinterklaasintocht subsidie aangevraagd bij de gemeente en een bijdrage gevraagd van het Stadsfonds. In 2018 verleent de gemeente Hilversum een subsidie van € 15.000, toegekend door het college van B&W. Het Stadsfonds heeft eveneens een bijdrage toegekend; de hoogte hiervan is niet in de door ons ontvangen verslagen opgenomen.

Aanvraag LIVE2000 2018

Voor het coördineren en organiseren van LIVE2000 2018 heeft de Stichting HM bij de gemeente subsidie aangevraagd. Ook het Stadsfonds is om een bijdrage gevraagd. Zelf draagt de Stichting € 7.500 bij. Van het Stadsfonds ontvangt de Stichting € 26.000. De gemeente verleent een subsidie van € 25.000, toegekend door de portefeuillehouder die daartoe gemandateerd is.

Aanvraag 100 jaar Mediastad

Voor de realisatie van het feestjaar '100 jaar Mediastad' wordt door de Stichting HM een subsidieaanvraag ingediend van € 35.000. Het projectplan hiervoor kwam tot stand in samenwerking met MOUT, die van het Stadsfonds een bedrag van € 35.000 toegekend had gekregen. MOUT heeft de uitvoering van het project bij Stichting HM belegd. Het college van B&W verstrekt de gevraagde subsidie van € 35.000.

Nevenfunctie betrokkene

Betrokkene vervult geen functie als bestuurder of als lid van een toezichthoudend orgaan binnen de Stichting Hilversum Marketing.

3.4.7 Stichting Media Perspectives

Begin 2018 zijn de Stichting Hilversum Media Campus en Stichting iMMovator opgegaan in de Stichting Media Perspectives. Deze paragraaf beschrijft zowel de voorlopers als Stichting Media Perspectives zelf.

3.4.7.1 Stichting Hilversum Media Campus

Achtergrond

Stichting Hilversum Media Campus is opgericht op 15 juli 2016. De stichting richt zich volgens de oprichtingsakte op het behouden en uitbreiden van een innovatieve, aantrekkelijke, sterke en nationaal en internationaal georiënteerde media industrie in Hilversum. De stichting is opgericht door Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, die medio 2019 samen met gemeente Hilversum (als rechtspersoon) en een derde (natuurlijk persoon) het bestuur vormt. Via de oprichtingsakte werden Beeld en Geluid en gemeente Hilversum in 2016 als bestuurders benoemd.

Uit het Programmaplan Hilversum Media Campus 2015-2020 kan worden opgemaakt dat vanaf 2012 concreet wordt gesproken over het project, waarbij Beeld en Geluid, gemeente Hilversum en iMMovator als projectdeelnemers optreden. Later zal een projectgroep en een stuurgroep worden gevormd, die bestaat uit personen afkomstig uit overheid, onderwijs en bedrijfsleven. Namens de gemeente Hilversum treden de burgemeester en betrokkene op als stuurgroepleden.

Volgens toelichting van een betrokken ambtenaar is overwogen om Hilversum Media Campus als project bij iMMovator onder te brengen, maar is gekozen voor een aparte positionering door middel van het oprichten

van een stichting. Belangrijkste overweging was dat iMMovator een bekende speler op innovatiegebied was, maar minder gericht op human capital.

Besluitvorming

Uit het onderzoek blijkt dat het college van B&W op 30 juni 2015 de bijdragen aan Hilversum Media Campus vaststelt. In 2015, 2016 en 2017 ontvangt Stichting Hilversum Media Campus een subsidie van € 150.000 per jaar, onder meer op voorwaarde van cofinanciering door derden. Betrokkene geldt als portefeuillehouder. De raad is over deze besluitvorming eveneens in de zomer van 2015 geïnformeerd, per raadsinformatiebrief van 2 juli 2015. In deze informatiebrief wordt niet ingegaan op structuur (rechtsvorm) en sturing van de Hilversum Media Campus.

Omdat Stichting Hilversum Media Campus medio 2016 wordt opgericht, wordt de subsidie eerst ondergebracht bij Beeld en Geluid. Dit blijkt uit een beschikking van 31 december 2015. Als voorwaarde voor de bijdrage wordt onder meer genoemd dat betrokkene permanent zitting heeft in de stuurgroep van Hilversum Media Campus. Deze boodschap wordt nadien herhaald in een beschikking van 9 juni 2016. Op 24 april 2017 wordt een eenmalige subsidie van € 5.000 toegekend ten behoeve van omscholingstraject Make IT Work.

Wij hebben in het kader van het onderhavige onderzoek geen besluitvorming aangetroffen waarin een standpunt wordt bepaald ten aanzien van het innemen van een positie van de gemeente in het bestuur van de stichting. Wel blijkt uit een interne notitie, opgesteld door twee ambtenaren in 2015, dat de governance van Hilversum Media Campus onderwerp van gesprek is, en waaruit blijkt dat over verschillende opties is nagedacht – waaronder een samenwerkingsovereenkomst en het formaliseren van Hilversum Media Campus in een stichting. Over laatstgenoemde optie vermeldt de notitie onder meer:

'Een stichting voor HMC is voor de toekomst een goede samenwerkingsvorm. Hoewel een stichting in een middag is opgericht, vraagt deze rechtsvorm op korte termijn wel de nodige afstemming. Een wethouder kan bijv. niet in het bestuur van de stichting wanneer de gemeente ook subsidieert. Dan zou een extra laag ingebouwd moeten worden (Raad van Toezicht) waar de gemeente zitting in neemt. Dat betekent extra overhead want dan krijg je een programmabureau, een bestuur én een Raad van Toezicht. Behalve dat deze organen bemenst moeten worden, moeten er duidelijke schriftelijke afspraken worden gemaakt over taken en verantwoordelijkheden van elke laag.'

De betrokken ambtenaar heeft aangegeven dat zij informatie heeft ingewonnen bij de gemeente Amsterdam over soortgelijke constructies. Uit een korte e-mailwisseling van medio juli 2016 tussen deze betrokken ambtenaar, de programmamanager Hilversum Media Campus, vertegenwoordigers van Beeld en Geluid, een advocaat en betrokkene blijkt dat wordt gesproken over statuten en de bestuursstructuur. De betrokken ambtenaar benadert een collega-ambtenaar (juridisch medewerker) met de volgende vraag:

'(...) Hilversum Media Campus wordt binnenkort een zelfstandige stichting. [Betrokkene] wil bestuurder A worden en ik wil even bij jou checken of dat 'gewoon' kan en waar we op moeten letten. Ik kan me bijv. voorstellen dat de bestuurspositie niet op zijn persoon hangt maar op zijn functie als wethouder. Stel dat hij morgen aftreedt, dat de volgende wethouder die plek overneemt. Of is dat lastig vast te leggen? (...)'

Nevenfunctie betrokkene

Betrokkene heeft in het kader van onderhavig onderzoek verklaard dat hij in de periode 2015-2017 qualitate qua bestuurslid was van Stichting Hilversum Media Campus. Daarmee was betrokkene niet als persoon, maar expliciet namens de gemeente Hilversum onderdeel van het bestuur.

De governancestructuur is onderwerp van gesprek geweest, zoals hiervoor uiteengezet. In overleg met de juridisch medewerker van de gemeente is besloten dat Beeld en Geluid en de gemeente als rechtspersonen het bestuur zouden vormen, zodat het bestuurslidmaatschap niet aan personen verbonden is.

3.4.7.2 Stichting iMMovator

Achtergrond

iMMovator is op 2 november 2000 opgericht als Stichting iMMovator Hilversum. iMMovator richt zich op het bevorderen van innovatie van media-industrie. Per 12 januari 2018 is de stichting omgevormd tot Stichting

Media Perspectives (zie paragraaf 3.4.5.3). Media Perspectives richt zich blijkens haar doelomschrijving op het bevorderen van initiatieven op het gebied van audiovisueel gerelateerde multimedia.

Besluitvorming

iMMovator was een reeds bestaande stichting op het moment dat betrokkene aantrad als wethouder. Tussen de gemeente Hilversum en iMMovator bestaan door de jaren heen verschillende relaties. In 2012 sluiten partijen een overeenkomst betreffende CLICK Netwerk Media & ICT. In december 2013 tekenen beide partijen een overeenkomst waarbij iMMovator zich als participant aan de gemeente verbindt, in ruil voor een financiële bijdrage. Betrokkene is op dat moment nog geen wethouder in Hilversum. Deze samenwerking wordt in het voorjaar van 2015 voortgezet door middel van een nieuwe participantenovereenkomst. Ditmaal treedt betrokkene namens de gemeente op als vertegenwoordiger. Voor 2016 en 2017 zou volgens de behandelend ambtenaar mogelijk eveneens een participantenovereenkomst tussen gemeente en iMMovator zijn gesloten, maar deze zijn niet teruggevonden.

In de participatieovereenkomst van zowel 2014 als 2015 wordt in artikel 9 gesteld dat Stichting iMMovator een 'participantenraad' kent:

- '9.1 Stichting iMMovator kent een participantenraad die als doel heeft te functioneren als verantwoordingskader en klankbord voor het bestuur. Toetreding van nieuwe participanten tot de raad vereist formeel goedkeuring door de vigerende raad.'*
- 9.2 Gemeente Hilversum zal uitgenodigd worden om een vertegenwoordiger voor te dragen voor de participantenraad, maar is daartoe niet verplicht.'*

Aan iMMovator wordt in 2014 een sponsorbijdrage/subsidie voor de totstandkoming van de Cross Media Monitor en een sponsorbijdrage voor het Mediapark Jaarcongres 2014 toegekend. Betrokkene is bij deze besluitvorming niet betrokken, omdat hij dan nog geen wethouder is. In 2015 en 2016 wordt eenzelfde bedrag – € 15.000 – toegekend voor het Mediapark Jaarcongres 2015 respectievelijk 2016. Hierbij geldt betrokkene als portefeuillehouder.

Vanaf 2014 wordt de Media Future Week, gericht op jonge media-professionals die gedurende een week onder meer lezingen en workshops kunnen bijwonen, ondersteund door de gemeente Hilversum. Door zowel iMMovator als door de gemeente wordt geoordeeld dat het initiatief past bij de doelstellingen van Hilversum Media Campus. iMMovator ontvangt in 2015 een subsidie van € 40.000, onder meer onder de voorwaarde dat de Media Future Week wordt verbonden aan Hilversum Media Campus. In 2016 wordt eveneens een bedrag van € 40.000 toegekend. In 2017 bedraagt de subsidie € 30.000. Betrokkene is als wethouder bij de besluitvorming in het college van B&W vanaf 2015 betrokken. Vanaf 2016 geldt dat wordt bedongen dat betrokkene een welkomstwoord houdt bij de start van de Media Future Week. In 2015 wordt in het midden gelaten welk collegelid een welkomstwoord houdt, maar wordt een welkomstwoord eveneens bedongen.

iMMovator ontving in de periode 2014-2016, naast de jaarlijkse participantenbijdrage, bijdragen voor de Cross Media Monitor, het Mediapark Jaarcongres, de Media Future Week, CLICK Media & ICT, Media Matters, Focus op Groen en ondersteunend onderzoek. Uit de overgelegde gegevens blijkt dat iMMovator over 2014 in totaal € 90.000 heeft ontvangen. In 2015 gaat het om een bedrag van € 141.200 en in 2016 om een bedrag van € 110.000.

Nevenfunctie betrokkene

Betrokkene heeft in het kader van onderhavig onderzoek verklaard dat hij in de periode 2015-2017 qualitate qua lid van de Raad van Advies van iMMovator was.

Dit betreft blijkens de informatie van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel in elk geval geen formele bestuurs- of vertegenwoordigende functie. Deze functie (lid Adviesraad) heeft als zodanig op de website van iMMovator gestaan (www.immovator.nl), in elk geval in de periode tussen het najaar van 2014 en het najaar van 2018 toen de website is opgeheven³⁷. In dit verband is relevant dat wij hebben

³⁷ Bron: gearchiveerde website iMMovator

geconstateerd dat de voorganger van betrokkene als wethouder hem ook is voorgegaan als lid van de adviesraad van iMMovator.

Volgens verklaring van de betrokken ambtenaar heeft betrokkene als wethouder meer afstand gecreëerd, door niet – zoals zijn voorganger wel deed – aan te schuiven bij bestuursvergaderingen en ook geen stukken te ontvangen maar meer het bestuurlijke overleg te zoeken.

3.4.7.3 Stichting Media Perspectives

Achtergrond

Stichting Media Perspectives is in juridische zin een voortzetting van Stichting iMMovator en bestaat als zodanig sinds 12 januari 2018. Feitelijk is de stichting een samensmelting van de activiteiten van Stichting Hilversum Media Campus en Stichting iMMovator, ofschoon eerstgenoemde stichting – om belastingtechnische redenen – nog altijd bestaat.

Media Perspectives richt zich blijkens haar doelomschrijving op het bevorderen van initiatieven op het gebied van audiovisueel gerelateerde multimedia. Het bestuur bestaat uit Beeld en Geluid en natuurlijke personen. De gemeente Hilversum en/of betrokkene in persoon, zijn geen bestuurslid.

Besluitvorming

Volgens verklaring van een betrokken ambtenaar is met betrekking tot de voorgestelde fusie een stuurgroep gevormd, die bestond uit een ambtenaar, een vertegenwoordiger van Beeld en Geluid en een externe adviseur. Navraag leert dat het college van B&W geen expliciet/separaat besluit heeft genomen dat ten grondslag ligt aan het samengaan van (de activiteiten van) iMMovator en Hilversum Media Campus, maar dat het toekennen van subsidie (zie hierna) aan Media Perspectives wel instemming met deze fusie impliceert. De fusie wordt in het collegevoorstel immers toegelicht. Bovendien had de gemeente een positie in het bestuur van Hilversum Media Campus en werkte zij nauw samen met iMMovator, waar besluitvorming over een fusie primair plaatsvond. De gemeentesecretaris heeft in dit verband aangegeven dat het samenvoegen van iMMovator en Hilversum Media Campus tot de Stichting Media Perspectives is besproken in het college van B&W, mede vanwege de verandering in de subsidierelatie.

Hierna geven wij de besluitvorming weer ten aanzien van subsidie met betrekking tot de activiteiten waarvoor de gemeente subsidie heeft verleend.

1. Jaarsubsidie 2018

Op 20 december 2017 vraagt Media Perspectives – dan nog iMMovator – een bedrag van € 180.000 aan subsidie van de gemeente, onder verwijzing naar subsidies die Hilversum Media Campus en iMMovator in de jaren daarvoor ontvingen. Eind januari 2018 besluit het college van B&W om in te stemmen met een subsidie van € 180.000 aan Media Perspectives. Als voorwaarden voor deze subsidie wordt onder meer opgenomen (beschikking 20 februari 2018):

- *‘Gemeente Hilversum krijgt in 2018 een coördinerende positie in de Raad van Advies, waarbij het College van B&W bevoegd is een afgevaardigde aan te wijzen, zorgt voor de organisatie van de vergaderingen, de agenda, het verslag en terugkoppeling naar de directie van Media Perspectives. De gemeente kan desgewenst het gastheerschap voor de vergaderingen op zich nemen op het Raadhuis of een andere locatie.*
- *Bovendien heeft het College van B&W recht om minimaal één bestuurslid voor Stichting Media Perspectives voor de dragen, niet zijnde een ambtenaar of bestuurder.’*

In het achterliggende B&W-voorstel wordt onder meer gemeld:

‘Op 21 december jongstleden, zijn in de Stuurgroep Fusie de laatste besluiten genomen voor de start. Het gaat o.a. om het vaststellen van de statuten, de activa-passiva transactie, de naam van de nieuwe organisatie en de benoeming van het interim-bestuur. De gemeente is zowel bestuurlijk als ambtelijk intensief betrokken geweest bij dit proces; [betrokkene], portefeuillehouder media, heeft vanuit zijn bestuursfunctie HMC deelgenomen aan de Stuurgroep Fusie en zal na 1 januari niet als bestuurslid maar als portefeuillehouder media een adviserende rol vervullen in de onafhankelijke Raad van Advies. Dit is een orgaan van toonaangevende ‘thoughtleaders’ uit de media, dat gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt aan Media Perspectives en ervoor zorgt dat de stichting de nieuwste ontwikkelingen

meeneemt in haar doelstellingen, diensten en activiteiten. Ambtelijk is het fusieproces ook gefaciliteerd en aangestuurd door deelname aan de projectgroep Fusie en werkgroep positionering nieuwe media-instituut.'

2. Jaarsubsidie 2019

Voor het jaar 2019 vraagt Media Perspectives een subsidiebijdrage van € 300.000 (aanvraag 11 december 2018). Op 19 december 2018³⁸ ontvangt Media Perspectives de mededeling dat de gemeente heeft besloten in te stemmen met verstrekking van een subsidie van € 240.000 voor de activiteiten van Media Perspectives op het gebied van talent en innovatie in de mediasector. Als voorwaarde wordt hierbij genoemd:

'De voorgenomen governancestructuur van Stichting Media Perspectives, met een Raad van Advies en vernieuwd bestuur, wordt uiterlijk in het tweede kwartaal van 2019 doorgevoerd.'

Daarnaast wordt onder 'contactmomenten/samenwerking' genoemd:

- *'Zesmaal per jaar vindt een bestuurlijk overleg plaats met de wethouder en de directie van Media Perspectives, waarbij aan de hand van een dashboard de voortgang wordt besproken en over eventuele bijstelling van activiteiten of aanpak wordt besloten. Voor 2019 zijn de data reeds gepland.*
- *De wethouder Economie & Media [BING: betrokkene] heeft tenminste voor de duur van de subsidierelatie een plaats in de Raad van Advies.*
- *De gemeente Hilversum heeft indien daarvoor draagvlak bestaat in de Raad van Advies de mogelijkheid het 'ambtelijk secretariaat' voor de RvA te vervullen de bijeenkomsten inhoudelijk voor te bereiden met de voorzitter van de RvA.'*

Voor genoemd besluit is in mandaat door betrokkene genomen in het portefeuillehoudersoverleg van 17 december 2018. De gevraagde subsidie bedroeg € 300.000 en het ambtelijk advies luidde om hiermee in te stemmen. Het verschil (€ 60.000) wordt in eerste instantie niet toegekend, maar gereserveerd. Intussen, zo begrijpen wij uit inlichtingen van de betrokken ambtenaar, heeft Media Perspectives alsnog aanspraak gemaakt op het restant en is een beschikking om dit bedrag toe te kennen, ten tijde van het schrijven van deze rapportage in voorbereiding.

Volgens toelichting van de betrokken ambtenaar is de vorming van een Raad van Advies vanwege opstartperikelen voorlopig uitgesteld. Het is de bedoeling dat de wethouder hierin q.q. plaatsneemt. In de tussentijd is er wel op gezette tijdstippen overleg.

3. Transitiekosten

In een aanvraag voor subsidie voor gemaakte transitiekosten van 17 augustus 2018 meldt Media Perspectives het volgende over het fusieproces:

'In juli 2017 spraken de besturen van des stichtingen de wens uit om de mogelijkheden tot een fusie van de twee organisaties te verkennen. Beide organisaties werkten al lange tijd samen. Uitgangspunt daarbij was dat een fusie meer moest opleveren dan de som der delen: onder één vlag bieden ze een nog krachtigere propositie om de media-industrie te ondersteunen in de digitale transformatie als het gaat om kennis-, business- en talentontwikkeling.

Vanuit beide besturen is een stuurgroep samengesteld die dit proces heeft begeleid. Hierin had ook de wethouder van economie & media, [betrokkene], zitting. Op 6 november 2017 heeft de stuurgroep een verkenning, die was uitgevoerd door een projectteam waarin de gemeente ambtelijk ook zitting had ([naam], destijds programmamanager mediastad), positief bevonden en is de daadwerkelijke uitvoering van de benodigde fusiestappen gestart.'

In het najaar van 2018 – op 6 november 2018 – heeft het college van B&W besloten subsidie toe te kennen voor (extra) fusie- en transitiekosten. De aanvraag bedroeg € 100.000, het college besluit een bedrag van € 50.000 toe te kennen. Betrokkene treedt in deze besluitvorming op als portefeuillehouder.

4. MediaMatters Roadshow

Voor de MediaMatters Roadshow 2018 wordt in maart 2018 een bedrag van € 8.250 toegekend. Dit bedrag wordt gevraagd door Media Perspectives – dan nog iMMovator – op 22 november 2017 en toegekend bij mandaat door betrokkene in de stuurgroep Mediastad op 18 december 2018.

³⁸ De beschikking vermeldt 2019. Wij gaan ervan uit dat dit een verschrijving betreft.

5. ESF-subsidie MediaBooster

Op 24 april 2018 besluit het college van B&W daarnaast om in te stemmen met voorfinanciering ter hoogte van € 180.000 van het project MediaBooster dat Media Perspectives met partners wil uitvoeren. Dit houdt in dat de gemeente als aanvrager optreedt om een subsidie van het Europees Sociaal Fonds (ESF) te verwerven. Gesteld wordt dat het een voor de gemeente budgetneutraal project is. Afsproken wordt om het bedrag in drie termijnen uit te keren. De gemeenteraad wordt per raadsinformatiebrief van 24 april 2018 geïnformeerd over het besluit.

Uit een toelichting van de betrokken ambtenaar komt naar voren dat verantwoording van de bestede gelden plaats moet vinden voor 1 november 2019. De ambtenaar zegt op basis van tussentijdse contacten met ESF, in redelijkheid geen twijfel te hebben dat het bedrag van € 180.000 door ESF aan de gemeente zal worden uitgekeerd.

Nevenfunctie betrokkene

Uit de verklaringen van betrokkene, uit de overgelegde stukken en onderzoek in openbare registers blijkt dat betrokkene momenteel geen functie vervult bij Stichting Media Perspectives. De voorgenomen benoeming in de Raad van Advies is (nog) niet geëffectueerd.

Door melders is erop gewezen dat betrokkene de functie van lid van de Raad van Advies op enig moment op zijn LinkedIn-profiel had staan, hetgeen mogelijk (mede) heeft bijgedragen aan het ontstaan van vragen daaromtrent. Wij hebben dit niet kunnen vaststellen en kunnen enkel vaststellen dat de functie ten tijde van het schrijven van deze rapportage niet op het profiel staat genoemd.

3.4.8 Stichting Dutch Media Foundation

Achtergrond

Stichting Open Studio Dagen is op 10 februari 2011 opgericht. Uit de oprichtingsakte blijkt dat de stichting ten doel had om Hilversum Mediastad in het algemeen en Hilversumse mediabedrijven en mediaorganisaties in het bijzonder te promoten. Stichting Open Studio Dagen heeft tot 10 maart 2017 in die vorm bestaan. Per 10 maart 2017 is de stichting omgevormd naar Stichting Dutch Media Foundation (hierna: DMF).

DMF heeft blijkens haar statuten tot doel (artikel 2): *'het promoten van Hilversum Mediastad in brede zin en het bevestigen van Hilversum als mediahub in het (inter)nationale medialandschap; en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Tot dit doel behoort niet het doen van uitkeringen aan de oprichter of aan hen die deel uitmaken van organen van de stichting.'*

In de statuten wordt voorts bepaald dat één bestuurder wordt benoemd door het college van B&W van de gemeente Hilversum (artikel 3). Betrokkene staat sinds 10 maart 2017 geregistreerd als bestuurder van DMF (secretaris), tezamen met een tweede statutaire bestuurder (voorzitter). Daarnaast is er een gevolmachtigd bestuurder (directeur).

Besluitvorming

Uit het onderzoek blijkt dat in de bestuurlijke gremia van de gemeente Hilversum, geen besluitvorming heeft plaatsgevonden met betrekking tot een positie van betrokkene in het bestuur. Uit de interviews met de burgemeester, de gemeentesecretaris en ook met betrokkene zelf blijkt dat formele besluitvorming aan de zijde van de gemeente ontbreekt. De burgemeester en de secretaris hebben allebei verklaard dat zij tot het moment van (de uitkomst van de) eerste screening van een ingediende integriteitsmelding en de publiciteit in dat kader, niet bekend waren met de functie van betrokkene bij DMF. Over de oprichting van DMF en over de positionering van de wethouder in het bestuur is geen besluitvorming terug te vinden, zo verklaart de gemeentesecretaris.

De gemeentesecretaris is – in algemene zin – van mening dat keuzes en overwegingen ten aanzien van een positie in samenwerkingsverbanden met private partijen goed moeten worden doorgesproken, om transparantie en objectiviteit te kunnen waarborgen. Hij zegt hierin een strakkere aanpak voor te staan dan het college van B&W en in sommige gevallen, de raad. De gemeentesecretaris onderschrijft het belang om

als gemeente te weten of subsidiegelden goed worden besteed. Naar zijn zeggen kan de gemeente echter ook invloed uitoefenen door nauw overleg met organisaties. Het gesprek hierover met een stichting kan ook worden georganiseerd, zonder noodzakelijkwijs een positie in de stichting in te nemen, zo vindt de gemeentesecretaris. De gemeentesecretaris benadrukt dat hij geen aanleiding heeft om te twijfelen aan de intenties van betrokkene, maar stelt dat wanneer de bestuursfunctie van betrokkene bij DMF in het college van B&W zou zijn gesproken, hij daarover negatief zou hebben geadviseerd. Dit vanuit het belang van governance en transparantie. Overigens is de gemeentesecretaris in dienst gekomen nadat betrokkene de functie bij DMF is gaan vervullen.

De burgemeester heeft aangegeven dat de positie van betrokkene in het bestuur van DMF naar zijn mening past in de richting die het college van B&W voorstaat. Met name het vorige college van B&W heeft zich ingespannen om Hilversum als mediastad een nadrukkelijk profiel te geven.

In een artikel van 18 april 2019 in de Gooi en Eemlander wordt gesuggereerd dat de burgemeester met de medebestuurder van DMF, zou hebben gesproken over de functie van betrokkene binnen DMF. Deze medebestuurder verklaart hierin dat de burgemeester wel degelijk op de hoogte was van de functie van betrokkene bij DMF. De burgemeester heeft desgevraagd toegelicht dat hij weliswaar met deze medebestuurder heeft gesproken over DMF, maar dat daarbij de positie van betrokkene niet ter sprake is gekomen. Weliswaar was binnen het college van B&W niet bekend dat betrokkene een bestuursfunctie bij DMF vervulde; het was, zo verklaart de burgemeester desgevraagd, wel duidelijk dat de gemeente op samenwerking met DMF gericht was. Het is evident, zo zegt de burgemeester, dat strategische allianties van groot belang zijn voor de gemeente vanuit de visie op ontwikkeling van de stad en het organiseren van bijvoorbeeld Dudok in Concert. De hele administratieve verwerking was hem echter niet bekend, evenals de statuten van de stichting en de inhoud daarvan. De overgang van de Stichting Open Studio Dagen naar DMF hebben buiten zijn gezichtsveld plaatsgevonden en dat heeft ook het college van B&W nooit bereikt, aldus de burgemeester. Daar voegt hij aan toe dat het melden van nieuwe functies binnen de verantwoordelijkheid van de wethouder valt.

Desgevraagd geeft de burgemeester aan dat een q.q.-functie – in zijn opvatting – vereist dat deze ook in het college van B&W wordt besproken. Betrokkene deelt deze opvatting niet, omdat het begrip q.q.-functie geen afgebakende juridische omkadering kent. De functie van betrokkene bij DMF is volgens de burgemeester niet aan het college van B&W voorgelegd. Hierover zegt de burgemeester dat als dit aan het college van B&W was voorgelegd, het voor hem aannemelijk is dat hiermee zou zijn ingestemd. Er waren grote belangen mee gemoeid en om die reden was het belangrijk om aan tafel te zitten. Zeker gezien de visie op de beoogde ontwikkeling van de stad, zou dit daarbinnen hebben gepast. Nu wordt het volgens de burgemeester geframed alsof het niet zou deugen en in een negatieve sfeer geplaatst. Wantrouwen mag niet de norm zijn, zo geeft de burgemeester aan.

De betrokken ambtenaar die wij hebben bevraagd, verklaart dat de bestuursfunctie van betrokkene bij DMF hem steeds bekend is geweest. Het collegeprogramma was erop gericht om een doorgroei van de Open Studio Dagen naar de Dutch Media Week te bewerkstelligen. Betrokkene gaf hier uitvoering aan, waarbij DMF (toen nog: Stichting Open Studio Dagen) voor de korte termijn het meest voor de hand liggende vehikel was om de doorgroei te realiseren (zie ook hierna onder 'periode vanaf 2018'). De betrokken ambtenaar heeft naar eigen zeggen geen statuten gezien, maar wijst erop dat zijn voorganger dat mogelijk wel heeft.

Hierna geven wij de besluitvorming weer ten aanzien van subsidie met betrekking tot de activiteiten waarvoor de gemeente subsidie heeft verleend. Indien behandeling in het college van B&W plaatsvond, geven wij dit weer in de tekst. Zo niet, dan gebeurde besluitvorming via ambtelijke stuurgroepen. Verschillende bijdragen zijn toegekend op basis van de mandaatregeling. Dat houdt in dat de portefeuillehouder met een vastgestelde begroting op basis van ambtelijk advies zelfstandig kan en mag beslissen over subsidies voor zover die gelden zijn opgenomen en vrijgegeven in de betrokken programmabegroting.

1. Open Studio Dagen

Stichting Dutch Media Foundation en eerder Stichting Open Studio Dagen, organiseert de Open Studio Dagen, dat bezoekers de gelegenheid biedt een kijkje achter de schermen te nemen bij radio- en televisieorganisaties.

Stichting Open Studio Dagen krijgt in 2014 een bedrag van € 15.000 toegekend voor organisatie van de Open Studio Dagen. Uit overgelegde e-mailcorrespondentie blijkt dat de voorganger van betrokkene als wethouder, het evenement zelf mede heeft geïnitieerd. Betrokkene is op dat moment nog niet als wethouder in Hilversum actief.

In 2015 wordt een subsidie toegekend van € 22.500 en een extra subsidie € 30.000 voor de realisatie van de Open Studio Dagen in september van dat jaar. Behandeling vindt plaats in het college van B&W op 2 december 2014 en op 12 mei 2015. In 2016 ontvangt Stichting Open Studio Dagen subsidie van onder meer gemeente Hilversum en van Stadsfonds Hilversum. De subsidie van gemeente Hilversum bedraagt € 53.500. Betrokkene is dan wethouder en lid van de Raad van Advies van het Stadsfonds, maar nog geen bestuurder van DMF.

In 2017 ontvangt de stichting een bedrag van € 22.500 voor de voorbereiding (aanvraag op 29 november 2016, beschikking op 17 januari 2017) en een bedrag van € 50.000 voor de uitvoering van de Open Studio Dagen (aanvraag op 12 oktober 2017, beschikking op 3 november 2017). In 2017 wordt tot slot een subsidie van € 20.000 verstrekt ten gevolge van een financieel tekort (aanvraag op 16 november 2017, beschikking op 27 november 2017). Bij de toekenning van twee laatstgenoemde bedragen is Stichting Open Studio Dagen reeds omgevormd tot DMF en is betrokkene reeds bestuurder van DMF. De aanvragen worden gedaan door de directeur van DMF, niet-zijnde betrokkene.

2. Dudok in Concert

Stichting Open Studio Dagen ontvangt in 2016 een bedrag van € 50.000 aan subsidie voor het evenement Dudok in Concert, dat de aftrap vormt voor Dutch Media Week. In de beschikking is een zogeheten 'verliesgarantie' tot € 100.000 opgenomen indien inkomsten vanuit sponsoring tegenvallen. Uiteindelijk wordt € 75.000 aan subsidie uitgekeerd vanwege een ontstaan tekort bij de realisatie van het evenement.

In 2017 ontvangt de stichting een bedrag van € 90.000 aan subsidie en wordt een (maximale) verliesgarantie afgegeven tot € 30.000 (aanvraag op 9 februari 2017, beschikking op 26 juli 2017). De collegebehandeling is op 28 maart 2017. Betrokkene is op dat moment wethouder en bestuurder van DMF. Dit maximaal toegezegde bedrag wordt ook daadwerkelijk uitgekeerd (beschikking op 31 oktober 2017). Tevens wordt een subsidie verleend van € 55.000 voor de productie van Dudok in Concert 2017 en de ontwikkeling van Dutch Media Week (zie ook hierna onder 4).

3. Mobile Movie Days

Stichting Open Studio Dagen ontvangt in 2017 een bedrag van € 12.500 als exploitatiesubsidie voor de uitvoering van Mobile Movie Days, een evenement dat gedurende de Dutch Media Week plaatsvindt. De aanvraag dateert van 1 juni 2017 en is getekend door de directeur van DMF, niet-zijnde betrokkene, de beschikking is van 26 juli 2017.

4. Dutch Media Week

Voor de organisatie van de Dutch Media Week ontvangt Stichting Dutch Media Foundation in 2017 een bedrag aan subsidie van € 10.000 voor de voorbereiding (aanvraag op 29 november 2017, beschikking op 17 januari 2017) en € 50.000 voor de uitvoering (aanvraag op 24 februari 2017, beschikking 21 maart 2017).

Tevens wordt een subsidie verleend van € 55.000 voor de productie van Dudok in Concert 2017 en de ontwikkeling van Dutch Media Week (aanvraag op 24 februari 2017, beschikking op 21 maart 2017, zie ook onder 3). Het aangevraagde bedrag bedroeg € 75.150.

In 2018 ontvangt Stichting Dutch Media Foundation een bedrag van € 6.250 voor onderzoek naar de verdere ontwikkeling van de Dutch Media Week (aanvraag op 15 november 2017, beschikking op 10 april 2018). Dit

bedrag is aangewend voor de totstandkoming van het zogeheten 'Blueyard'-rapport (zie hierna; periode vanaf 2018).

De aanvragen worden steeds gedaan door de directeur van DMF, niet-zijnde betrokkene.

Intentieovereenkomst

Gemeente Hilversum en Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid komen op 5 december 2017 een overeenkomst tot samenwerking overeen (intentieovereenkomst), door de betrokken ambtenaar geduid als 'het speculaasakkoord'. In de praktijk bestond al enkele jaren samenwerking, onder meer met betrekking tot het oprichten van de Hilversum Media Campus, de doorontwikkeling van iMMovator en gezamenlijke betrokkenheid bij het evenement Dutch Media Week. Doel van de intentieovereenkomst is om de gezamenlijke ontwikkelrichting vast te leggen, onder meer met betrekking tot de Dutch Media Week.

Ondertekening vond op 5 december 2017 plaats bij Beeld en Geluid in aanwezigheid van het (toenmalige) college van B&W, dat daar volgens betrokkene die ochtend ook vergaderd heeft onder andere over de intentieovereenkomst en de eerste opzet van het later te verschijnen Blueyard rapport.

Periode vanaf 2018

In februari 2018 verschijnt een in opdracht van Dutch Media Foundation opgesteld rapport van Blueyard met een visie op de toekomst en ontwikkeling van de Dutch Media Week. Wij hebben in het kader van dit onderzoek twee versies ontvangen: in versie 1.0 (aangeleverd door de ambtenaar) staat niet expliciet vermeld dat betrokkene een rol heeft in het bestuur van DMF. In versie 1.2 (aangeleverd door betrokkene) staat onder 'samenwerking met anderen: coalitie' onder meer:

'De gemeente Hilversum investeert veel in de Mediastad en neemt initiatieven in het op de kaart zetten van de digitale creatieve industrie. Diverse activiteiten, waaronder een Media Mile van station naar het Media Park, sluiten heel goed aan op Dutch Media Week. Als partij in het bestuur van Dutch Media Foundation draagt de gemeente Hilversum al bij in de samenwerking.'

Uit de overgelegde stukken blijkt dat in 2018 is gesproken over de begroting van de Dutch Media Week en over een nieuwe governancestructuur. Aan tafel zitten onder meer ambtenaren, Beeld en Geluid, het bestuur van DMF en c.q. inclusief betrokkene. Besluiten tot toekenning van subsidies worden genomen in overleggen van de stuurgroep Media, die bestaat uit verschillende ambtenaren en betrokkene. Betrokkene is gemandateerd om deze besluiten namens het college van B&W te nemen.

Per brief van 19 april 2018 verzoekt de directeur van DMF aan betrokkene om een bijdrage voor de Dutch Media Week 2018:

'Geachte [betrokkene],

In aansluiting op onze aanvraag van 8 maart 2018 stuur ik u hierbij een aangepaste aanvraag om financieel bij te dragen aan Dutch Media Week 2018.

In de begroting (zie bijlage) hebben we een aantal kostenposten naar beneden toe bijgesteld. Aan de inkomsten kant ziet u dat de bijdrage van Beeld en Geluid is verhoogd.

Aan de programmakant zijn twee nieuwe projecten toegevoegd: een documentaire '100 jaar Mediastad' die door omroep MAX geproduceerd gaat worden en een 'roadshow' waarmee we de betrokkenheid van de Hilversumse bevolking bij Dutch Media Week willen vergroten.

Het geheel resulteert in het verzoek aan de gemeente Hilversum om € 290.000,- excl. BTW bij te dragen. Onderdeel hiervan is een bijdrage aan de Open Studio Dagen van € 50.000,- waarvoor eerder een intentieverklaring is afgegeven (23 augustus 2016).

Met vriendelijke groet,

[Directeur DMF]

Directeur Dutch Media Foundation

Namens Dutch Media Foundation en Instituut voor Beeld en Geluid'

Bij beschikking van 4 juli 2018 kent de gemeente een subsidie toe van € 125.000 aan DMF voor de uitvoering van de Dutch Media Week. Per genoemde datum wordt ook een bedrag van € 50.000 toegekend voor de uitvoering van de Mobile Movie Days en een bedrag van € 50.000 voor de Open Studio Dagen. De aanvragen dateren van 30 mei 2018 en zijn getekend door de directeur van DMF, niet-zijnde betrokkene.

Beeld en Geluid ontvangt in 2018 een bedrag van € 25.000 aan subsidie voor de projecten Familie Festival en Media Summer Night en een bedrag van € 30.000 voor het project Dutch Media Week Nodigt u uit! 2018. Ook deze aanvragen dateren van 30 mei 2018; de beschikkingen zijn van 4 juli 2018.

Betrokkene heeft bij monde van zijn raadsvrouw over de subsidieaanvraag en -behandeling voor Dutch Media Week 2018 als volgt verklaard:

'In eerste instantie is er een gezamenlijke aanvraag geweest van B&G en DMF voor een bedrag van 421K voor de organisatie van DMW 2018. Deze aanvraag was voorzien van een positief ambtelijk advies. Dit is in de Stuurgroep Media van 12 maart 2018 besproken. [Betrokkene] heeft toen aangegeven hier niet mee akkoord te kunnen gaan gezien o.a. de grootte van het gevraagde bedrag. Er is toen afgesproken om in gesprek te gaan met de beide partijen, waarbij vertrekpunt was het beschikbare gealloceerde budget binnen het programma Media, zoals dat ook in 2017 was ingezet. Daarbij gebruik makend van de ontwikkelingskoers zoals beschreven in het visiedocument van Blue Yard.

Hierover is toen een bestuurlijk overleg geweest met B&G en DMF. Hierin is afgesproken om de subsidieaanvragen aan te passen en de ontwikkeling in gang te zetten naar een nieuwe governance en aansturing van DMW waarin B&G een leidende rol gaat nemen, daarmee invulling gevend aan het advies van Blue Yard.

Hierna is een aangepaste totale aanvraag van 290K opgesteld door B&G en DMF. Deze is besproken in de Stuurgroep Media van 07052018. Daar is nog eens kritisch gekeken naar financiering en inhoud. Conclusie van [betrokkene] was dat de synergievoordelen van de nieuwe opzet en de inzet van B&G onvoldoende terugkwamen in o.a. de begroting. Dit is opnieuw besproken in een bestuurlijk overleg met B&G, DMF (incl. [medebestuurder DMF]) op 25 mei waarin zowel de begroting als de nieuwe governance op de agenda stonden.

Dit heeft uiteindelijk geleid tot de definitieve aanvragen van B&G en DMF, groot 260K. Deze zijn vastgesteld in de stuurgroep Media van 11 juni, te financieren uit het bestaande beschikbare media budget.

Op 25 juni is dit besluit in een bestuurlijk overleg met B&G toegelicht en zijn er afspraken gemaakt over de herinrichting van de governance met B&G als trekker/ leidende partij in de organisatie van DMW. Afspraken die na de zomer door B&G verder zijn uitgewerkt.'

Uit de overgelegde stukken wordt verder duidelijk dat in 2018 verschillende gesprekken zijn gevoerd over de toekomst van Dutch Media Week en de governancestructuur.

In een ambtelijke notitie van 7 mei 2018 wordt opgemerkt:

'De eerder besproken zorg of de Dutch Media Foundation voldoende professionaliteit en slagkracht heeft om een dergelijk event aan te kunnen is voor de korte termijn gerepareerd door het vormen van één programmabureau met Beeld en Geluid. Voor 2019 wordt een nieuwe governance structuur voorzien.'

In een overleg op 25 juli 2018 tussen betrokkene en Beeld en Geluid wordt de governancestructuur geagendeerd. In een ter voorbereiding op dit gesprek opgestelde notitie, staat het volgende:

'Nieuwe governance DMW

Achtergrond:

In de (her)positionering van Hilversum is de transitieopgave van de media industrie naar een meer digitale content industrie een rode draad.

Onderdeel daarvan is het zichtbaar maken van de rol en betekenis van media. Eén van de belangrijke dragers hierbinnen is DMW. Diverse partijen hebben uitgesproken DMW verder te willen ontwikkelen de komende jaren tot een (inter)nationaal toonaangevend event.

De ontwikkelingsrichting is vastgelegd in het door Blue Yard ontwikkeld concept.

Om hier te komen worden ook aanbevelingen gedaan voor een heldere, professionele governancestructuur die past bij het uitgesproken ambitieniveau. De huidige manier van werken en aansturing was voor de "oude" situatie toereikend, maar vraagt om een aanpassing. Daarnaast zitten er enkele weeffouten en overlappingen in de bestuurlijke

constructies. Dat maakt het onoverzichtelijk in termen van verantwoordelijkheid en aansturing, zowel bestuurlijk als operationeel. Ook de buitenwereld zoekt naar helderheid in termen van wie is van wat. Dit jaar is de beweging naar de nieuwe structuur ingezet, maar nog niet volledig uitgewerkt. In dit voorstel wordt de structuur geschetst voor de komende jaren, waarbij o.a. voortgeborduurd wordt op de afspraken die gemeente en B&G hebben gemaakt op 5 december 2017.

Uitgangspunten:

- DMW wordt ontwikkeld vanuit 1 gedachte/ 1 overkoepelend concept waar de visie van Bleu Yard de uitgangspunten voor biedt.
- Onderliggende bestaande deelconcepten zullen voor zover passend ondergebracht worden in de nieuwe werkwijze en programmatisch gekoppeld.
- De toekomstige werkwijze wordt bepaald door verdere uitbouw en invulling overall-programmering.
- DMW gaat vooralsnog uit van het zogenaamde haltermodel: weekend-week-weekend.
Voor doelgroepen en potentiële deelnemers/ partners moet helder zijn hoe de aansturing verloopt

De nieuw op te zetten structuur geeft:

- helderheid in rollen en verantwoordelijkheden
- ruimte aan het opbouwen van draagvlak en partnerdeelname
- invulling aan de nieuwe rol van B&G in de ontwikkeling
- ruimte voor blijvende betrokkenheid van de gemeente op adviserend en programmatisch niveau
- voorkomt dubbellingen en stapeling van juridische constructies
- zet de "industrie" in zijn kracht als belangrijkste drager van DMW

De meest voor de hand liggende constructie is dat **B&G formeel de initiatiefnemer** van DMW wordt. Onder haar vlag wordt een programmabureau ingericht (al of niet met externen) dat qua aansturing op afstand van B&G komt te staan.

Voor het draagvlak van de (toekomstige) DMW is het van belang een **Raad van Advies** te hebben die enerzijds inhoudelijk sterk is en anderzijds ruimte biedt voor de majeure partners om zichtbaar te zijn en mee te bouwen aan de DMW. Zij hebben een belangrijke zware adviserende rol aan het programmabureau als het gaat om het uitzetten van de strategische koers, het bepalen van het jaarthema en majeure conceptwijzigingen. Tevens zetten zij hun netwerken in om DMW verder mee te ontwikkelen. De RvA komt 2 a 3 x per jaar bijeen.

Deelnemers van de RvA: (CEO niveau) directeur B&G/ wethouder EZ en Media/ directie creatieve bedrijven/ Dutch Media Council/ Kennisinstellingen DDA CEO partners ....)

Het programma bureau valt formeel gezien dus onder B&G, maar opereert zelfstandig. In de vertaling van de strategische lijnen vanuit de RvA naar business development wordt zij "aangestuurd" door een **kernteam** dat periodiek overleg heeft met de programmadirectie. In het kernteam zijn in ieder geval vertegenwoordigd: B&G/ (nieuwe) hoofd sponsoren) / Hilversum Marketing/ gemeente/ Events in business (gezien voorgeschiedenis) ....

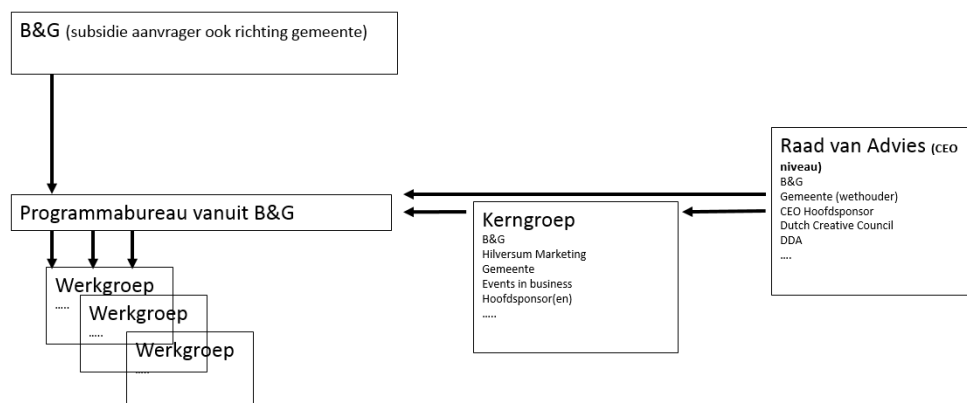
Voor de uitvoering van DMW is een **programma bureau** nodig dat verantwoordelijk is voor o.a: Overall-programmering en communicatie

Partnerverwerving

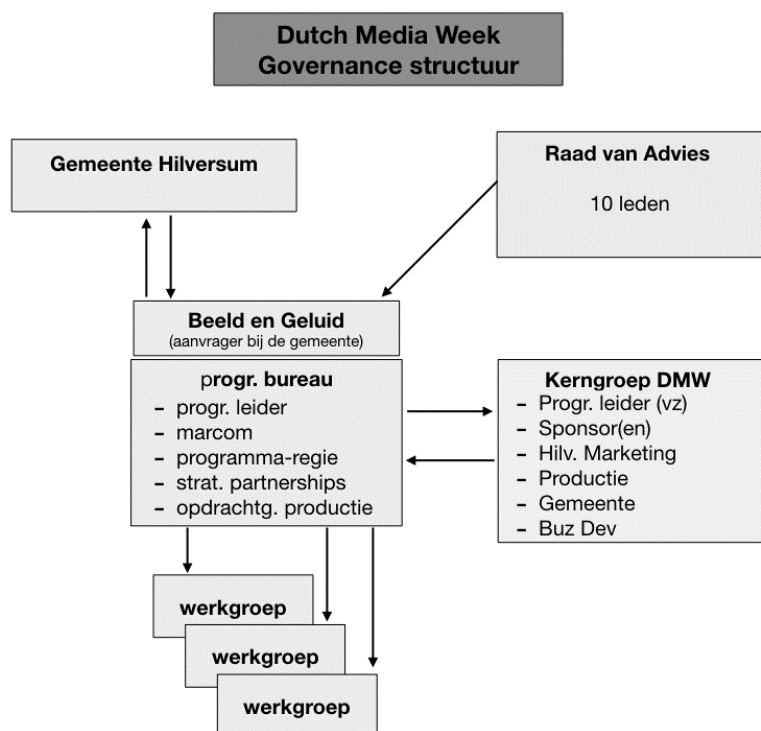
Executie (ism derden)

Onder het programmabureau hangen diverse **werkgroepen** waarin vertegenwoordigers zitten van deelnemende partijen op thema op activiteit.'

Bij genoemde notitie zit de volgende structuur:

In een overleg op 26 oktober 2018 wordt de inmiddels verder uitgewerkte governancestructuur besproken. Hierbij geldt de volgende structuur als uitgangspunt:

Gevraagd om een toelichting op de hiervoor genoemde stelling dat de huidige bestuurlijke constructies 'enkele weeffouten en overlappenden' kent, verklaart de betrokken ambtenaar dat dit onder meer betrekking had op de rol van betrokkene in het bestuur van DMF, die in de 'hectiek van toen' bij DMF is ingestapt, maar waarvan met het oog op de toekomst een duidelijker rolafbakening wenselijk bleek. De governance van de Dutch Media Week en de intentie om de organisatie onder te brengen bij Beeld en Geluid, is regelmatig onderwerp van gesprek geweest in contacten tussen wethouder, ambtenaren, B&G en DMF en dit is ook bij het college van B&W bekend. Door een wisseling in de directie van Beeld en Geluid is dit later tot stand gebracht dan vooraf was beoogd. Op 5 december 2017 is een intentieovereenkomst gesloten tussen gemeente en Beeld en Geluid, het zogeheten 'speculaasakkoord'. Het college van B&W heeft met deze overeenkomst ingestemd.

In 2019 kent de gemeente een subsidie toe van € 280.000 aan Beeld en Geluid. De aanvraag dateert van 18 maart 2019, de beschikking is van 16 april 2019. De aanvraag is besproken in de collegevergadering van 2 april 2019. In het collegevoorstel staat onder meer het volgende:

'Beeld en Geluid heeft de organisatie van DMW heringericht. Daar functioneert een programmabureau onder eindverantwoordelijkheid van de directeur van Beeld en Geluid. Het programmabureau wordt geadviseerd door een in te richten Raad van Advies, samengesteld vanuit diverse geledingen. Er is een adviesrapport opgesteld door Blueyard waarin heldere lijnen zijn uitgezet voor een toekomstgerichte ontwikkeling. De ontwikkeling van DMW past binnen de lijnen die de gemeente heeft uitgezet o.a. in de regiodeal programmering (positionering en acquisitie), versterking van de programmering op oa het Media Park, het verbinden van de stad met het Media Park en marketingdoelstellingen.'

En:

'De gemeente was lange tijd één van de belangrijkste trekkers van DMW. In de fase van opstart en ontwikkeling was dit een logische rol. Nu de DMW in de basis staat, is het voor de continuïteit en draagvlak van belang dat de regie buiten de gemeentelijke organisatie komt te liggen. Beeld en Geluid is daar mede gezien haar landelijke positie een logische partij voor. De huidige activiteiten van Beeld en Geluid worden niet door de gemeente gefinancierd. DMW zal in nauwe samenwerking met organisaties als Hilversum Marketing en Media Perspectives plaatsvinden.'

Nevenfunctie betrokkene

Betrokkene is sinds 10 maart 2017 bestuurder (secretaris) van Stichting Dutch Media Foundation. Hij vormt daarmee het bestuur, samen met een tweede statutaire bestuurder (voorzitter). Daarnaast is er een gevolmachtigd bestuurder (directeur).

Betrokkene verklaart over de totstandkoming van zijn positie in het bestuur van DMF:

'In 2015 wilde de gemeente zichzelf meer als mediastad op de kaart zetten (doelstelling bij raadsmeerderheid vastgesteld in een uitgebreide beleidsnota "tipping point") om een goed (ondernemers)klimaat te krijgen en digitale creatieve bedrijven tot bloei te brengen. In dat kader werd besloten dat de gemeente graag wil meewerken aan een uitgebreidere variant: de Dutch Media Week. Eind 2015 stelde [tweede bestuurder DMF] in dat kader voor een groots concert te organiseren aan de Raadhuisvijver in Hilversum en dat op prime time uit te zenden op tv. De gemeente wilde dat graag stimuleren. DMF kreeg de bestuurlijke verantwoordelijkheid en de omroepen organiseerden de uitzending op tv, de gemeentelijke organisatie organiseerde de omgeving, tribunes, toegang, catering, raadhuisfestival, etc.

Een voorval aan het begin van dit eerste concert – op 14 juli 2016 – heeft er uiteindelijk toe geleid dat de gemeente besloot om ook onderdeel van het bestuur uit te willen maken. Er leek onweer op komst te zijn, waardoor de brandweer waarschuwde voor de gevaren van de huidige opzet. De burgemeester, [tweede bestuurder DMF] en ik hielden crisissoverleg over het gebruik van tv-camera's en andere praktische zaken, ten aanzien van de brandweer waarschuwing. Naar aanleiding van dit incident was [tweede bestuurder DMF] van mening dat hij niet alleen in het bestuur van DMF kon blijven zitten, als tegelijkertijd de gemeente zo'n groot onderdeel van de organisatie voor haar rekening nam. De gemeente kon zich daarin vinden. Op grond daarvan werd besloten dat de gemeente meer bestuurlijke verantwoordelijkheid moest nemen bij de organisatie van het Dudok concert als onderdeel van de Dutch Media Week, dat tenslotte tot doel had activiteiten te organiseren, zodat Hilversum optimaal wordt gepromoot als mediastad. In dat kader zou ik uiteindelijk als verantwoordelijk wethouder vanuit de gemeente deel uit gaan maken van het bestuur van DMF.

Daarom werd besloten dat de gemeente ten minste één bestuurder, qualitate qua diende te benoemen in het bestuur van DMF. Dat werd ik. De statuten zijn hierop aangepast. (...)

Omdat ik als wethouder voor media directe verantwoordelijkheid draag voor het mediaprofiel van Hilversum was ik de logische kandidaat. Sinds 10 maart 2017 ben ik dan ook als wethouder met de portefeuille media qualitate qua bestuurder bij DMF.'

Over zijn betrokkenheid bij subsidieverstrekking aan DMF verklaart betrokkene:

'Gedurende de periode dat ik bestuurder was (noch daarvoor), was ik niet betrokken bij de aanvragen van subsidies. Deze aanvragen werden opgemaakt door Events in Business, een Hilversums bedrijf dat sinds jaar en dag de Open Studio Dagen en later de Dutch Media Week organiseerde. Het leeuwendeel van de subsidie-aanvragen voor 2017 zijn overigens ingestuurd voor mijn formele aanstelling als bestuurder. Over deze subsidie aanvragen heeft het hele College van B&W positief geoordeeld op de wijze die ik hiervoor (...) heb toegelicht. Omdat mijn bestuursfunctie q.q. was, bedoeld om erop toe te zien dat de subsidiegelden op een correcte wijze werden besteed en ik mij niet bezighield met de subsidieaanvragen, vindt en vond geen belangenverstrengeling plaats.

Het was overigens de bedoeling dat de Dutch Media Week vanaf de editie 2018 zou worden georganiseerd via de stichting Beeld & Geluid. Het was dan ook de bedoeling dat subsidie aanvragen voor dat jaar vanuit Beeld en Geluid zouden worden aangevraagd. Dit wordt ook duidelijk uit het convenant dat gemeente en Beeld en Geluid tekenden eind 2017 tijdens een college vergadering bij Beeld en Geluid, waarbij ook gesproken is over de bestaande en toekomstige governance van de Dutch Media Week. Vanwege de directie wisseling die bij Beeld en Geluid plaatsvond kon hier uiteindelijk pas in 2019 uitvoering aan gegeven worden. Voor de editie 2018 was sprake van een stuurgroep bestaande uit medewerkers van Beeld en Geluid, gemeenteambtenaren en medewerkers van Events in Business. Saignant detail is dat deze groep voor de editie kwam met een veel hogere subsidie-aanvraag dan uiteindelijk werd toegekend, omdat ik als verantwoordelijk portefeuillehouder het gevraagde budget fundamenteel omlaag bijstelde. Op dit moment lopen subsidieaanvragen voor de editie 2019 en verder dus via Beeld en Geluid en helemaal niet meer vanuit DMF en is DMF alleen nog betrokken bij de inhoudelijke invulling van de programmering.'

In reactie op de verklaring van de burgemeester dat deze niet op de hoogte was van de functie van betrokkene in het bestuur van DMF, verklaart de raadsvrouw van betrokkene:

“Het is goed mogelijk dat de burgemeester niet specifiek op de hoogte was dat [betrokkene] secretaris van het bestuur was, noch wat de tekst daarover in de statuten was. Getuige perspublicaties, mailverkeer met [tweede bestuurder DMF] en ambtelijke contacten was de burgemeester echter wel op de hoogte van zijn bemoeienis bij de organisatie van de DMW en zijn bestuurlijke betrokkenheid. Illustratief in dat kader is de advertorial dat ambtenaren die onder de Burgemeester vallen in augustus 2017 hebben uitgebracht (hier is een bijlage toegevoegd). In dat bericht wordt uitgebreid toegelicht dat hij bestuurder is van Dutch Media Foundation.”

De bewuste advertorial betreft een artikel, gepubliceerd in Broadcast Magazine, waarin betrokkene en de bestuurder van DMF gezamenlijk aan het woord komen over Dutch Media Week. Uit overgelegde e-mails blijkt dat ambtenaren betrokken waren bij de totstandkoming van het artikel. In het artikel staat onder meer het volgende:

‘[Directeur DMF] (...) werkt nauw samen met de Hilversumse wethouder media en cultuur [betrokkene], die als bestuurslid zitting heeft in de Dutch Media Foundation samen met [medebestuurder DMF] van Omroep MAX.

3.5 Bevindingen inzake overige nevenfuncties

In deze paragraaf geven wij onze bevindingen weer met betrekking tot de functies die door betrokkene als persoonlijke nevenfuncties zijn bestempeld. De functies van betrokkene binnen D66 en bij het Nederlands Dachau Comité zijn in het kader van dit onderzoek geen onderwerp van vragen c.q. discussie (geweest). Om die reden laten wij deze functies hier buiten beschouwing.

3.5.1 WIPAC B.V.

WIPAC B.V. is eind 2000 opgericht en betreft een persoonlijke b.v. van betrokkene: betrokkene is enig aandeelhouder en enig bestuurder. Volgens opgave aan het Handelsregister betreft het een beheer- en pensioenmaatschappij. Tussen gemeente Hilversum en deze b.v. bestaat géén subsidierelatie, zo volgt uit inlichtingen van de gemeente Hilversum.

Betrokkene heeft toegelicht dat hij vanuit WIPAC B.V. in de periode tussen 2000 en 2007 zijn salaris als zelfstandig ondernemer ontving. Van 2007 tot 2012 was WIPAC B.V. volgens zijn verklaring actief met potentiële financiering van startende ondernemingen, maar was volgens betrokkene geen sprake van bezoldiging. Betrokkene geeft aan dat hij, voordat hij wethouder werd in Muiden in 2012, met verschillende startups heeft gesproken over het eventueel investeren in die bedrijven. Daarna is dat volgens zijn verklaring nooit meer voor gekomen. Hij sluit niet uit dat hij na zijn wethouderschap weer interesse zou kunnen hebben in het helpen opstarten van spannende bedrijfsinitiatieven. Echter gedurende zijn wethouderschap is dat niet aan de orde noch ooit aan de orde geweest.

Vanaf 2012 tot heden is de onderneming slapend met als enige activiteit het beheer van het pensioen van betrokkene, dat aan Theodor Gilissen is uitbesteed. Volgens betrokkene is WIPAC B.V. geen aandeelhouder van andere ondernemingen, anders dan via de beleggingsportefeuille van Theodor Gilissen belegd. Tot 2016 was WIPAC B.V. met een compagnon aandeelhouder van DPG Berbée & Jaeger B.V. Betrokkene heeft volgens zijn verklaring deze b.v. samen met zijn compagnon nog verschillende jaren aangehouden in de gedachte ooit misschien nog eens met elkaar een bedrijf te starten c.q. over te nemen. Toen dit enkele jaren geleden wel heel ver weg kwam te liggen is de b.v. ontbonden.

De burgemeester heeft in het interview met BING aangegeven dat hij naar aanleiding van een eerste screening van een tegen betrokkene ingediende (andere) integriteitsmelding, inzage heeft gehad in jaarrekeningen en aanverwante stukken. De burgemeester verklaart hierover dat hem is gebleken dat WIPAC B.V. geen raakvlakken heeft met of belangen heeft in partijen in Hilversum. Onderhavig onderzoek richt zich (primair) op (het melden van) nevenfuncties en mogelijke belangenverstrengeling ten gevolge van het toekennen van subsidies. Wij begrijpen dat de uitkomsten van de hiervoor genoemde eerste screening niet hebben geleid tot de conclusie dat een feitenonderzoek gewenst is, waardoor ons terughoudendheid past.

3.5.2 Gooische Bierbrouwerij

Gooische Bierbrouwerij B.V. is begin 2015 opgericht. De brouwerij is actief in foodhall MOUT op het Marktplaats in Hilversum. Het is volgens betrokkene de enige bierbrouwerij in Hilversum en het is een erkend WAJONG-bedrijf waar 'wajongers' en andere mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een plaats krijgen om te werken. De bierbrouwerij is nauw betrokken bij de stad Hilversum. Zij organiseert veel niet-gesubsidieerde events in Hilversum op het Marktplaats.

Betrokkene is blijken openbare gegevens geen bestuurder van deze b.v. De openbare registers bieden geen inzicht in de vraag wie aandeelhouders zijn. Tussen gemeente Hilversum en deze b.v. bestaat géén subsidierelatie, zo volgt uit inlichtingen van de gemeente Hilversum.

Betrokkene treedt volgens zijn verklaring sinds 2016 op als (onbezoldigd) ambassadeur van de Gooische Bierbrouwerij. Dit betreft een persoonlijke nevenfunctie, ofschoon zijn betrokkenheid als ambassadeur voor de brouwerij met name interessant is vanwege zijn functie als wethouder en het feit dat hij een publiek figuur is.

De website van de Gooische Bierbrouwerij vermeldt onder meer het volgende:

'Ambassadeurs

De Gooische Bierbrouwerij heeft ruim 50 ambassadeurs. Onze ambassadeurs dragen onze Brouwerij een warm hart toe en ondersteunen ons financieel. Zij delen ons verhaal en onze bieren met hun netwerk en hun vrienden. Elk jaar organiseren wij de Ambassadeurs Proeverij in onze Brouwerij. De ambassadeurs verbinden zich voor 5 jaar aan onze Brouwerij, waarna de mogelijkheid wordt geboden om het ambassadeurschap al dan niet te continueren.'

Betrokkene verklaart dat hij geen investeringen heeft gedaan in de Gooische Bierbrouwerij noch enig (ander) financieel belang heeft. Een- à tweemaal per jaar spreekt hij daar tijdens een evenement. De afgelopen jaren heeft hij als ambassadeur c.q. spreker het door de brouwerij aangeboden bierpakket met glazen niet aangenomen, naar eigen zeggen omdat hij zich op dat terrein geen negatieve beeldvorming wil veroorloven.

Wij hebben een van de eigenaren van de Gooische Bierbrouwerij bevestigd. Deze verklaart dat tussen betrokkene en de bierbrouwerij over en weer geen sprake is van (financiële) belangen of verplichtingen. Het ambassadeurschap van betrokkene is onbezoldigd en vrijblijvend. Een enkele keer spreekt betrokkene tijdens een bijeenkomst of evenement. Hij ontvangt daarvoor geen vergoeding, zo is ons medegedeeld.

Noch is door melders gesteld, noch is uit het onderzoek gebleken dat concrete aanwijzingen bestaan dat sprake zou kunnen zijn van onregelmatigheden met betrekking tot de nevenfunctie van betrokkene bij de brouwerij.

3.5.3 Metropoolregio Amsterdam, Economic Boards Amsterdam en Utrecht

De Metropoolregio Amsterdam (MRA) is een bestuurlijk samenwerkingsverband van de provincies Noord-Holland en Flevoland, 32 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam. De burgemeester en betrokkene maken namens Gooi en Vechtstreek (onbezoldigd) deel uit van de MRA Regiegroep, die dient als bestuurlijk opdrachtgever voor het bureau. Deze regiegroep bestaat uitsluitend uit politieke ambtsdragers, zoals wethouders en burgemeesters. MRA richt zich onder meer op het aanjagen van de economie, het verbeteren van de bereikbaarheid en het bouwen van woningen.

Betrokkene is daarnaast (onbezoldigd) lid van het Economic Board Utrecht (domein SLIM) en (onbezoldigd) bestuurslid van Amsterdam Economic Board (AEB), die zich richten op het bewerkstelligen van duurzame economische groei. In deze boards zijn politieke ambtsdragers vertegenwoordigd, alsook bestuurders van kennisinstellingen en leden van Raden van Bestuur van bedrijven. Er is sprake van directe of indirecte financiële bijdragen van de gemeente Hilversum aan genoemde boards – onder meer via de Regio Gooi en Vechtstreek en de MRA.

Betrokkene vervult deze functies volgens zijn opgave op persoonlijke titel. Tegelijkertijd is een verband met zijn positie als wethouder evident.

4. Reactie van betrokkene op bevindingen

In het kader van wederhoor zijn onze bevindingen (de concept-hoofdstukken 1 tot en met 3) op 29 juli 2019 schriftelijk gedeeld met betrokkene en zijn raadsvrouw. Mede vanwege de vakantie van betrokkene hebben wij zijn reactie op 14 augustus 2019 ontvangen. Voor zover deze reactie feitelijke correcties en/of aanvullingen bevatte, is deze in de hierboven weergegeven hoofdstukken verwerkt. Stellingnames ten aanzien van de door betrokkene gewenste weging van feiten hebben wij zoveel mogelijk samengevat weergegeven in deze paragraaf.

4.1 Algemene reactie

In algemene zin reageert betrokkene bij monde van zijn raadsvrouw als volgt op de hoofdstukken 1 tot en met 3:

1. In dit rapport wordt veel te weinig aandacht geschonken voor het (door de raad vastgestelde) beleid van de afgelopen jaren. Er is immers expliciet gekozen voor ondersteuning aan diverse activiteiten in verband met de mediasector. Dat is ook duidelijk in de jaarlijkse begroting waar de Raad toch ook een heel proces van beleidsnota's, vragen en debatten omheen heeft. Je zou politiek kunnen vinden dat het gemeenschapsgeld daaraan niet moet worden besteed, maar dan moet daar een politieke meerderheid voor zijn. Gezien de grote ondersteuning bij besluitvorming over beleidsnotities en de begrotingen kan worden geconcludeerd dat het doel en de middelen dus op een zeer ruime meerderheid kunnen rekenen.

Reactie BING: Dit is belangrijke context, met een kanttekening: het onderzoek ziet niet (primair) op de vraag of de raad heeft ingestemd met het ondersteunen van activiteiten in de mediasector, maar op de combinatie van dit feit en het feit dat betrokkene verschillende (q.q.-)functies in gesubsidieerde instellingen vervult.

2. Ten aanzien van de stukken die zien op [betrokkene] het volgende. Het rapport bekijkt het vanuit de bril "had de wethouder hier wel in mogen / moeten zitten of ware het beter geweest dat toch maar niet te doen.; de zogenaamde "nee tenzij benadering." Dat is precies een tegengestelde benadering. De wethouder heeft altijd geprobeerd om de belangen van de gemeente zo goed mogelijk te behartigen en alles gedaan om dat zo goed mogelijk te doen, binnen de grenzen die er zijn. Het is de overtuiging van [betrokkene] en het vorige College dat bemoeienis daarvoor van belang is omdat de gemeente in de uitvoering de belangrijke rol heeft van het toetsen dat de doelen wel beoogd worden, de gelden goed besteed worden (het is immers deels belasting geld), er optimaal van alle samenwerkingen en contacten in de stad gebruik gemaakt wordt en of alles voldoende in lijn met het bredere gemeentebestuur tot stand komt. [Betrokkene] beoordeling van functies en rollen ging dan ook altijd uit van de zogenaamde "ja mits benadering". Dat zou het uitgangspunt moeten zijn binnen dit onderzoek.

Reactie BING: Wij behandelen dit punt in hoofdstuk 5.

3. Verder valt op dat het rapport veel ruimer is dan de twee onderzoeksvragen die aan [betrokkene] zijn medegedeeld. Er is veel aandacht voor Hilversum City Marketing en Mediaperspectives, terwijl hij daarin geen rol speelde. Het onderzoek lijkt te zijn uitgebreid. Voor zover dat de positie van [betrokkene] betreft, had dit hem gemeld moeten zijn. Nu dat niet zo is, maar het gaat om nader onderzoek naar andere aspecten dan [betrokkene], dient dat helder te worden aangegeven. Daarbij dient ook te worden aangegeven dat [betrokkene] hierover niet is gehoord.

Reactie BING: Betrokkene heeft op 17 mei 2019 een brief ontvangen met tekst en uitleg over het onderzoek, inclusief de reikwijdte. Daarin is hem tevens de mogelijkheid geboden kennis te nemen van de opdrachtbevestiging zoals die tussen BING en het presidium is overeengekomen. In de opdrachtbevestiging wordt verwezen naar de vragen van de begeleidingscommissie van 8 mei 2019 (zie bijlage 1). Betrokkene heeft op zijn verzoek de meer gedetailleerde vragen van de begeleidingscommissie integraal ontvangen en heeft kennis kunnen nemen van alle feiten en omstandigheden zoals weergegeven in deze rapportage. Door melders zijn vragen opgeworpen met betrekking tot een eventuele rol van

betrokkene bij entiteiten, maar waar hij – naar blijkt uit het onderzoek – geen nevenfunctie vervult. De bewuste paragrafen zijn opgenomen om ook op dit punt klaarheid te scheppen.

4. *De opmerking ontbreekt in dit rapport dat de partij van melder 1, de SP, voor het grootste deel waarop het onderzoek zich richt onderdeel van het college/ de coalitie uitmaakte en daarmee een nog grotere verbondenheid had met het beleid en de uitvoering. Ze hadden immers een wethouder die in het college zat en uit de eerste hand over alle info beschikte. Melder 1 zat bovendien bij minimaal twee wekelijks coalitieoverleg waar juist zo intensief over het dudokconcert en Dutch Mediaweek, alsook over andere activiteiten is gesproken. Het is opvallend dat het zwaartepunt van de feiten net met name in de periode ligt waarin de SP medeverantwoordelijk was voor de uitvoering.*

5. *Meer algemeen geldt dat in deze kwestie het moeilijk is om weg te blijven bij de politieke strijd die wordt gestreden. Deze hele kwestie gaat in de kern over het uitvechten van een politieke kwestie, namelijk het wel of niet betrokken zijn/ investeren in economie, meer specifiek de mediasector en evenementen daaromheen. Die politieke strijd moet echter in de Raad worden uitgevochten en niet nadat een duidelijke meerderheidsvorming daarover heeft plaatsgevonden nog eens via de rug van een integriteitskwestie buiten de politieke arena en in de media.*

6. *Het is opvallend dat niet wordt genoemd dat er een publieke aanval in de media gaande is jegens [betrokkene], waarin men suggereert dat hij persoonlijk voordeel zou hebben gekregen bij de functies die hij uitoefent. Dit is geenszins het geval. Het verdient aandacht in dit rapport dat [betrokkene] geen persoonlijke motieven liet meespelen tijdens zijn periode als wethouder en dat hij niet voor eigen gewin heeft gehandeld. Er wordt onvoldoende onderscheid gemaakt tussen integriteit in persoonlijke zin (geen sprake van verrijking) en integriteit in de zin van het volgen van procedures.*

Reactie BING: De opmerkingen 4 tot en met 6 komen voor rekening van betrokkene. Wij hebben deze gemeend weer te moeten geven als onderdeel van zijn verweer. Wij merken op dat – daar waar betrokkene de motieven om jegens hem integriteitsmeldingen te doen, ter discussie stelt, het eerst en vooral zo is dat de hier toegepaste eerste screening aanleiding gaf tot nader onderzoek. Het Stappenplan voorziet erin dat melders geanonimiseerd melding kunnen maken en dat een vermeende schending op zijn merites wordt beoordeeld.

7. *Tot slot bevat dit rapport nog geen conclusies. [Betrokkene] wordt ervan beschuldigd dat hij persoonlijke/privé belangen heeft bij de nevenfuncties/subsidieverstrekingen/etc. In de media en door melders wordt gesuggereerd dat hij mogelijk privé zou zijn verrijkt. Dat dient in dit rapport krachtig te worden ontkracht. Het is dan ook voor [betrokkene] schokkend dat er geen conclusie wordt getrokken dat er géén sprake is van enige persoonlijke verrijking oid. Er wordt geen of onvoldoende onderscheid gemaakt tussen integriteit (in persoonlijke zin) en dat zaken procedureel niet helemaal zijn gelopen zoals mogelijk optimaal wordt geacht. Dat zou zeker gezien de publicitaire aandacht en de laster expliciet moeten worden aangegeven in de conclusies. Bijvoorbeeld: “mogelijk hadden enkele zaken procedureel beter gekund, maar in het kader van (de schijn van) belangenverstrengeling heeft betrokkene niet voor eigen gewin dan wel eigen belang voor hemzelf dan wel anderen gehandeld. Dit valt temeer te concluderen omdat duidelijk is dat iedere handeling in ambtelijk brede zin is behandeld”*

Reactie BING: Zowel telefonisch als schriftelijk (op 29 juli 2019, bij het voorleggen van de hoofdstukken 1 tot en met 3) hebben wij aangegeven dat alvorens tot een weging van feiten te komen, wij eraan hechten dat wij alle feiten juist en volledig in beeld hebben. Bovenstaande opmerkingen van betrokkene bij monde van zijn raadvrouw over (het ontbreken van) bepaalde conclusies zijn dus voorbarig.

4.2 Overige opmerkingen

Naast de voorgaande opmerkingen, heeft betrokkene bij monde van zijn raadvrouw op onderdelen nog opmerkingen gemaakt, die wij hierna in samenvattende zin weergeven.

In deze reactie voert betrokkene ook anderen op. Wij hebben deze gemeend weer te moeten geven als onderdeel van zijn verweer. Wij wijzen erop dat deze opmerkingen voor rekening komen van betrokkene en dat wij hierop geen wederhoor hebben toegepast.

Betrokkene wijst erop dat andere meldingen die tegen hem zijn gedaan en die geen onderdeel van onderhavig onderzoek zijn, uit dezelfde hoek komen. Er lijkt volgens betrokkene sprake van een hetze jegens hem van enkele mensen. Betrokkene wijst in dit verband op het feit dat ook bij andere collegeleden nevenfuncties ontbraken en dat ook andere collegeleden nevenfuncties bekleden in organisaties die door de gemeente Hilversum worden gesubsidieerd. Ook wijst hij erop dat hij in vele media-artikelen al publiekelijk is veroordeeld.

Betrokkene zegt dat hij zich onmogelijk van de indruk kan onttrekken dat de melding een politieke achtergrond kent. Die achtergrond wordt volgens hem mogelijk mede veroorzaakt door de “pijn, frustratie en woede” die is opgelopen bij het vertrek van de SP en haar wethouder uit het voorgaande college. Betrokkene geeft onder meer aan dat melder 1 andere wegen had kunnen bewandelen dan het indienen van een integriteitsmelding.

Het participeren in samenwerkingsverbanden is volgens betrokkene een spanningsveld dat al jarenlang discussiepunt is binnen de politieke arena van Hilversum. De meerderheid van de raad en het college van B&W vindt volgens betrokkene dat het belang van een (grote) economische sector (en daarmee het voorzieningenniveau in Hilversum als geheel) in de stad, inclusief de media, focus van de overheid verdient. Deze sector staat zwaar onder druk en heeft veel werkgelegenheid verloren. De meerderheid vindt het dan ook terecht dat de gemeente geld investeert in deze sector én dat doet via samenwerking met private partijen. De minderheid meent volgens betrokkene dat de media toch al naar Amsterdam vertrekken en dat Hilversum zich (enkel) zou moeten richten op rustig woongenot. Die minderheid vindt dat de gemeente weinig geld moet investeren in deze sector. In het rapport moet volgens betrokkene rekening worden gehouden met het feit dat de keuze om te investeren in media en dat te doen via private samenwerkingen, een politieke beslissing is die door een meerderheid is gedragen.

Daarnaast is het volgens betrokkene een politieke keuze om ook betrokken te blijven bij de toepassing van subsidies. Bestuurlijke overleggen met een stichting kunnen inderdaad altijd ingepland worden, maar stellen partijen ‘tegenover’ elkaar in termen van verantwoording. De gemeente is meer dan controleur in de doelen die zij wenst te behalen. De gemeente kan als geen ander brede verbinding met anderen tot stand brengen, kent als geen ander soortgelijke voorbeelden en weet hoe uitvoering elders verloopt, weet als geen ander wat er binnen de maatschappij speelt etc. Juist die kennis verrijkt een organisatie en dat lukt niet op basis van bestuurlijke gesprekken. Betrokkene geeft aan dat hij en in ieder geval het voorgaande college, met steun van de toenmalige gemeentesecretaris, de politieke keuze hebben gemaakt om niet alleen subsidies te geven, maar zo ook betrokken te zijn in de uitvoering ervan. Dat de huidige gemeentesecretaris daar een andere visie op nahoudt, is volgens betrokkene niet relevant, omdat het een beleidskeuze van het college van B&W en de raad betreft en hier het politieke primaat geldt.

Uit de diverse reacties op de bevindingen blijkt dat betrokkene de mening is toegedaan dat bij de vraag of sprake is van een q.q.-functie, het erom gaat of de belangen parallel lopen, niet of de gemeente instemt met het vervullen van de functie. Betrokkene geeft aan dat hij altijd helder voor ogen heeft gehad dat de bekleding van een q.q.-functie samenvalt met de positie van wethouder en dat de functiebekleding eindigt bij vertrek als wethouder.

5. Beoordeling

In hoofdstuk 2 is het normatieve kader uiteengezet. In hoofdstuk 3 hebben wij relevante feiten en omstandigheden weergegeven. Dit hoofdstuk is gericht op het geven van een weging van de feiten op basis van de volgende twee onderzoeksvragen:

1. Is sprake van een juiste en volledige opgave van nevenfuncties door de betrokken wethouder?
2. Is door het vervullen van de nevenfuncties en besluitvorming ten aanzien van subsidies, sprake van (schijn van) belangenverstrengeling?

Wij zullen onze beoordeling hierna per onderzoeksvraag uiteen zetten.

5.1 Melden van nevenfuncties

Allereerst gaan wij in op de vraag of sprake is van een juiste en volledige opgave van nevenfuncties door betrokkene. Betrokkene is sinds 2014 wethouder in de gemeente Hilversum. Naast eigenaar van de eigen b.v. (WIPAC B.V.) was betrokkene op dat moment in een tweetal functies actief binnen de eigen politieke partij (D66), bestuurslid van de Economic Development Board Almere en voorzitter van Stichting Nederlands Dachau Comité.

Uit het onderzoek blijkt daarnaast dat verschillende functies gedurende het wethouderschap (2014-heden) tot stand zijn gekomen. Dit betreffen functies bij verschillende stichtingen (Hilversum Media Campus, iMMovator, Centrum, Stadsfonds, Dutch Media Foundation), economische samenwerkingsverbanden (Metropoolregio Amsterdam, Amsterdam Economic Board, Economic Board Utrecht) en bij gemeenschappelijke regelingen (Tomin, Regio Gooi en Vechstreek).

Figuur 1		2014	2015	2016	2017	2018	2019
WIPAC B.V.	Eigenaar						
Stichting Nederlands Dachau Comité	Voorzitter						
D66 Hilversum	Voorzitter						
Thema-afdeling D66 Media en Cultuur	Vice-voorzitter						
Economic Development Board Almere	Bestuurslid						
Metropool Regio Amsterdam	Lid						
Amsterdam Economic Board	Bestuurslid						
Economic Board Utrecht	Lid						
Stichting Hilversum Media Campus	Bestuurslid						
Stichting iMMovator	Lid Raad van Advies						
Stichting Centrum	Lid Raad van Commissarissen						
Stichting Stadsfonds	Lid Raad van Advies						
Dutch Media Foundation	Bestuurslid						
Regio Gooi en Vechtstreek	Lid Algemeen Bestuur						
Werkvoorzieningschap Tomin	Lid Algemeen Bestuur						
Tomin B.V.	Vertegenwoordiger in AvA						
Gooische Bierbrouwerij	Ambassadeur						

Het onderzoek heeft zich mede gericht op de vraag in hoeverre de bestuurlijke gremia van de gemeente Hilversum zijn geïnformeerd over de nevenfuncties die betrokkene bekleedde of bekleedt. Er zijn verschillende 'formele' momenten waarbij betrokkene over nevenfuncties communiceert. Dit is onder meer het geval bij zijn installatie als raadslid na de gemeenteverkiezingen in maart 2018, en bij zijn latere herinstallatie als wethouder in juni 2018.

Op het document 'Verklaring nevenfuncties raadsleden' van 23 maart 2018, vult betrokkene een drietal nevenfuncties in, waaronder die van secretaris bij 'Dutch Media Week'. Eind mei 2018 vindt een zogeheten 'integriteitstoets' plaats voor (kandidaat-)wethouders, alvorens over te gaan tot (hernieuwde) installatie van betrokkene als wethouder. Deze integriteitstoets wordt uitgevoerd door een daartoe gespecialiseerd extern

bureau. Onderdeel van deze toets is onder meer het in kaart brengen van nevenfuncties. Op 28 mei 2018 correspondeert betrokkene met een medewerker van het bureau en stuurt betrokkene in het kader van de integriteittoets zijn cv toe. Dit cv vermeldt niet de lidmaatschappen bij de Metropoolregio Amsterdam en het Economic Board Utrecht en het ambassadeurschap van de Gooische Bierbrouwerij.

Betrokkene vermeldt in zijn cv wél de andere in deze rapportage genoemde functies, waaronder zijn bestuursfunctie bij Dutch Media Foundation. Wij constateren dat van het verzwijgen van deze functies door betrokkene, derhalve geen sprake is. Dit blijkt ook uit andere, minder formele gebeurtenissen.

Vanuit het bureau dat de integriteittoets verricht wordt de vraag opgeworpen of de functies bij Dutch Media Foundation, iMMovator en Hilversum Media Campus q.q.-functies betreffen. Betrokkene antwoordt hierop bevestigend en geeft een korte toelichting. Dit antwoord heeft tot gevolg dat de functies niet worden vermeld in de rapportage van de integriteittoets: het rapport bevat geen overzicht van (vermeende) q.q.-functies of een beschouwing daarvan. Dit is op zichzelf niet ongebruikelijk: de veronderstelling is immers dat q.q.-functies samenhangen met het wethouderschap, na portefeuilleverdeling mogelijk opnieuw worden ingevuld en dat de vraag of bijvoorbeeld sprake is van potentiële botsingen van belangen en verantwoordelijkheden in de eerste plaats een aangelegenheid van interne governance is. Wij behandelen deze vraag – duiding van (mogelijke) q.q.-functies – in paragraaf 5.2. Deze rapportage was – onder geheimhouding – inzichtelijk voor het college van B&W en de raad.

Wij constateren dat de positie van betrokkene als (statutair) bestuurder van WIPAC B.V. niet stond vermeld op de gepubliceerde lijst van nevenfuncties in de periode tussen zijn installatie als wethouder in Hilversum in 2014 en april 2019. WIPAC B.V. stond echter wel genoemd in de (alleen voor college- en raadsleden inzichtelijke) rapportage van de integriteittoets voorafgaand aan de installatie van betrokkene als wethouder in 2018 en had dus moeten leiden tot vermelding in de lijst van nevenfuncties. Hier heeft het naar onze mening aan scherpte ontbroken, zowel bij betrokkene zelf als in zijn bestuurlijke omgeving. Ingevolge artikel 41b lid 3 Gemeentewet berust de verplichting tot het melden van nevenfuncties in de eerste plaats bij een wethouder zelf. Regels met interne werking, zoals opgenomen in de gedragscode, doen aan deze wettelijke verplichting niet af. In de openbaarmaking (publicatie) is het in casu misgegaan. Wat voor betrokkene spreekt is dat WIPAC B.V. – volgens zijn eigen verklaring en die van de burgemeester, die een eerste screening heeft toegepast – vanaf 2012 geen activiteiten heeft ontplooid, anders dan het beheer van vermogen. Hoewel het dus wel degelijk een formele functie betreft, was het geen actieve functie.

Uit de Gemeentewet volgt dat een wethouder die voornemens is een nevenfunctie te aanvaarden, dit aan de raad meldt (artikel 41b lid 2). Met betrekking tot de functies van betrokkene bij de Regio Gooi en Vechtstreek, de Tomingroep en het Stadsfonds is duidelijk dat deze bekend waren bij de raad. Met betrekking tot de functie van betrokkene bij Stichting Centrum Hilversum constateren wij dat deze in elk geval op de gepubliceerde lijst van nevenfuncties heeft gestaan en dus inzichtelijk is geweest. Met betrekking tot de eerder vervulde functies bij Stichting Hilversum Media Campus en iMMovator kunnen wij op basis van de aangeleverde documentatie en de gevoerde interviews niet vaststellen of de raad hierover is geïnformeerd, mede omdat er geen wettelijke voorschriften zijn hoe melding plaats dient te vinden. Wel is duidelijk dat de functies bekend waren binnen het college van B&W en dat betrokkene in de adviesraad van iMMovator zijn voorganger heeft opgevolgd.

Met betrekking tot de functie van betrokkene als medebestuurder van Dutch Media Foundation constateren wij dat het voornemen om deze functie te gaan vervullen, niet is gemeld aan de raad, hetgeen volgens artikel 41b lid 2 Gemeentewet wel had gemoeten. De gedragscode van de gemeente Hilversum schrijft voor dat informatie over het aanvaarden van een nieuwe nevenfunctie binnen één week moet worden gemeld bij de gemeentesecretaris. Wij hebben de voorganger van de huidige gemeentesecretaris niet gesproken, maar feit is dat de functie niet op de lijst van gepubliceerde functies is terechtgekomen. Betrokkene erkent dat er fouten zijn gemaakt en biedt daarvoor zijn excuses aan. Betrokkene verkeert in de veronderstelling dat raad en college van B&W (informeel) op de hoogte waren, maar uit de bevindingen valt slechts op te maken dat raads- en collegeleden van de functie op de hoogte hadden *kunnen* zijn. Van het actief informeren van beide gremia en een (expliciete) consensus over de wenselijkheid van het vervullen van de functie, is geen aanwijzing aangetroffen.

Ook hier stellen wij vast dat betrokkene de functie niet heeft verzwegen en dat de functie in de ambtelijke organisatie wel (expliciet) bekend was. Betrokkene is per 10 maart 2017 bestuurder (secretaris) van DMF geworden. In 2018 is tussen ambtenaren, Beeld en Geluid, het bestuur van DMF en betrokkene gesproken over een nieuwe governancestructuur, derhalve voordat vraagtekens ontstonden die (mede) de aanleiding vormden voor onderhavig onderzoek. Deze nieuwe opzet is – na akkoord van het college van B&W – in 2019 geëffectueerd, naar wij begrijpen door externe omstandigheden later dan gepland.

Wij merken tot slot op dat is gebleken dat met betrekking tot alle collegeleden en de gemeentesecretaris, medio mei 2019 functies zijn toegevoegd. De toegevoegde functies betreffen bij alle genoemde personen in elk geval functies die als 'ambtsgebonden' zijn bestempeld. Bij de burgemeester, drie wethouders en de gemeentesecretaris zijn ook niet-ambtsgebonden nevenfuncties toegevoegd. Wij moeten ten aanzien van deze niet-ambtsgebonden nevenfuncties, juist omdat de regels op dit punt ondubbelzinnig zijn, constateren dat het kennelijk binnen het college van B&W in bredere zin aan scherpte op dit punt heeft ontbroken. Alertheid had wel verwacht mogen worden, mede gelet op het feit dat nevenfuncties van burgemeester en wethouders medio 2017 nog onderwerp van gesprek waren geweest en hierover ook publiciteit was ontstaan (zie 3.2).

5.2 Mogelijke belangenverstrengeling

Het tweede onderdeel van deze beoordeling gaat over de vraag of door het vervullen van de nevenfuncties en besluitvorming ten aanzien van subsidies, sprake is van (schijn van) belangenverstrengeling.

Allereerst past het om een verscherping aan te brengen in deze vraagstelling: de ABRvS heeft door de jaren heen uitspraken gedaan die ingaan op de betekenis en reikwijdte van artikel 28 Gemeentewet en artikel 2:4 Awb. Daarbij heeft de ABRvS in enkele uitspraken die van langer geleden dateren, de term 'schijn van belangenverstrengeling' gebruikt. Van belang om op te merken is dat de ABRvS geen (duidelijk) onderscheid heeft gehanteerd tussen de 'schijn van' en zoiets als 'daadwerkelijke' belangenverstrengeling, welk onderscheid in het spraakgebruik nog weleens wordt gebruikt, als zou het gradueel zijn. Opvallend is bovendien dat de ABRvS de term 'de schijn van belangenverstrengeling' de laatste jaren niet langer hanteert. Om die reden zullen wij, ter voorkoming van misverstanden, spreken over (mogelijke) strijd met artikel 58 juncto 28 Gemeentewet en/of artikel 2:4 Awb.

Daarnaast blijkt uit de uiteenzetting in paragraaf 2.3 dat de ABRvS een aantal uitspraken heeft gedaan die (mede) betrekking hebben op de vraag of een nevenfunctie van een wethouder, ertoe had moeten leiden dat deze zich zou onthouden van deelname aan de besluitvorming met betrekking tot die entiteit. De ABRvS weegt daarbij onder meer of de betreffende entiteit belangen dient die overeenstemmen met het gemeentelijke belang, of anders gezegd: of een wethouder een persoonlijk belang had bij de besluitvorming vanwege de aanwezige dubbelrol. Daarbij lijkt de ABRvS onder meer gewicht toe te kennen aan statuten, de samenhang tussen benoeming en beëindiging in de functie en het wethouderschap en de rol en betrokkenheid van politiek-bestuurlijke gremia zoals de gemeenteraad. In de uitspraken Velsen, Westerschouwen en Tubbergen kwam de ABRvS tot de conclusie dat geen sprake is van een persoonlijk belang en derhalve dat geen sprake is van strijd met artikel 2:4 Awb. Hoe deze uitspraken zich verhouden tot artikel 58 juncto artikel 28 Gemeentewet, wordt niet duidelijk.

Op basis van het voorgaande is duidelijk dat de vraag of sprake is van een q.q.-functie een belangrijke factor is bij de beoordeling van de vraag of sprake is van strijd met artikel 2:4 Awb. Zoals uiteengezet in paragraaf 2.2.2 is de term 'qualitate qua' niet wettelijk gedefinieerd. De term impliceert dat 1) benoeming in de functie en beëindiging van de functie, zoveel mogelijk parallel lopen aan het wethouderschap; en 2) dat zowel aan de zijde van de gemeente, als aan de zijde waar de functie wordt vervuld overeenstemming bestaat over het vervullen van de functie en een aantoonbaar belang hiervan voor de gemeente. De implicatie dat aan de zijde van de gemeente consensus bestaat over het vervullen van de functie, volgt onder meer uit het feit dat de raad bij installatie en bij het tussentijds aanvaarden van nevenfuncties moet worden geïnformeerd. Zou aan de zijde van de raad geen instemming bestaan, dan kan hij daar politieke consequenties aan verbinden. Anders dan betrokkene kennelijk meent, kan een wethouder niet enkel zelfstandig beoordelen of belangen parallel lopen.

Uit het onderzoek blijkt dat betrokkene 1) functies bekleedt of heeft bekleed bij Stichting Stadsfonds Hilversum, Stichting Centrum Hilversum, Stichting Hilversum Media Campus, iMMovator en bij Dutch Media Foundation; 2) dat deze entiteiten subsidie hebben ontvangen van de gemeente Hilversum in de periode dat betrokkene deze functies heeft ingevuld; en 3) dat betrokkene verantwoordelijk portefeuillehouder was en in meerdere gevallen bij mandaat heeft beslist op subsidieaanvragen. Hierbij tekenen wij aan dat – voor zover het onderzoek daarvoor aanwijzingen kon opleveren – niet is gebleken dat betrokkene een rol had bij het aanvragen van subsidies.

Uit de interviews komt het beeld naar voren dat het college van B&W – op basis van de verklaringen met name het college in de periode 2014-2018 – doelbewust heeft ingezet op het ‘aan tafel’ geraken met maatschappelijke partners. Dit heeft geleid tot het (mede) initiëren van Stichting Stadsfonds Hilversum, Stichting Centrum Hilversum, Stichting Hilversum Media Campus en het samenwerken met iMMovator. Volgens verklaringen van de burgemeester en betrokkene past ook DMF in deze lijn.

Zoals uiteengezet in paragraaf 2.2.2, is de wenselijkheid van het oprichten van en het deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen door gemeenten, een geliefd onderwerp van debat. Wat de verschillende publicaties gemeen hebben, is dat erin wordt geconstateerd dat ook wanneer betoogd kan worden dat sprake is van een q.q.-functie, sprake kan zijn van (potentiële) belangentegenstellingen. Toegepast op subsidies kan dit betekenen dat een entiteit baat heeft bij een zo hoog mogelijk bedrag, terwijl de gemeente het belastinggeld doelmatig en efficiënt moet inzetten, zonder willekeur toe te passen. De uitspraak Winsum maakt duidelijk dat zelfs twee lokale overheden, verschillende belangen kunnen hebben vanuit verschillende verantwoordelijkheden en dat het ‘algemeen’ belang kennelijk ook een kwestie van perspectief is, terwijl evident is dat persoonlijke belangen – in de zin van direct persoonlijk voordeel – in dat geval niet primair een rol speelden.

Het dragen van bestuurlijke verantwoordelijkheid voor een besluit dat rechtstreeks betrekking heeft op een entiteit waar dezelfde ambtsdrager een *niet-ambtsgebonden* bestuurlijke functie vervult, zoals het besluit tot toekenning op een subsidieaanvraag, zou naar onze mening de conclusie rechtvaardigen dat sprake is van strijd met artikel 28 Gemeentewet respectievelijk artikel 2:4 Awb. Het dragen van bestuurlijke verantwoordelijkheid voor een besluit dat rechtstreeks betrekking heeft op een entiteit waar dezelfde ambtsdrager *qualitate qua* een bestuurlijke functie vervult, levert blijkens de rechtspraak van de ABRvS (vermoedelijk) geen strijd op met artikel 2:4 Awb, omdat geen sprake is van een *persoonlijk* belang in de zin van ‘*ieder belang dat niet behoort tot de belangen die het bestuursorgaan uit hoofde van de het opgedragen taak behoort te vervullen*’. Kortom: er is geen sprake van een gebrek in de besluitvorming, dat moet leiden tot vernietiging van het besluit. Dit laat – gesteund door de hiervoor aangehaalde publicaties – onverlet dat sprake is van een governance-vraagstuk dat – in casu naar onze mening: nadrukkelijker – onder ogen moet worden gezien. Er kunnen immers nog steeds belangentegenstellingen ontstaan. Ook zijn er risico's met betrekking tot (negatieve) beeldvorming: zo kan het toekennen van subsidie aan met name privaatrechtelijke entiteiten waar de wethouder een bestuurlijke functie vervult, naar derden toe gemakkelijk het beeld van willekeur of bevoordeling oproepen, zeker wanneer deze derden menen zelf tekort te zijn gedaan. Wij gaan hier nader op in bij de aanbevelingen die zijn opgenomen in paragraaf 5.3.

Met betrekking tot Stichting Stadsfonds, de financiering van deze stichting en de positie van betrokkene als lid van de Raad van Advies geldt dat duidelijk is dat bestuurlijke legitimatie bestond – ook van de raad. Met betrekking tot de functies van betrokkene bij Stichting Centrum Hilversum, Stichting Hilversum Media Campus en iMMovator is duidelijk dat de functies bekend waren binnen het college van B&W en – blijkens de interviews – pasten in de lijn die het college van B&W voorstond. Daarmee komen wij tot de conclusie dat – ondanks mogelijke omissies in de aankondiging aan de raad – sprake is van q.q.-functies. Gelet op de uitspraken van de ABRvS lijkt van strijd met artikel 58 juncto 28 Gemeentewet en/of artikel 2:4 Awb geen sprake te zijn, nu met het innemen van de functies een gemeentelijk belang wordt gediend (en dus geen persoonlijk belang) en betrokkene in de meeste gevallen niet geldt als vertegenwoordigingsbevoegd bestuurder van deze entiteiten. Specifiek met betrekking tot Stichting Hilversum Media Campus merken wij nog op dat betrokkene niet als persoon, maar de gemeente als rechtspersoon gold als bestuurslid.

In het specifieke geval van DMF is sprake van een functie als (statutair) bestuurder, in elk geval op papier, die te onderscheiden is van toezichthoudende en/of adviserende functies die betrokkene in persoon bij andere stichtingen inneemt. De statuten van DMF schrijven voor dat het college van B&W bestuurders kan voordragen, maar het college van B&W is hier formeel nooit in gekend. Wij stellen vast dat de functie onvoldoende expliciet is besproken binnen de politiek-bestuurlijke gremia van de gemeente Hilversum, om te kunnen spreken van consensus over de vraag of het vervullen van de functie van secretaris, het belang van de gemeente Hilversum dient. Dit klemmt, temeer omdat het deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen door gemeenten reeds in algemene zin wordt bekritiseerd en een onderbouwing van nut en noodzaak om langs de weg van een (statutaire) bestuursfunctie invloed uit te oefenen, juist dan gewenst lijkt. Dit klemmt ook, omdat uit het onderzoek blijkt dat de uiteenlopende entiteiten, ook onderling met elkaar in verband staan. Zo krijgt DMF niet alleen vanuit de gemeente financiële ondersteuning, maar ook vanuit het Stadsfonds. Bovendien is meer dan eens sprake van een subsidiebesluit dat bij mandaat is genomen en worden Stichting Hilversum Marketing en Stichting Media Perspectives naar voren geschoven om te ondersteunen bij de Dutch Media Week. Dit komt de transparantie van verhoudingen en de mogelijkheid van controle door de raad, niet ten goede.

Bij gebrek aan consensus over de vraag of sprake is van een q.q.-functie, is iedere conclusie over mogelijke strijdigheid met artikel 2:4 Awb en/of artikel 58 juncto 28 Gemeentewet, betwistbaar. Er zijn immers argumenten aan te voeren voor de stelling dat geen sprake is van een q.q.-functie en voor de stelling dat sprake is van q.q.-functie met een formele omissie bij de totstandkoming. In dit verband kan enerzijds bijvoorbeeld gewicht worden toegekend aan het feit dat betrokkene deze functie in tegenstelling tot andere q.q.-functies, wél vermeldt bij zijn installatie als raadslid in 2018 (waarom het onderscheid?) en dat de functie in tegenstelling tot andere q.q.-functies, kennelijk ook bij de burgemeester en de secretaris niet bekend was. Anderzijds stellen wij ook vast dat betrokkene de functie ten tijde van de integriteitstoets desgevraagd als q.q. bestempelt (met als niet-verwezenlijkte maar wel mogelijke consequentie dat deze als zodanig ook in de rapportage zou worden gepresenteerd), dat de functie bij de betrokken ambtenaren ook als zodanig wordt gezien en dat wij menen op te maken uit de woorden van de burgemeester dat de functie van betrokkene bij DMF, zou deze in het college van B&W besproken zijn, vermoedelijk tot instemming zou hebben geleid.

Afgezien van de vraag of sprake kan zijn van strijd met artikel 2:4 Awb en/of artikel 58 juncto 28 Gemeentewet, is het governance-vraagstuk evident. Op grond van het onderzoek is duidelijk geworden dat de governance-structuur van de Dutch Media Week ook intern reeds onderwerp van gesprek was:

'(...) Daarnaast zitten er enkele weeffouten en overlappingen in de bestuurlijke constructies. Dat maakt het onoverzichtelijk in termen van verantwoordelijkheid en aansturing, zowel bestuurlijk als operationeel. Ook de buitenwereld zoekt naar helderheid in termen van wie is van wat. (...).'

Uit de toelichting van de betrokken ambtenaar volgt dat met deze 'weeffout' mede wordt bedoeld op het feit dat de verantwoordelijk portefeuillehouder een plek in het bestuur van DMF inneemt. Dit impliceert dat erkend wordt dat sprake is van rolonduidelijkheid, rolvermenging en/of botsingen van belangen. Daarbij verdient vermelding dat het aanpassen van deze weeffout reeds voor het ontstaan van commotie omtrent een vermeende dubbelrol, is besproken en in gang is gezet.

Het verdient nadrukkelijk opmerking dat geen van de geïnterviewde bestuurders of ambtenaren heeft uitgesproken dat zij de indruk hebben dat betrokkene met het innemen van de bestuurlijke functie bij DMF, verkeerde intenties zou hebben gehad of persoonlijke belangen zou hebben gediend. Wij hebben daar ook geen aanwijzing voor aangetroffen.

Met betrekking tot Stichting Hilversum Marketing en Stichting Media Perspectives merken wij op dat betrokkene hier (momenteel) geen functie bekleedt, zodat géén sprake is van de situatie dat betrokkene als portefeuillehouder, verantwoordelijk voor de toekenning van subsidie, deel uit maakt van de ontvangende partij. Dat de gemeente Hilversum nauw samenwerkt met deze stichtingen, doet daar niet aan af. Van belangenverstrengeling is aldus geen sprake.

Met betrekking tot het ambassadeurschap van betrokkene bij de Gooische Bierbrouwerij merken wij op dat uit het onderzoek naar voren komt dat deze partij geen subsidie van de gemeente Hilversum ontvangt, zodat

reeds op grond hiervan kan worden vastgesteld dat van strijd met artikel 58 juncto 28 Gemeentewet en/of artikel 2:4 Awb geen sprake is. Van subsidiebesluiten die mogelijk onzuiver tot stand zouden zijn gekomen, is immers geen sprake. Dat betrokkene deze functie vervult, staat hem in beginsel vrij – het is ultimo aan de raad om zich uit te spreken over de wenselijkheid van nevenfuncties. Daarbij kunnen ook andere overwegingen een rol spelen, dan louter het voorkomen van een potentiële belangenverstrengeling.

Tot slot merken wij met betrekking tot de Metropoolregio Amsterdam en de Economic Boards Amsterdam en Utrecht op dat betrokkene heeft verklaard dat hij zijn functies aldaar – lid respectievelijk bestuurslid – op persoonlijke titel vervult. Tegelijkertijd is een verband met zijn positie als wethouder evident en zou het naar onze mening voor de hand liggen om deze functie als ambtshalve te betitelen.

5.3 Aanbevelingen

In dit onderzoek nemen de vraag wat een ‘qualitate qua’-functie is en de vraag op welke wijze een gemeente in samenwerkingsverbanden kan deelnemen, een prominente plaats in. Het verdient aanbeveling dat de raad en het college van B&W bij toekomstige situaties nadrukelijker in de gelegenheid worden gesteld zich uit te spreken over het participeren van collegeleden en/of ambtenaren in privaatrechtelijke organisaties, ook als daarmee publieke doelen worden nagestreefd. Het is niet aan BING om een ‘nee, tenzij’ of ‘ja, mits’ uitgangspunt te formuleren – dat is immers het primaat van de politiek. Wel achten wij het verstandig dat (governance)risico's onder ogen worden gezien. Wij herhalen in dit verband nog de belangrijkste overwegingen:

- Een publiekrechtelijke normering ten aanzien van het gebruik van bevoegdheden, besluitvormingsstructuren, toezicht, controle en openbaarheid geldt in het private domein niet. Dat betekent minder waarborgen maar meer bewegingsvrijheid;
- Er kan een botsing van belangen bestaan tussen de gemeente en de privaatrechtelijke rechtspersoon. Hierdoor rolonduidelijkheid ontstaan, kunnen ‘twee petten’ ontstaan en kunnen risico's optreden in de sfeer van politieke verantwoordelijkheid en bestuursrechtelijke of civielrechtelijke aansprakelijkheid. Deze botsing van belangen openbaart zich met name bij problemen;
- De weg van het privaatrecht biedt de meest eenvoudige weg om met maatschappelijke partners op te trekken, maar leidt bij de burger mogelijk tot onduidelijkheid.

De uitkomst van dit debat – de gewenste normering – kan vervolgens worden vastgelegd in de gedragscodes van raad en college van B&W, teneinde voor de toekomst meer houvast te bieden.

Specifiek met betrekking tot gesubsidieerde instellingen geldt naar onze mening dat controle op de besteding van subsidiemiddelen op zichzelf een legitiem argument kan zijn, maar als de wethouder die hierop toeziet vanuit een functie aan de ontvangende kant dezelfde persoon is als de wethouder aan de verstreckende kant die bij mandaat beslist over toekenning, vergt dit – positief geformuleerd – veel vertrouwen in de professionaliteit van de wethouder. Negatief geformuleerd betekent het simpelweg een risico; op misbruik en op negatieve beeldvorming. Niet alleen de individuele wethouder maar ook de gemeente is daarin kwetsbaar. Zou ons gevraagd worden hierover te adviseren, dan zouden wij deze dubbele verantwoordelijkheid afraden.

In dit onderzoek is ook gebleken dat er (administratieve) omissies hebben plaatsgevonden rondom de vastlegging en openbaarmaking van nevenfuncties bij de installatie van de huidige wethouders en dat (vermeende) q.q.-functies om overigens voorstelbare redenen, in de integriteittoets geen onderwerp van beschouwing zijn geweest. Een integriteittoets of (vorm van) risicoanalyse – de term die onze voorkeur heeft – kan helpen potentiële risico's in beeld te brengen en het bewustzijn hierover te verscherpen. Een dergelijke analyse doet evenwel niet af aan de wettelijke verplichting omtrent het melden van nevenfuncties door een wethouder aan de gemeente. Wij bevelen aan dat betrokkenen binnen de gemeente op dit punt de regie in handen houden en de verplichtingen die volgen uit de wet, niet geheel ‘buiten de deur’ beleggen. Als de gemeente verantwoordelijkheden bij derden belegt, verdient het aanbeveling heldere afspraken te maken over rollen en verwachtingen.

Tot slot nog het volgende. Berichtgeving in nieuwsmedia over het toevoegen van nevenfuncties verscheen op de dag dat BING een opdrachtbevestiging voor onderhavig onderzoek aan de begeleidingscommissie

verzond. Over acties gedurende het onderzoek, waaronder het (nog) niet beantwoorden van raadsvragen door het college van B&W gedurende het onderzoek, is naar wij begrijpen wrevel ontstaan. Het is lastig in algemene zin een blauwdruk te geven hoe in situaties als deze te handelen. Wij constateren in het specifieke geval van de (nog) niet beantwoorde raadsvragen dat een belangrijk instrument van democratische controle het recht op informatie voor raadsleden betreft. Ingevolge het Stappenplan integriteitsmeldingen gemeente Hilversum 2018 dient bespreking van onvoorziene situaties plaats te vinden in het presidium. Het nog niet beantwoorden van vragen zou alleen dan moeten plaatsvinden wanneer alle fracties overtuigd zijn van het belang van opschorting. Wij bevelen aan om de diverse aspecten van het proces rondom onderhavig onderzoek binnen het presidium te evalueren, met als doel hier lering uit te trekken.

Bijlage 1 – Vragen van de begeleidingscommissie

Hierna volgt de weergave van de vragen die de begeleidingscommissie bij de totstandkoming van de opdracht heeft meegegeven.

Aantekeningen tbv onderzoek [NAAMI], gesprek met [NAMEN VAN DE BETROKKEN ONDERZOEKERS] op 8 mei 2019, 09.00 uur.

Screening naar integriteitsmeldingen [NAAMI] richtte zich op twee onderdelen:

1. (onvolledige) opgave nevenfuncties
2. Het vervullen van nevenfuncties bij in ieder geval het Stadsfonds (als adviseur) en bij de DMF (als secretaris/bestuurslid)

Ten aanzien van 1:

Er is reeds onderzoek gedaan naar de nevenfuncties van [NAAMI]. Vragen van de kant van de gemeente:

- a) In de rapportage beschrijving van het normenkader (gedragscode en de relevante artikelen in de Gemeentewet over het melden van nevenfuncties, 41b Gemeentewet)
- b) Beknopte theoretische behandeling van de positie van Qualitate qua nevenfuncties. Wanneer is een functie een q.q. functie? is het daarvoor nodig dat een wethouder door het college voor een dergelijke functie wordt voorgedragen/benoemd? Als in de statuten van een externe organisatie staat beschreven dat de wethouder met portefeuille X lid is van het bestuur, is dan benoeming door het college nog nodig?
- c) Beschrijving van de door de gemeente in de praktijk toegepaste werkwijze (interview met gemeentesecretaris)
- d) Check op de juistheid van de bevindingen van de burgemeester; check op opgave die is gedaan aan Berenschot (opvragen bij Berenschot) en beoordelen rapportage Berenschot. Een aantal functies die zijn opgegeven aan Berenschot hebben het rapport van Berenschot niet gehaald, omdat het kennelijk q.q. functies zouden zijn.
Beschrijving nevenfuncties [NAAMI], met tijdlijn (wanneer lid/adviseur) van welke organisatie, beschrijving onderlinge verbanden tussen deze organisaties, wie had welke rol op welk moment? Zijn deze functies Qualitate qua functies of niet? Wisten de raad en het college van deze functies? (Ook ivm het krantenartikel waarin [NAAMI] zegt dat hij contact heeft gehad met [NAAMI] over de DMF) (interview burgemeester) Hoe is de statutenwijziging van DMF op 10 maart tot stand gekomen?
- e) Toetsen informatieverstrekking over nevenfuncties aan normenkader
- f) Conclusie
- g) aanbevelingen

Ten aanzien van 2: mogelijke belangenverstrengeling bij het toekennen van subsidies

- a) Beschrijving van het normenkader (artikel 58 jo artikel 28 Gemeentewet)
- b) Beschrijven normenkader in situaties waarin een wethouder participeert in een externe stichting als adviseur of als bestuurslid. Mag een wethouder dan nog meestemmen over de door die instellingen aangevraagde subsidies? Gelden voor deze functies onverkort de regelingen zoals bedoeld in artikel 58 Gemeentewet jo artikel 28 Gemeentewet? Maakt het daarbij uit of er sprake is van Qualitate qua functies? Met andere woorden, als er een Qualitate qua functie is, is er dan nog reden om niet mee te stemmen, gelet op het feit dat de belangen dan kennelijk parallel lopen?
- c) Beschrijven werkwijze college mbt subsidieaanvragen. Welke regelingen/afspraken zijn er? O.a. mandaatregeling voor individuele wethouders om subsidies tot bepaalde bedragen toe te kennen (interview gemeentesecretaris)

- d) beschrijving van de subsidievragen die door DMF en/of het Stadsfonds en/of iMMovator, Hilversum Mediacampus en Media Perspectives zijn gedaan bij de gemeente in de periode waarin **INAAM** functies had bij deze instellingen;
- e) beschrijving van subsidieaanvragen die door DMF zijn gedaan bij het stadsfonds en de rol van **INAAM** bij de toekenning van subsidies door het stadsfonds.
- f) Beschrijving van de subsidieaanvragen die de Stichting Media Perspectives heeft gedaan bij Europa en waar de gemeente een voorschot op heeft verleend.
- g) beschrijving van de rol die **INAAM** heeft gehad als lid van het college bij de toekenning van deze subsidies en het voorschot (zelf in mandaat toegekend of toegekend door college? Meegestemd of van stemming onthouden?)
- h) Toetsen besluitvorming over subsidieverstrekking aan het normenkader
- i) Conclusie
- j) aanbevelingen

Bijlage – (Concept) beantwoording raadsragen SP

Hierna volgt integraal de (concept) beantwoording van raadsragen die door de SP-fractie op 9 mei 2019 zijn gesteld. De beantwoording is afkomstig van de ambtelijke organisatie.

Beantwoording Technische vragen fractie van de SP d.d. 9 mei 2019

Op 9 mei heeft de fractie van de SP via de griffie technische vragen gesteld naar aanleiding van de vaststelling lijst met nevenfuncties op 7 mei jl. (zie bijlage 1)

Hieronder geven wij kort een reactie op de gestelde vragen (de oorspronkelijke vragen zijn vetgedrukt)

1. Kan aangegeven worden welke nevenfuncties bij welke wethouders/burgemeester na 1 april zijn toegevoegd?

Ja, zie de in rood weergegeven functies in bijlage 2, de toegevoegde functies betreffen voornamelijk de functies die de collegeleden vanuit hun wethouderschap vervullen, de datum van besluitvorming in college cq raad staat vermeld in het overzicht van bijlage 2.

2. Kan per wethouder/burgemeester en per nevenfunctie aangegeven worden vanaf wanneer deze nevenfunctie is ingegaan/dan wel wanneer (startdatum) de benoeming heeft plaats gevonden.

Ja, Zie bijlage 2, iedere functie (voor zover bekend) is voorzien van een datum cq jaartal.

3. In de Gooi en Eemlander van 8 mei j.l. lezen we dat er een standaard procedure nevenfuncties is.

Tw: Volgens een woordvoerder is dat een standaardprocedure. „Minimaal twee keer per jaar wordt de lijst nevenfuncties geactualiseerd en vastgesteld.”

Kunnen we de 2 lijsten nevenfuncties van het zittend/vorig (collegestukken?/collegebesluiten?) van 2018 ontvangen?

De werkwijze van het formeel vaststellen van de lijst van nevenfuncties hebben wij op 7 mei jl. geformaliseerd. De lijst met nevenfuncties wordt met ingang van 7 mei jl tweemaal per jaar in het college op juistheid gecontroleerd. Dit staat los van de verplichting van de wethouder om een nevenfunctie direct te melden en te publiceren op de website.

In bijlage 3 en 4 treft u de lijst met nevenfuncties aan van het zittend college (bij aantreden) en het laatste overzicht van het college 2014-2018.

BIJLAGE 1 Technische vragen van de SP

Van: [raadslid SP]

Verzonden: donderdag 9 mei 2019 11:19

Aan: Griffie-Hilversum <griffie@hilversum.nl>

Onderwerp: Technische Vraag om informatie inzake nevenfuncties college

Geachte griffiers,

Op 7 mei jongstleden is in het college de lijst met nevenfuncties van het college besproken en vastgesteld. Zie bijlagen

Ik heb over deze lijst enkele technische vragen.

1. Kan aangegeven worden welke nevenfuncties bij welke wethouders/burgemeester na 1 april zijn toegevoegd?
2. Kan per wethouder/burgemeester en per nevenfunctie aangegeven worden vanaf wanneer deze nevenfunctie is ingegaan/dan wel wanneer (startdatum) de benoeming heeft plaats gevonden.

Tevens een laatste vraag.

In de Gooi en Eemlander van 8 mei j.l. lezen we dat er een standaard procedure nevenfuncties is. Tw: Volgens een woordvoerder is dat een standaardprocedure. „Minimaal twee keer per jaar wordt de lijst nevenfuncties geactualiseerd en vastgesteld.”

Bron: <http://dlvr.it/R4JRN7>

Vraag:

Kunnen we de 2 lijsten nevenfuncties van het zittend/vorig (collegestukken?/collegebesluiten?) van 2018 ontvangen?

Met vriendelijke groet,

Fractie SP

[Raadslid SP]

Bijlage 2 Overzicht Nevenfuncties college 2018-2022

In **rood** zijn aangegeven de toegevoegde nevenfuncties na 1 april. Toegevoegd zijn (indien van toepassing) de ingangsdata cq jaartal en een datum van besluitvorming.

Overzicht nevenfuncties Burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris € bezoldigd, * onbezoldigd, @ is uitzondering op vervangingsregeling

N.B. De leden van het college zijn ambtshalve betrokken bij zeer veel organisaties in tal van overleggen. Dit overzicht bevat alleen de *bestuurlijke* ambtsgebonden functies en niet ook alle -al dan niet regionale- portefeuillehoudersoverleggen, stuurgroepen, raden etc. etc.

Volledigheidshalve zijn ook de bestuurlijke ambtsgebonden functies van de burgemeester opgenomen hoewel art. 67 Gemeentewet daartoe niet verplicht.

Ambtsgebonden nevenfuncties

Burgemeester [de heer P.I.B.]

- * Lid van het AB van het nationale Veiligheidsberaad
- * **Lid DB IFV Instituut Fysieke Veiligheid (sinds 2017)**
- * Lid regiegroep Metropool Regio Amsterdam (MRA) (2017)
- * Voorzitter AB en DB Regio Gooi en Vechtstreek (raadsbesluit 4 juli 2018)
- * **Voorzitter Veiligheidsregio**
- * Voorzitter Economic Board Gooi en Vechtstreek (2015)
- * Ambassadeur Economic Board Utrecht
- * **Vice Voorzitter van het DB van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters**
- * **Lid van het AB G40-netwerk**

Wethouder [mevr. K.J.W.]

- * **Vertegenwoordiger Gemeente Hilversum in de Algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) van GEM Crailo BV.(collegebesluit 13 november 2018)**
- * **Vertegenwoordiger Gemeente Hilversum in de AVA van de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) (ambtsgebonden m.i.v. 7 juni 2018)**

Wethouder [de heer M.W.J.]

- * **Lid AB Regio Gooi en Vechtstreek (raadsbesluit 4 juli 2018) @wordt vervangen door J. Kastje**
- * **Lid AB Werkvoorzieningschap Tomin (collegebesluit 19 juni 2018) @wordt vervangen door A. Wolthers**
- * **Vertegenwoordiger Gemeente in AVA Tomin BV (collegebesluit 19 juni 2018)**
- * **Amsterdam Economic Board, lid board (vanuit Regio G&V) (sinds september 2018)**
- * **Economic Board Utrecht (EBU), lid board (domein Slim) (sinds zomer 2015)**
- * **Metropool Regio Amsterdam (MRA), lid platform economie (sinds eind 2015) + lid regiegroep (vanuit regio G&V) (sinds maart 2017)**
- * Raad van Advies Stichting Stadsfonds (bij aanvang statutaire oprichting Stadsfond 2015 (?))
- * Raad van Commissarissen Stichting Centrum Hilversum (bij aanvang oprichting stichting 2016 (?))
- * **Bestuurslid Dutch Media Foundation (halverwege 2017 in ieder geval voor het tweede dudokconcert)**

Wethouder [de heer F.G.J.V.]

- * **Lid stuurgroep Zorg- en veiligheidshuis Gooi- en Vechtstreek (collegebesluit 13 november 2018)**
- * **Lid AB Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) (collegebesluit 13 november 2018)**

Wethouder [de heer J.K.]

- * **Bestuurslid van het Goois Natuurreservaat (GNR) (collegebesluit 19 juni 2018)**
- * **Metropool Regio Amsterdam (MRA), bestuurlijk trekker Duurzaamheid + Landschap (vanuit regio G&V)**

Wethouder [mevr. A.J.W.]

- * **Vertegenwoordiger Gemeente Parkeercoöperatie (ambtsgebonden m.i.v. 7 juni 2018)**
- * **Voorzitter Corporatie Productief leren (ambtsgebonden m.i.v. 7 juni 2018)**

Wethouder [de heer A.R.C.S.]

* Voorzitter Raad van Toezicht Uitvaartstichting Hilversum (collegebesluit 19 juni 2018)

* Vertegenwoordiger gemeente Hilversum in het Bestuurlijk Overleg van GEM Crailo BV (collegebesluit 19 juni 2019)

* Vertegenwoordiger gemeente Hilversum in de AVA Vitens (ambtsgebonden m.i.v. 7 juni 2018)

Gemeentesecretaris [de heer D.E.]

Lid AB vereniging van gemeentesecretarissen (VGS)

Overzicht nevenfuncties Burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris

€ bezoldigd, * onbezoldigd, @ is uitzondering op vervangingsregeling

Niet-ambtsgebonden nevenfuncties

Burgemeester [de heer P.I.B.]

- € Voorzitter Raad van Toezicht Consumentenbond (sinds 2013)
- * Voorzitter Raad van Toezicht Film Festival Rotterdam (sinds 2011)
- * Bestuurslid Stichting Tijdschrift voor Politie (sinds 2012)
- * Lid Muiderkring (sinds 2014)
- * Ambassadeur Muziekids (sinds 2011)
- * Lid Raad van Advies RFO (Radio Filharmonisch Orkest) in Hilversum
- * Lid Raad van Advies Kamp Amersfoort (sinds juni 2017)
- * Lid van het Comité van aanbeveling van de Philip Bloemendaal Prijs

Wethouder [mevr. K.J.W.]

Geen

Wethouder [de heer M.W.J.]

- * Wipac BV (eigenaar)
- * Bestuurslid Thema-afdeling D66 cultuur en media
- * Voorzitter Nederlands Dachau Comité
- * Ambassadeur Gooise Bierbrouwerij

Wethouder [de heer F.G.J.V.]

Geen

Wethouder [de heer J.K.]

- * Bestuurslid van de Stichting Mooi Noord-Holland (sinds 18 april 2019)

Wethouder [mevr. A.J.W.]

Geen

Wethouder [de heer A.R.C.S.]

€ Eigenaar The Local Finance Consultant, Hilversum

- * Lid van de Commissie Rechtspositie Politieke Ambtsdragers van de VNG

Gemeentesecretaris [de heer D.E.]

- € Lid Raad van Toezicht Zaantheater
- * Vertrouwenspersoon voetbalclub Hercules – Zaandam
- * Comité van aanbeveling Stichting Monet Zaanstad

Bijlage 3 Overzicht Nevenfuncties college 2018-2022 bij aantreden

Overzicht nevenfuncties burgemeester en wethouders

Nevenfuncties (* onbezoldigd, € bezoldigd)

Burgemeester [P.I.B.]

€ Voorzitter Raad van Toezicht Consumentenbond (sinds 2013)

* Voorzitter Raad van Toezicht Film Festival Rotterdam (sinds 2011)

* Voorzitter Redactieraad 'One World' (sinds 2010)

* Bestuurslid redactieraad VNG Magazine (sinds 2011)

* Bestuurslid Stichting Herman en Hannelore Grunberg (sinds 2011)

* Bestuurslid Stichting Tijdschrift voor Politie (2012)

* Lid Muiderkring (2014)

* Voorzitter AB en DB Regio Gooi en Vechtstreek (ambtshalve)

* Voorzitter Economic Board Gooi en Vechtstreek (2015) (ambtshalve)

* Ambassadeur Economic Board (Utrecht) (ambtshalve)

* Ambassadeur Muziekids (2011)

* Lid regiegroep MRA/Metropool Regio Amsterdam (2017) (ambtshalve)

* Lid Raad van Advies RFO (Radio Filharmonisch Orkest) in Hilversum

* Lid Raad van Advies Kamp Amersfoort (juni 2017)

* Lid van het AB van het nationale Veiligheidsberaad

Wethouder [mevr. K.J.W.]

Geen

Wethouder [de heer M.W.J.]

* Penningmeester Businessclub D66 (BCD66)

* Bestuurslid Thema-afdeling D66 cultuur en media

* Voorzitter Nederlands Dachau Comité

* Raad van Commissarissen Stichting Centrum Hilversum

* Raad van Advies Stichting Stadsfonds

* Ambassadeur Gooise Bierbrouwerij

Wethouder [de heer F.J.V.]

Geen

Wethouder [de heer J.K.]

Geen

Wethouder [mevr. A.P.]

€ Lid Raad van Toezicht bij Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer e.o.

* Secretaris bij Schietsportvereniging Loenen aan de Vecht.

* 2^e Secretaris bij Rotary Maarssen Breukelen

Wethouder [mevr. A.J.W.]

Geen

Wethouder [de heer A.R.C.S.]

€ Eigenaar The Local Finance Consultant, Hilversum

* Voorzitter Stichting Atletiek Evenementen Hilversum (tot eind 2018)

* Voorzitter Raad van Toezicht Uitvaartstichting Hilversum (ambtshalve)

* Vertegenwoordiger gemeente Hilversum in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van GEM Crailo BV (ambtshalve)

Bijlage 4 Overzicht Nevenfuncties college 2014-2018

Nevenfuncties burgemeester & wethouders (* onbezoldigd, € bezoldigd)

[P.I.B.]

€ Voorzitter Raad van Toezicht Consumentenbond (sinds 2013)

- * Voorzitter Raad van Toezicht Film Festival Rotterdam (sinds 2011)
- * Voorzitter Redactieraad 'One World' (sinds 2010)
- * Bestuurslid redactieraad VNG Magazine (sinds 2011)
- * Bestuurslid Stichting Herman en Hannelore Grunberg (sinds 2011)
- * Bestuurslid Stichting Tijdschrift voor Politie (2012)
- * Lid Muiderkring (2014)
- * Voorzitter AB en DB Regio Gooi en Vechtstreek (**ambtshalve**)
- * Voorzitter Economic Board Gooi en Vechtstreek (2015) (**ambtshalve**)
- * Ambassadeur Economic Board (Utrecht) (**ambtshalve**)
- * Ambassadeur Muziekids (2011)
- * Lid regiegroep MRA/Metropool Regio Amsterdam (2017) (**ambtshalve**)
- * Lid Raad van Advies RFO (Radio Filharmonisch Orkest) in Hilversum
- * Lid Raad van Advies Kamp Amersfoort (juni 2017)

[M.W.J.]

- * Penningmeester Businessclub D66 (BCD66)
- * Voorzitter Nederlands Dachau Comité
- * Raad van Commissarissen Stichting Centrum Hilversum
- * Raad van Advies Stichting Stadsfonds

[F.G.J.V.]

- * Lid coöperatie Parkeerservice
- * Lid AB Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek (OFGV)

[W.A. van der S.]

- * Secretaris DB GNR
- * Lid Raad van Toezicht Uitvaartstichting Hilversum
- * Voorzitter Stichting Geopark Gooi en Vecht

[E.G.J. van der W.]

GEEN NEVENFUNCTIES